

SALDIRILARI BERTARAF ETMEK İÇİN TEK SEÇENEK

ÖRGÜTLÜ MÜCADELE

Emperyalist-kapitalist sistem ve onun tüm güçlerinin derin bir ekonomik kriz yanında siyasi kriz içinde olması, aralarındaki çelişkinin tırmanarak boyutlanması hiç kuşkusuz ezilen halklar için daha fazla açlık, daha fazla kan, daha fazla gözyaşı ve zulüm demek. Ekonomik kriz ve pazar mücadeleleri savaş tamlarının sesini güçlendirirken, tüm dünyada sömürü çarkları daha acımasız çalışmakta şovenizm ve gerçilik daha güçlü bir etkinlik kazanmakta, baskı ve zulüm daha pervasız olmaktadır.

KOLEKTİF DOĞRULTU

Program Doğrultusundaki Çalışmaların Birleştiriciliği Üzerine

SAYFA 12-13

özgür gelecek için

Yeni Demokrasi

28 EYLÜL-12 EKİM 2022

•SAYI: 121

• FİYAT: 5 TL

• ISSN: 2630-5526

gazetesi

KURTULUŞ İÇİN

İSYAN, SERHİLDAN, شورش

GÜNCEL

6

MEŞA AZADİ

11

DÜNYA

18

ZAFER PROTOKOL KOLTUKLARINDAN ÇIKMAYACAK!

Peşinen söylemekte fayda var: Bileşenlerinin iddialarının aksine, Emek ve Özgürlük İttifakı seçim odaklı bir ittifaktır. Esasının legal düzleme dayanması ve kısa vadeli bir temelde oluşu, her bileşenin özgül ağırlıklarının toplamını aşmış, farklı bir niteliğe bürünmüş ve çekim merkezi haline gelmiş bir ittifaktan bahsetmemiz çok zor.

BİR SEÇİM APARATI OLARAK "DOĞU MASASI"

Kılıçdaroğlu seçim sürecinde önemli bir fay hattını oluşturduğunu bildiği Kürt meselesi ve HDP'ye dair daha temkinli bir dil kullanıyor. "Demokrat amca" imajı ile demokrasi havarisi kesilen Kılıçdaroğlu'nun şüphesiz bu yaklaşımı seçime dair bir hesabı barındırıyor. "Ötekileştirmeyeceğim, helalleşeceğim" düsturuyla hareket eden Kılıçdaroğlu bu "ılımlı" politikasının Kürt halkı nezdinde karşılık bulduğunu biliyor.

İRAN'DA ATEŞ SÖNMÜYOR

Devrim naralarıyla kandırılan Kürtler, komünistler, devrimciler ve bununla beraber halk kendileri için aydınlık bir çağın açıldığına inanarak destek vermişlerdi. Günümüze kadar gelen süreçte bunların koca birer yalan olduğu devletin attığı her adımda ortaya çıktı. Bütün özgürlüklerin kısaca alınması, kadınlara getirilen yasaklar, Kürtlere yönelik politikalar "devrim" sürecinde vaat edilenlerle hiçbir biçimde örtüşmüyor.

Sarıgazi Halk Festivali'nde yasağa rağmen etkinlikler gerçekleştirildi

İSTANBUL- İstanbul Sarıgazi'de düzenlenen halk festivalinin ilk etkinliği olan Emekçi Kadın Forumu ve Çocuk Şenliği hiçbir yazılı gerekçe gösterilmeden yasaklanmıştı. Yasaklamalara rağmen bir araya gelen kadınlar ekonomik kriz bağlamında yaşadıkları sorunları konuştukları forum etkinliğini gerçekleştirdi.

Emekçi Kadın Forumunun açılışında Festival Tertip Komitesi adına konuşma yapıldı. Açılış konuşmasında güvenlik gerekçesiyle yasaklanan Emekçi Kadın Forumu ve Çocuk Şenliğini gerçekleştirmenin önemi vurgulandı. Aynı gün Saraçhane'de LGBTİ+ karşıtı miting gerçekleştirilmesine izin verilirken kadın forumunun yasaklanmasının nedeninin devletin kadınların bir araya gelmesinden duyduğu korku olduğundan bahsedildi.

Açılış konuşmasının devamında "Bugün ekonomik krizin biz kadınlara düşen payını konuşmak ve hep birlikte sorunlarımızı, taleplerimizi dile getirmek için buradayız. Kadınlar olarak eşit olmayan bir sistemin içerisinde yaşıyoruz. Bu eşitsizlik hemen her yerde ve her gün karşımıza çıkıyor. Eğitim hakkımızdan, giyinme hakkımızdan, çalışma hakkımızdan,

boşanma hakkımıza kadar gasp edilmekte. Uğradığımız taciz, tecavüz, ölümle sonuçlanan birçok boşanma süreci kadınların kaderiymiş gibi gösterilmeye çalışıyor. Katillere, tacizcilere ve tecavüzcülere verilen ödül gibi cezalar devletin erk yüzünü ortaya sermiş oluyor." denildi. Halk yoksulluğu yaşarken egemenlerin sırça köşklerinde, lüks içinde yaşadığı söy-

me çağrısı yapıldı.

Açılış konuşmasının ardından söz alan kadınlar kendi yaşamlarında yaşadıkları sorunlardan, ekonomik kriz sürecinde örgütlenmenin öneminden bahsetti.

Sarıgazi'de 2014'ten bu yana yasaklanmaya devam eden Sarıgazi Halk

racak yegâne gücün örgütlü mücadele ile oluştuğu vurgulandı.

"Zarar emekçiye, kârlar sermayeye"

Araştırmacı-Gazeteci Bahadır Özgür Türkiye'deki iktisadi durumun geçtiği evreleri aktararak şunları söyledi: "Sermaye transferi nedeniyle orta sınıf dahi ortadan kaldırıldı. Küçük esnaf, memurlar, zanaatkarlar vs. birçok kesim yoksullaştırıldı. Bu yoksulluğun faturası ise yoksul emekçi halka kesiliyor. Elde edilen kâr ise sermayeye akıtılıyor." dedi.

"Devrim halkların eseri olacak"

Bahadır Özgür'ün ardından sunumunu gerçekleştiren Gazeteci Sedat Şenoğlu ise; "Küresel bir kriz var; ancak bir de dünya devrimci hareketinin yaşamış olduğu kriz var." söylemiyle mevcut krizin sadece egemenler tarafından yaşanmadığını vurgulayarak devrimcilerin de ciddi kriz içerisinde olduğunu vurguladı. Halkın örgütsüz olduğunu ve bu örgütsüzlükte de devrimcilerin payının olduğunu vurgulayan Şenoğlu "Devrim halkların eseri olacak!" diyerek halka önderlik etmenin önemine değindi.

lenilen konuşmada "Sorunlarımızın boyutlandığı bu süreçte hemen herkes kendi iç dünyasında yaşam mücadelesi veriyor. Ancak bizler bu kadar saldırılar karşısında bir araya gelmiyor, taleplerimizi daha yüksek sesle haykırıyoruz." denilerek örgütlen-

Festivali yoğun polis ablukasıyla HDP Sancaktepe İlçe Binasında "Yoksulluğa, Yozlaşmaya ve Yasaklara Karşı Örgütlenelim!" şiarıyla gerçekleştirilen panelde ilk konuşma Tertip Komitesi adına yapıldı. Yapılan konuşmada yasaklar teşhir edilirken; yasakları ve genel olarak baskıları ortadan kaldı-

Selman Altınöz'ün Özgürlük Tutkusu kitabı

Antakya'da okuyucuyla buluştu

ANTAKYA- Umut Yayımcılık'tan çıkan anı-anlatı türündeki Özgürlük Tutkusu kitabı, yazarı Selman Altınöz ile Antakya'da okuyucuyla buluştu.

24 Eylül'de Antakya'da İnsan Hakları Derneği tarafından Umut Yayımcılık'tan çıkan Selman Altınöz'ün Özgürlük Tutkusu isimli kitabı için imza ve söyleşi etkinliği gerçekleştirildi.

Kitabın içeriğinden bahseden Altınöz, katılımcılardan gelen soruları yanıtladı. Kitabın adının seçilmesi konusunda şunları dile getirdi: "Bir devrimcinin içeriye düştüğü zaman ilk düşüneceği şey özgürlüğüne kavuşması olacaktır. Hapishane sürecine baktığımız zaman, hemen hemen tüm cezaevlerinde özgürlüğe kavuşma noktasında girişimlerimiz oldu, bunun için özellikle Özgürlük Tutkusu adını koydum."

Yoğun katılımın olduğu söyleşi imza etkinliği ile sona erdi.

Sarıgazi Halk Festivali yasaklandı

İSTANBUL- Sarıgazi Halk Festivali'nin yasaklanmasının ardından yasaklara karşı basın açıklaması yapmak isteyen Festival Tertip Komitesi'ne polis saldırdı. 1'i 18 yaşının altında olmak üzere 17 kişi işkence ile gözaltına alındı.

17 KİŞİ İŞKENCE İLE GÖZALTINA ALINDI

Sarıgazi Halk Festivali'nin yasaklanmasının ardından Sarıgazi Demokrasi Caddesi'nde gerçekleştirilmek istenen basın açıklaması polis tarafından "yasaklandığı" belirtilerek engellenmeye çalışıldı. Yasağı alkışlarla protesto eden kitlenin önü

çevik kuvvet tarafından kesildi.

Aralarında 4 Partizan okurunun olduğu 1'i 18 yaşının altında 17 kişi işkenceyle gözaltına alındı. Gözaltına alınanların Vatan Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

Vatan Siyasi Şube'de tutulan 17 kişi avukatlarıyla görüştürülmedi. Çağdaş Hukukçular Derneği Twitter hesabından yaptığı duyuruyla polis tarafından müvekkillerin

gelmediği söylenerek avukat görüşünün engellendiğini söyledi. Gözaltına alınan 17 kişi gece saatlerinde serbest bırakıldı.

Partizan okurları beraat etti

İSTANBUL- 27 Şubat 2022'de Alevi Örgütleri zorunlu din dersleri başta olmak üzere "demokratik, laik, bilimsel, anadilde eğitim ve eşit yurttaşlık" için İstanbul Kadıköy'de bir araya gelmişti. Miting esnasında polis tarafından Par-

tizan okurlarına İbrahim Kaypakkaya flamalarının indirilmediği takdirde "müdahale" edileceği tehdidi yapılmıştı. Flamalarını indirmeyen Partizan okurları eylem sonrası polis tarafından işkence yapılarak gözaltına alınmıştı.

Ardından 4 Partizan okuruna İbrahim

Kaypakkaya silüetli flama tuttukları ve önlük giydikleri gerekçesiyle dava açıldı. Dava İstanbul Çağlayan Adliyesi 27. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. "Partizan flamaları taşımak" ve "örgüt propagandası yapmak" suçlamalarıyla açılan davada Partizan okurları beraat etti.

POLİTİK GÜNDEM

SALDIRILARI BERTARAF ETMEK İÇİN TEK SEÇENEK ÖRGÜTLÜ MÜCADELE

Rus emperyalizmi amaca ulaşana kadar Ukrayna işgalini sürdürceğini, Harkov'un birkaç kasabasından çekilirken yeniden beyan etti. Rusya'ya karşı ABD, İngiltere, Almanya, Fransa emperyalizminin NATO aracılığıyla sağladığı güçlü askeri lojistik destek Ukrayna güçlerinin direncini korumaktadır. Rusya Ukrayna'nın Harkov ve Donetsk'e yönelik yeni askeri operasyonuna, siyasi statüyü resmi olarak değiştirecek ve askeri hamlelerine daha güçlü politik zemin hazırlayacak bir karşılık verdi: Donetsk, Lugansk, Herson ve Zaporijya bölgelerinin Rusya'ya katılmasını içeren referandum kararları alındı. Bu bölgelerin Rusya'ya katılım talebinin gerçekleşmesi ve Rusya'nın bu talebi kabul etmesi durumunda Kremlin sözcüsü Peskov'un ifadeleriyle "Bu bölgelere yönelik saldırı Rusya Federasyonu'na saldırı olarak kabul edilecek." Bu hamle yeni bir durumun oluşması anlamına gelmektedir. Referandum kararlarına paralel olarak Rusya "kısmi seferberlik" ilan ederek, topraklarına yönelik askeri saldırganlık tanımına uygun konumlanışı da ilan etmiş oldu. Bu durum hiç kuşkusuz Ukrayna üzerinden şekillenen saldırganlığın tırmandırılacağı ve mücadelenin keskinleşeceğini işaret etmektedir.

Bunun yanında Putin, Medvedev, Peskov, Lavrov gibi en üst düzey yetkililerin çok sık şekilde dile getirdikleri kendilerine yönelik saldırı karşısında "nükleer silah kullanımının da" seçenekler arasında olduğu vurgusu daha güçlü şekilde resmi ya da gayri resmi Rus yetkilileri tarafından dillendirildi. AB Dış Politika ve Güvenlik Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Rusya'dan gelen bu tehditlerin "blöf olmadığını" ve savaşın çok tehlikeli bir noktaya geldiğini belirtti.

Rus emperyalizminin Ukrayna işgali ve devamındaki gelişmelerden sonra özellikle Ukrayna topraklarının bir kısmının Rusya'ya katılmasıyla oluşacak yeni durum emperyalistler arası mücadeleyi daha da keskinleştirecektir. Sınırlarının genişlemesiyle sonuçlanan bu hamlesiyle Rusya Ukrayna işgalini "özel operasyon" olarak tanımlamak yerine "savaş durumu" olarak tanımlayacağını ve buna göre de askeri sertliğini artıracığının işaretlerini vermektedir. Özellikle ABD ve İngiliz emperyalizminin de pervasızca savaş kışkırtıcılığını tırmandırmasına, Ukrayna'yı daha güçlü şekilde destekleme hamlelerine devam edeceği görülmektedir. Bu

durum aynı zamanda ekonomik ve siyasi yaptırımların daha disiplinli şekilde hayata geçirilerek Rusya'nın daha fazla kuşatılmasına neden olacaktır. Bu durumda Doğu Avrupa sınırlarında savaş durumuna uygun konumlanışların güçleneceği öngörülmektedir. Nihayetinde Rusya'nın sınırları aynı zamanda Avrupa sınırları anlamına da gelmektedir. Bunun yaratacağı siyasi sonuçlar ise Rusya ve AB'li emperyalistler arasındaki ilişkiler kadar Batı Emperyalist blokundaki ilişkileri de etkileyecektir. Almanya ve Fransa ile ABD ve İngiliz emperyalizmi arasında, bu soruna yaklaşımda ciddi çatlaklar olduğu, resmi bir savaş ilanının bu çelişkileri daha fazla derinleştireceği açıktır. Rusya'nın hamlesinin örtük içeriğinde elinde tuttuğu enerji silahını da etkili şekilde kullanarak Avrupa

Birliği ile ABD-İngiliz emperyalizmi arasındaki çatlakları büyütme amacı da olduğu açıktır. Çok yönlü, saçaklı ilişkilerin ve çelişkilerin büyüyen gelişeceği görülmektedir. Emperyalistlerin bu hamleleri aralarındaki çatışma ve gerginlikleri alevlendiren benzer işlevi görmektedir.

16 Eylül'de Özbekistan'ın Semerkant şehrinde üç yıl aradan sonra Şangay İş Birliği Örgütü fiziki olarak bir araya geldi. Belarus, Moğolistan ve İran gibi gözlemci ülkeler yanında Türkiye, Azerbaycan, Türkmenistan gibi davetli ülkelerin yer aldığı geniş katılımlı bir toplantı gerçekleştirildi. Çin ve Rusya'nın şekillendirdiği ve yön verdiği toplantıda ticarete rezerv para olan dolar ve avronun sınırlandırılması ve yerel para ile ticaret, Çin'in Bir Kuşak, Bir Yol projesinin (OBOR) geleceği ve Rusya'nın ekonomik kuşatmayı yaracak hamleleri esaslı gündemler olarak öne çıktı. Her ne kadar bu örgütlenme henüz güçlü ve sağlam bir politik-ekonomik ittifak olmasa da emperyalistler arası tırmandırıcı çelişkilerin ortasında

Rusya açısından önemli yerde durmaktadır. Çin'in yönelimi açısından da aynı önem söz konusu. Özellikle ticari ilişkilerde kısmen de olsa yerel para kullanımına geçilmesi kararı, Bir Kuşak, Bir Yol projesine dair yapılan yeni anlaşmalar, enerji ve ulaşım güvenliğinin bu ekseninde daha güçlü tesis edilmesi gibi meseleler emperyalistler arası rekabette hamle arayışının hızlandığını göstermektedir. ABD merkezli emperyalist sistemin yarı sömürge halkaları olan Hindistan, Pakistan, Türkiye gibi ülkelerin çelişkilerden faydalanarak Rus-Çin ekseninde ekonomik çıkar elde etme hevesleri ise yarı-sömürge zincirinin daha fazla kenetlenmesinden öte bir niteliğe sahip değildir. Siyasi-ekonomik bağımlılığı perçinleyen, bu bağımlılığı güçlendirecek konumlanış söz konusudur.

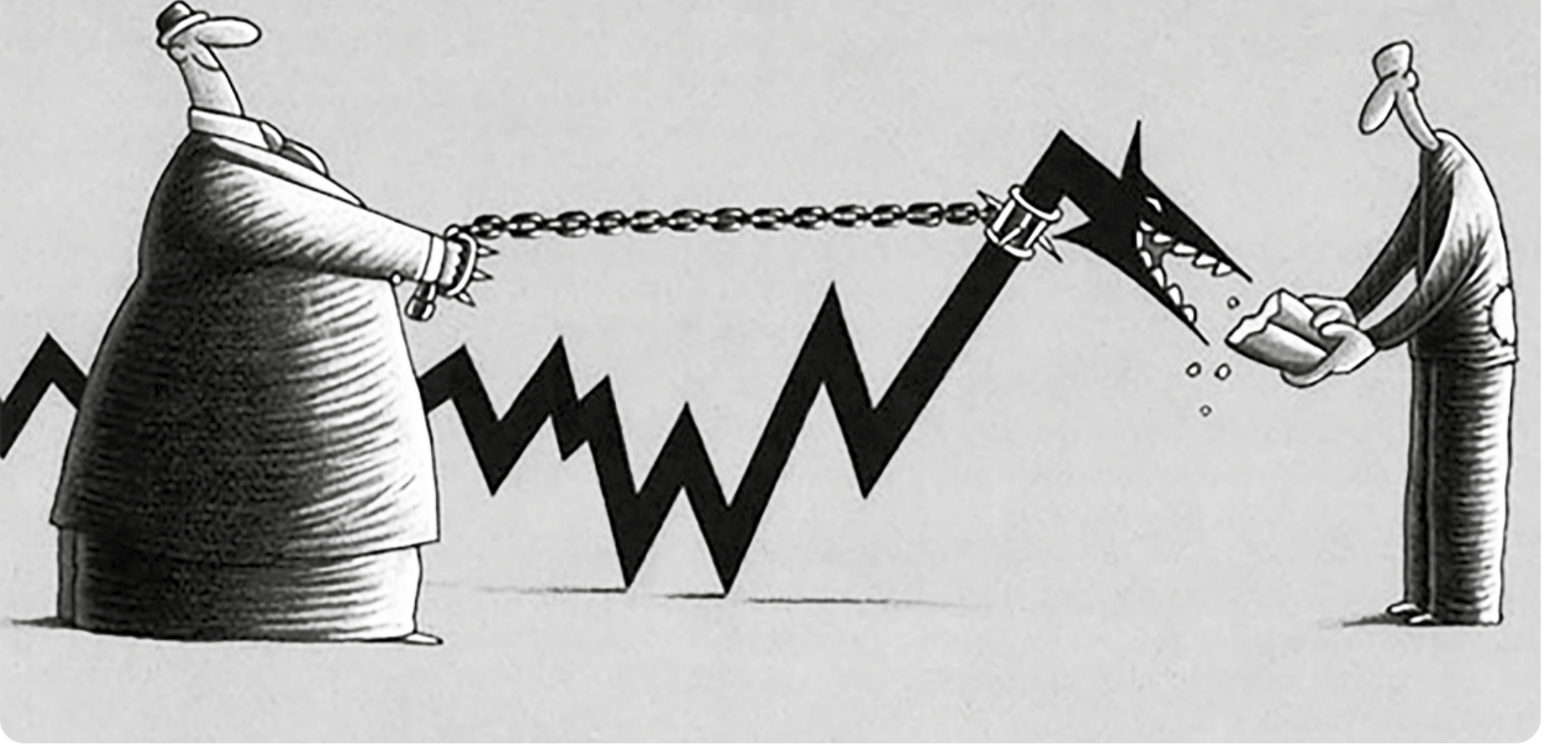
rak İran'da "ahlak polisinin" saçını kurallara göre örtmediği için katlettiği Mahsa Amini için gerçekleşen protestolar tüm İran'ı kuşatmış durumdadır. İran Kürdistanı'ndan başlayan protestolar gerici faşist İran devletine yönelen ve tüm İran'a yayılan bir seviyeye ulaşmıştır. Günlerdir kitleler İran rejimine yönelen eylemler içindedir. Devletin yoğun şiddetine ve katliamcı tutumuna rağmen kitle hareketi devam etmektedir. Kuşkusuz hareketin örgütsüz ve dağınık oluşu devletin yıkılmasını sağlayacak bir niteliğe işaret etmemektedir. Ancak yoğunlaşan çelişkiler, kullanılan din ve şovenizm argümanı ve dış tehdit manipülasyonuna rağmen mücadele etme ve harekete geçme eğiliminin ne düzeyde olgunlaştığına işaret etmektedir. Bu genel bir eğilimdir.

Ülkede de yaşanan ekonomik kriz ve yoğunlaşan politik baskılar kitlelerin çelişkisini gün gün olgunlaştırmaktadır. Bu yoğunlaşan çelişkiler egemen sınıfların temsilcileri tarafından seçim iklimine kitleler sokularak aralarındaki mücadelenin dolgu malzemesine çevrilmiştir. Kitlelerin yaşadığı yoğun çelişkiler, tükenmiş gelecek beklentisi "sandık sonrasına" ve "belirsiz gelecek güzel günlerle" maniple edilerek seçim kampanyasına dönüştürülmüştür. Hem Cumhuriyet İttifakı hem de Millet İttifakı bu ekseninde kitleleri kuşatmaktadır. Halkı hareketsiz kılacak şekilde devletin kolluk güçleri baskı mekanizmasını yoğunlaştırırken, diğer taraftan seçimlerle değişimin gerçekleşebileceği, bu yolun açılacağına dair ideolojik bir saldırı söz konusudur.

Seçimlere ve sonuçlarına dair yaratılan sahte beklentiler ve umutlar, faşist sistemin aynı zamanda daha güçlü soluklanmasını ve "meşruiyet" kazanmasını içermektedir. Emperyalist kapitalist sistem ve onun bir bütün halkaları halk kitlelerine çürüme, yozlaşma ve yıkımdan başka bir gelecek getirmeyecektir. Hiçbir seçim ya da iyileştirme ya da sistem içi düzenleme bu gerçeği değiştiremeyecektir. Halkın ihtiyacı olan bu sisteme karşı örgütlenmesi, mücadele vermesi ve devrimle geleceğini kurmasıdır. Onun dışında halka vaat edilecek her umut sahtekârlıktır, yalandır ve onun geleceğinin daha fazla karanlığa gömülmesidir. Halkların tecrübesi bu yozlaşmış beklentileri alt etmemizde bize güç vermektedir. Tecrübeyi MLM'nin güçlü komünizm umuduyla harmanlayalım...

Dünyanın her yerinde ekonomik ve politik sebeplerle halklar sokaklara dökülmekte, kendiliğinden hareketler hızla kiteselleşerek sistemlere olan tepkileri açığa çıkarmaktadır. Son ola-

NASIL BİR EKONOMİK BÜYÜME?

Türkiye İstatistik kurumu tarafından 2022 yılı 2. çeyrek büyüme rakamları paylaşıldı. Paylaşılan bu büyüme rakamları, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın yani belirtilen süreç içerisindeki hizmet ve üretim miktarının finansal açıdan değerlendirilmesini ifade etmektedir. Bu büyüme rakamları genellikle geçmiş yılların veya yılın bir bölümünün GSYH.sı baz alınarak, bu hacmin ne oranda gelişim veya gerileme sergilendiğini belirtmektedir. Bu büyüme rakamları ülkenin ekonomik politikalarının ne yönde ilerlediği ve gelecekte nasıl bir ekonomik görünüm sergileyebileceğini ele vermesi açısından önemlidir. Ancak ekonomik büyüme rakamları tek başına olumlu veya olumsuz bir gelişimi ifade etmemektedir. Büyümenin niteliği, dengesi veya bir başka deyişle GSYH.nın gelişim veya gerilemesine etki eden faktörlerin kendisi incelenmeye muhtaçtır. Ayrıca ekonomik gelişimin niteliği sorunu ülkelere göre de farklı göstergelere işaret etmektedir. Bir emperyalist ülkenin elde ettiği ekonomik büyümenin niteliği ile bağımlı bir ülkenin ekonomik büyüme rakamlarının işaret ettiği olgular farklı olmaktadır.

EKONOMİK BÜYÜMEYE ETKİ EDEN ALANLAR

2022'nin 2. çeyreğine ait ekonomik büyüme rakamları %7,6 olarak açıklanmıştır. Bu büyümenin baz etkisi denen yani bir önceki yıl yaşanan küçülmeden kaynaklandığını belirtmek

gerekmektedir. Büyümeye etki eden alanların başında %26,6 ile finans sektörü yer almaktadır. Bu durum yeni değildir, geçmiş süreçte de aynı biçimde finans ve sigortacılık sektörü ekonomik büyümenin temel dayanağı olan faaliyetler olmuştur. Birinci çeyrekte %24,4 civarı bir büyüme sergileyen finans ve sigortacılık alanı bu artış eğilimini sürdürmektedir. Sanayi alanı ise çok küçük bir katkı ile birinci çeyreğe göre %0,4 lük bir artış ile, %7,8 oranında ekonomik büyümeye katkı sağlamıştır. Bilgi ve iletişim alanı 1. çeyrekte aldığı ivmeyi kaybederek %5,3'lük bir büyüme gerçekleştirebilmiştir. Tarım ve inşaat sektörlerinde ise bir gerileme söz konusudur. Tarım, ormancılık ve balıkçılık alanında %2,9 oranında bir azalma söz konusu iken inşaat alanında ise %10,9 oranında bir küçülme söz konusudur. Bu rakamsal değerlerin ne anlama geldiği ve ne biçimde bir ekonomik büyümenin söz konusu olduğunu ayrıntılı bir biçimde incelemek gerekmektedir.

EKONOMİ POLİTİKALARININ ŞEKİLLENİŞİ

Türkiye ekonomi politikaları, son yıllarda yüksek oranlı ekonomik büyüme üzerine kuruludur. Bu durumun birden fazla sebebi bulunmaktadır. Birincisi yarı feodal yarı sömürge bir devlet olarak ekonomisi emperyalizme göbekten bağımlıdır. Ekonomisinin bel kemiğini emperyalizmin sermaye ihracı yolu ile ülke kaynaklarını talanı oluştururken, bu bağlamda

ekonomik gelişim için sürekli olarak finans ithal edilmek durumundadır yani sıcak paraya ihtiyaç duymaktadır. Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları (DYSY), ekonomik gelişimdeki pozitif artışa katkıda bulunmaktadır. Bu sıcak para akışının sağlanabilmesi için ise birkaç parametrenin oluşması gerekmektedir. Bunların başında ise "uluslararası yatırımcılara güven ortamı yaratmak" yani emperyalist sermayenin ülke kaynaklarını talan edebilmesi için uygun ortamın sağlanması ve korunması gelmektedir. Uluslararası likiditenin, fonların ve sermaye akışının yani sermaye ihracının azaldığı, borçlanma olanağının sınırlandığı durumlarda ise bu gibi ülkeler için kuvvetli resesyon ihtimali ve ağır kriz riskleri baş göstermektedir. Ayrıca ekonomik büyümenin finansal yollardan sağlanması, finans hareketliliği için ise düşük faiz yoluna gidilmesi yani arz yönlü ekonomik bir gelişim izlendiği görüntüsünü oluşturmaktadır. Bu şekilde sermaye girdisinin ve DYSY'de artışın da sağlanacağı belirtilmektedir. Ancak reel görünüm bu şekilde gerçekleşmemekte, düşük faiz oranları finans kurumlarının devlet fonlarından ve hazineden daha düşük faiz ile borçlanmasına ve yüksek kârlar elde etmesine yol açmaktadır. Borsa şirketleri, sigorta şirketleri ve bankalar ciddi kârlar elde ederek gelişmeye devam etmektedir. Bunun bilinçli bir politikanın ürünü olduğu açıktır. Düşük faiz üretimde ciddi bir yükseliş sağlayamamakta, bununla birlikte hane halkına düşen tüketim

payı artmaktadır. Ayrıca düşük faiz politikasının genişleyen para politikası ile birlikte enflasyona sebep olduğu ve alım gücünü ciddi oranda zayıflatmış görülmektedir. Bu durum da tüketim harcamalarının GSYH içindeki payının büyük bir yer kaplamasına yol açmaktadır. Ayrıca Türkiye'de son yıllarda finans ve sigortacılık kurumları büyük ölçüde büyümenin temel dinamosu olmakla birlikte herhangi bir sermaye birikimine yol açmamakta, yani sermaye yoğunlaşması yaratılarak üretimin gelişmesi de sağlanamamaktadır.

CARİ AÇIK VE ENFLASYON, "BÜYÜYEN" TÜKETİM HARCAMALARI

Ekonomik büyüme hedefi ile uygulanan Merkez Bankası para politikaları, büyüme hedefini yerine getirmekte, ancak planlanan risk azaltıcı faktörlerin hiçbiri karşılık bulmamaktadır. Bunların ilki, yaz ayları ile birlikte kur farkında yaşanan artışın rekabetçi yönü geliştireceği ve bunun da DYSY artışına sebep olacağı, bu durumun da dolayısı ile üretime doğrudan katkı yaparak ihracatı arttıracığı var sayılmaktaydı. Artan ihracat ile de uygulanan para politikası kaynaklı artan cari açığın dizginlenmesi ön görülmeekteydi. Ancak sadece temmuz ayı itibarı ile cari açık 32,4 milyar dolara ulaşmıştır. Bir diğer öngörü ise yatırımların ve üretimin artışı ile birlikte enflasyonun da düşme eğilimi göstereceği idi. Ancak enflasyon yangını da

durdurulmamış, aksine kış ayları ile birlikte daha yıkıcı rakamlara ulaşacağı varsayılmaktadır. Yükselen enflasyon ve satın alma gücünün erimesine karşın öngörülen üretim ve istihdam artışı gerçekleşmemiş aksine, toplumun geniş kesimlerinde enflasyon ve hayat pahalılığının artacağı izlenimi iç tüketimi artırmaktadır. Bu artış da büyüme rakamlarının içerisinde yer alan kalemlerden biridir. Büyüme rakamları hesaplanırken tüketim kalemi önemli bir yer tutmaktadır. Burada zaman zaman ülkelerin tüketimi ve talebi arttırmak için uyguladıkları düşük faiz politikaları ile fazla para piyasaya sürme yöntemi yani niceliksel gevşeme uygulandığı düşünülmektedir. Ancak bu tüketim, iç talebi kısırtarak üretimi arttırmak bir yana borçlanmayı da arttırmaktadır. İhracatta görünen %13,2 dolayında artışa rağmen, ithalat %40,8 civarı bir artış ile cari açığın devasa oranda artışına sebep olmuştur.

Enflasyonun da etkisi ile ileriki süreçte bu tüketim artışının ciddi sonuçlara yol açacağı öngörülmektedir. Tüketim harcamalarındaki artışta birincil faktörün artan fiyatlar olduğu ve hayat pahalılığı korkusunun hane halkında tüketime yönelimi geliştirdiği saptanırken, ayrıca marjinal harcama ve borçlanmada geri dönüşlerin gerçekleşmeyeceğine dair güçlü göstergeler bulunmaktadır.

ÜRETİMİN BÜYÜME İÇERİSİNDEKİ YERİ

2. çeyrek verilerine göre sanayi %7,8 oranında bir büyüme kaydetmiştir. Bu büyüme genel büyüme rakamlarının ortalamasının çok üzerinde olmasa da bir gelişmeye işaret ettiği açıktır. Ancak özellikle imalat sanayinde oluşan bu gelişim seyrinde iç ve dış talebin yeri, yatırım alan sanayi alanları ve tedarik-borçlanma sorunlarının ileriki süreçte yaşanabilecek olumsuz etkilerine karşın nasıl bir önlem alınabileceği konuları ise tartışmalıdır. Sanayi gelişiminin yine büyük bir kısmının iç talebe yönelik olduğu ve ihracata çok küçük katkılar sağlayabildiği belirtilmektedir. Kur oynaklığının dış yatırımı olumsuz yönde etkilediği ve beklenen büyük çaplı krizler sebebi ile uluslararası likiditenin azalması ise bu büyümenin devamına dair kuşku bürümüşdür.

Tüketimde görülen artış, üretime henüz yansımamış, ithalatı arttırmış, bununla birlikte yıl sonu verilerinin esasta yönelimin ne biçimde seyredeceğini ortaya çıkaracaktır.

Sanayi alanındaki büyüme, iç tüketimin artması ve kuşkusuz ihracat-itha-

lat girdilerindeki yoğunlaşmış artışla ilgilidir. Bunun sebeplerinden birisi yüksek enflasyonu karşılayacak faiz oranlarının olmaması ve tüketicilerin parayı elde tutmak istememesidir. Bu durum eldeki paranın değer kaybetmesini engelleyecek tüketime yönelmeyi getirmektedir. Geleceğe dair ihtiyaçların şimdiden karşılanması eğilimi oluşmaktadır. Bu bir büyüme yaratmaktadır. İkincisi ise emperyalizmin uluslararası iş bölümünde ucuz iş gücü ve sonucu olarak ucuz üretimden dolayı mal tedarikinde oluşturduğu yeni durumdur. Bunda kuşkusuz Çin ile yaşanan ticari kapışmanın ve Uzak Asya'da maliyetlerin daha fazla olmasının etkisi vardır. İhracata dayalı büyüme aynı zamanda ham madde tedarikinin yoğunlaşması ve ithalatın da artmasını getirmektedir. Nihayetinde bu durum bir üretim genişlemesi ve büyümeyi getirmektedir

EMEKÇİ HALKIN PAYI

Yüksek oranlı büyüme, dizginlenemez düzeyde enflasyonu, tüketimi arttırmaktayken üretime benzer ölçüde etki etmemektedir. Bu durum istihdama olumsuz olarak yansımakta ve borçlanarak yoksullaşmayı artırmaktadır. Yükselen cari açık ve tüketimle büyüme oranı artarken bu büyüme hane halkına büyüyen faturalar ve artan sömürü oranları biçiminde yansımaktadır. İşçi ve emekçilerin bu büyümeye yoksullaşarak katkı verdiği, büyüyenin gerici egemen sınıfların kazançları olduğu da rakamlara da yansımaktadır. 2. çeyrek büyüme rakamlarında işgücü harcamalarının %36,8'den %25,4'e gerilediği, karşılığında ise ters orantılı olarak sermayenin kazancının %42,9'dan %54'e yükseldiği görülmektedir. Yani büyüme ile birlikte büyüyen, egemen sınıfların kândır. Düşen emek ücreti ve istihdam, yükselen enflasyon, hayat pahalılığı ve yoksullaşma açıklanan büyüme rakamlarının tam karşılığı olmaktadır.

Kış süreci ve sonrasının sarsıcı krizlere gebe olması ise yoksullaşan halkın daha zor koşullar ile karşılaşacağı ve artan borçlanmanın ise tamir edilemeyecek sonuçlarının olacağı görülmektedir. Cari açığın bu oranda büyümesi ve yüksek borçlanma sıcak para akışının azalması veya dünya çapında bir kriz durumunda çöküş anlamına gelecektir. Bunun faturası ise yine yoksul emekçi halka çıkacaktır. Büyüme rakamları ve ekonomi politikalarından çıkan sonuç, yoksullaşmanın artacağı ve emekçi halkın, gerici egemen sınıflara karşı örgütlü mücadeleye olan ihtiyacının daha da fazla hissedildiği bir sürecin gelenekte olduğunu ifade etmektedir.

Kadıköy Belediyesi'nde TİS işçilere rağmen imzalandı

HABER MERKEZİ- Kadıköy Belediyesi'nde grev kararının asılmasının ardından geçen sürede Kadıköy Belediyesi işçileri ile Sodemsen arasında yürütülen Toplu İş Sözleşmesi (TİS) imzalandı.

Temmuz ayında başlayan TİS görüşmeleri işçilerin greve çıkmasına 4 gün kala 23 Eylül sabahında sonuçlandı. Disk/Genel-iş 1 No'lu Şube'ye bağlı Kadıköy Belediyesi işçileri ve temsilcileri görüşmelere dair izlenimlerini paylaştı.

İşçiler "Bütün bu süreci buraya kadar getirirken temsilciler olarak bizler hiçbir mağduriyet yaşanmaması ve ileriye dönük bir kazanım olması adına hem taban ücretlerini yüksek tutmakta hem de enflasyonda direktmekte karar verdik. Ancak bu süreç şube yönetiminin anlık ve işçiye sormadan aldığı kararlarla yıpratılmıştır. Bizler şubeyi ezmek adına bunu en uygun şekliyle, nasıl düzeltebiliriz diye çabalarken şube yönetimi yine anlık tutumlarını görüşme masasında tekrar etmeye devam etmiştir." diyerek sendikanın işçilerden bağımsız olarak sözleşmeye imza attığını belirtti.

Yapılan son görüşmelerde şube yönetiminin enflasyon artışıyla uyumlu ücret artışı talebini rafa kaldırdığını belirten işçiler taban ücretin brüt 365 TL olup Ocak 2023'te yüzde 20, Temmuz 2023'te yüzde 30, Ocak 2024'te yüzde 20 zam olarak belirlendiğini aktardı.

Önceden belirlenen maddelerde değişiklik yapıldığı, şube tarafından da bu maddelerin işyerinin istediği gibi geçirildiği belirtildi.

Bunun üzerine temsilcilerin itiraz ederek tutanağa imza atmayacaklarını ifade edildi. Yine de şube başkanının "Size rağmen bu sözleşmeyi ben imzalıyorum." diyerek işçilerin iradesini yok sayan bir tutum izlediği işçiler tarafından ifade edildi.

Kadıköy Belediyesi işçi baş temsilcisi Ahmet Albal da kısa bir açıklamayla görevinden istifa ettiğini duyurdu.

"İşçi arkadaşların iradesiyle seçilerek yürütmekte olduğum park bahçeler baş temsilciliği görevinde elimden geldiğince, gücüm yettiğince işçi arkadaşların haklarını ve taleplerini en doğru şekilde dillendirerek kazanma mücadelesi verdim. Hiçbir zaman işçilerin bilgisi ve iradesi dışında hareket etmedim. Geline son noktada TİS görüşmelerinin son oturumunda biz temsilcilerin dolayısıyla işçi iradesinin yok sayılarak sözleşmenin şube yönetimi tarafından imzalanmasını kabul etmiyorum ve imza atmadığımı beyan ediyorum. Aslolan işçilerin talepleri ve iradesidir. Bunları hiç kimse yok sayamaz. Özellikle enflasyon farkının olmaması yüzdelik zamların enflasyon altında kalması ve 40 saat uygulamasında diğer belediyelerin gerisine düşmesini kabul etmiyorum ve hem park bahçeler baş temsilciliğinden hem de sözcü temsilcilik görevinden istifa edeceğimi beyan ederek gereğini yapacağımı duyuruyorum. Mücadeleme işçi arkadaşlarımla içinde bir sınıf neferi olarak, ortak aklı egemen kılarak devam edeceğim. Yaşasın Kadıköy'ün onurlu işçileri."

İTTİFAKLAR ÇÖZÜM OLMAYACAK, ZAFER PROTOKOL KOLTUKLARINDAN ÇIKMAYACAK!

Emekçi Hareket Partisi (EHP), Emek Partisi (EMEP), Halkların Demokratik Partisi (HDP), Sosyalist Meclisler Federasyonu (SMF), Türkiye İşçi Partisi (TİP) ve Toplumsal Özgürlük Partisi (TÖP) tarafından kurulan Emek ve Özgürlük İttifakı, bileşenlerinin bir süredir devam ettirdiği görüşmelerin ardından 25 Ağustos'ta deklare edildi. İttifakın son aşamaya kadar parçası olan Halkevleri ise ittifakın seçim odaklı bir daralmaya doğru gittiğinin altını çizerek bu toplandan ayrılma kararı aldı.

Halkevlerinin bu kararı beklenmedik olmasa da ittifak görüşmelerinin genel seyri bakımından pek de makul karşılanmadı. Hiçbir bileşen ittifakın "seçim odaklı" olduğu görüşünde değil. Açıklamalar da bunu içermektedir. Tartışmaların uzadığı ve seçim iklimine girildiği iddiasıyla Halkevleri aslında "zamanlamadan" dert yanmış görünmektedir. Oysa sürecin bu denli uzamasının kapsayıcı olma amacından bağımsız değerlendirilmeyeceği ve kapsayıcılığın Halkevlerini de içerdiği açıktır. Halkevlerinin "sonuçta" haklı olması onun bu ittifakla kurduğu ilişkinin tutarsızlığını ortadan kaldırmıyor. Beklentiler ve amaçlar bakımından Halkevleri adres için yanlış kapıyı çalmış bir yabancı gibi görünmektedir.

24 Eylül tarihinde ise ittifak, Haliç

Kongre Merkezi'nde gerçekleştirdiği kitlesel etkinlikle kuruluş deklarasyonunu ilan etti. Bu etkinlik Emek Özgürlük İttifakı'nın niteliğini yansıtmada bize birçok veri sunduğu için, yazı boyunca etkinlikten izlenimlere yer vereceğiz.

Emek ve Özgürlük İttifakı (EÖİ) her ne kadar başta 7'li, ardından 6'lı ve şimdi de EÖİ olarak biliniyorsa da, HDP'nin öncülüğünü yaptığı ittifak toplantılarının bir kısmına TKP katılmış ve ardından ayrılmış, Sol Parti ise çağrıya olumsuz cevap vermiştir. HDP'nin de birçok siyasi yapıyı içinde barındırdığını hesaba kattığımızda, bu ittifakın başından itibaren "kapsayıcılık" derdi olduğunu söylemek mümkün. 24 Eylül'de yol haritasını beyan edeceğini belirten ittifak, EÖİ olarak kendini deklare ettiği toplantıda Kürt sorunun "demokratik ve barışçıl" çözümü, inanç ayrımcılığının ortadan kaldırılması, emeğin özgürlüğü, toplumsal cinsiyet eşitliği ve doğanın talanının engellenmesi gibi kavramlarla "kapsayıcı" niteliğini ayrıca içerikte de somutlaştırmış oldu.

NEDEN İTTİFAK?

2023 seçimleri kimileri için TC tarihinin bir kırılma noktası, kimileri için 20 yıllık karanlıktan aydınlığa çıkma ihtimali, kimileri içinse egemen klikler arasındaki devir teslim işleminin oylanması... Yaklaşan seçime nasıl

bakarsak bakalım, karşımıza şöyle bir olgu çıkıyor: İktidardaki egemen klik, hiç olmadığı kadar yenilmeye yakın.

Bu ihtimal karşısında ise politik özneler konumlanmaya başladılar. Politika yapma pratiğinin iktidarın alınması, korunması ya da paylaşılması ile alakalı olduğunu kabul edersek, irili ufaklı, faşist ya da demokratik birçok yapı bu iktidar mücadelesinde payına düşeni almak istiyor. İttifaklar politikası da Cumhurbaşkanlığı Sistemi dedikleri yeniden dizayn edilmiş, faşizmin ittifaklar üzerinden kurumsallaşmasını sağlayan mekanizma üzerinden işletilmeye başladı. Egemen sınıf klikleri Cumhur İttifakı ve Millet İttifakı ile seçim odaklı bloklar oluşturarak bir saflaşmaya gitti. İttifak dışında olan ve kendi kaynaklarını (oy potansiyeli, taban, manipülasyon kabiliyeti) son güne kadar bir pazarlık malzemesi olarak kullanabilecek egemen sınıf temsilcisi partiler de sahneye çıkmaya hazırlanıyor. Egemen sınıf temsilcileri nezdinde iki kliğin tuttuğu bu iki ittifakın yanı sıra, Kürt Ulusal Hareketi'nin legal alandaki temsilcisi ve özellikle Millet İttifakı'nın seçimi kazanmak için ihtiyacının olduğu HDP'nin üçüncü bir ittifak yaratmaya çalıştığı ortada.

Türkiyelileşme projesini uzun yıllardır sürdürmeye çalışan ve kendisi de demokratik bir ittifakın ürünü olan HDP

de, ittifak politikasının resmi bürokratik bir mekanizma haline geldiği bu dönemde kendi politikalarına uygun olacak şekilde, EÖİ'nin kurulmasına önderlik etti. Bu bağlamda Türk egemen siyasetinde diplomasi kabiliyeti olan HDP, kendi ittifakını da kendi pragmatist izleğinden kurgulama ihtiyacı duyuyor. Türkiyelileşme anlamında Türkiye Devrimci Hareketi'nin üç kurucu çizgisi, THKO, THKP-C ve TKP/ML'nin reformist ve devrimci(?) devamcılarını ittifakında toplamanın yanı sıra, kuşkusuz ki son süreçte en çok sükse yapan TİP'i de yanına alarak "kapsayıcı" bir toplama ulaşabildi.

İttifakın diğer bileşenleri içinse ittifakın gerekliliği farklı endişelere ve motivasyonlara dayanmakta. EÖİ'nin kuruluş deklarasyonunun açıklandığı gün EMEP adına yapılan konuşmada, "Halk birleşin dedi, biz de birleştik." üzerinden bir ittifak gerekliliği vurgulanmışsa da, EMEP ve bir dizi diğer yapıyı bu ittifakta birleştiren, faşist diktatörlüğün kendisiydi. Tasfiye süreci olarak nitelendirdiğimiz, faşist diktatörlüğün ideolojik-politik üstünlüğü ele aldığı bu süreçte, birleşmeyen yok olup gideceği korkusu birçok yapıyı sarsmış durumda. Bu korku söz konusu yapıları, kitlelerle daha militan bir çizgide örgütlenmek ve kendi subjektif cenderesinden kurtulmaya çalışmak yerine, faşist diktatörlüğün

yine halkın gündemi haline getirdiği seçimler üzerinden derlenip toplanmaya çalışan bir kolaycılığa itmiş durumda. Konjonktürün diyalektiği aslında bize şunu söylüyor: Objektif koşullar genelde dünyada egemenlerin aleyhine, halkların lehine gelişiyor. Türkiye özgülünde durum ezilen sınıflar için çok iyi. Bunu gören ve varlık yokluk savaşı veren yapılar devrimcileşme, militanlaşma ve kendi bağımsız politikalarını hayata geçirmek yerine ittifaklarda kaybolup darlaşıyor. Etkinlikler kapalı salonlarda, protokol temsiliyeti düzeyinde örgütleniyor. Egemen bürokratik tarz norm haline geliyor. AKP-MHP faşist bloğunun gitme ihtimalini gördükçe mutlu olan, umut dolan reformist-devrimci yapılarımız ise aslında kendi tasfiye süreçlerine katkı sunuyorlar.

İTTİFAK BİLEŞENLERİNİN DURUMU

Peşinen söylemekte fayda var: Bileşenlerinin iddialarının aksine, Emek ve Özgürlük İttifakı seçim odaklı bir ittifaktır. Esasının legal düzleme dayanması ve kısa vadeli bir temelde oluşu, her bileşenin özgül ağırlıklarının toplamını aşmış, farklı bir niteliğe bürünmüş ve çekim merkezi haline gelmiş bir ittifaktan bahsetmemiz çok zor. Bu ittifak, uzamını HDP'nin ağırlığından alan, taban ve etki gücü bağlamında bileşenlerin niceliksel toplamına dayanan bir ittifaktır. Bu ittifak, mücadele halinde birleşen ve gelişen çizgilerin tekleşmesi değil, çizgilerin kaba bir toplamıdır. Ve nihayetinde bu ittifak, legal eylem pratiğinin yarattığı darlıkla, bileşenlerini birbirine benzetmektedir. Hal böyle olunca ittifakı, bileşenlerinin aldığı pozisyonlardan ayrı bir şekilde ele almak zordur.

Yazının başında da belirttiğimiz gibi, 2023 seçimleri iktidarın farklı bir egemen klik lehine değişebilme potansiyeli taşıırken, HDP de bu değişiklikten mümkün oldukça faydalanmak istemektedir. Bu, on yıllardır canla başla mücadele eden ve diplomasiyi bir hayli önemseyen Kürt Ulusal Hareketi'nin legal ayağı için gayet doğaldır. İttifakın diğer bileşenleri için de HDP'nin eksenini çizdiği ve yeniden düzenlenen iktidarın herhangi bir yerinde açılacak bir "sol alan", iştah açıcudur. Buna benzer bir politika yürüterek son derecede popülerleşen TİP örneği ortadadır. HDP'nin parlamenter sermayesine dayanarak 3+1 milletvekili ile popülist siyasette kendini gösteren TİP, bugün en geniş kesimlerin tanıdığı sol parti hüviyetini kazanmıştır. Popülaritesini büyük oranda meclis konuşmalarından ve milletvekili pratiklerinden sağlayan TİP tabii ki de HDP'nin seçim ittifakının bir parçası olacaktır. TİP'in bu tutumu onun Sosyalist Güç Birliği

bileşenleri olan benzer reformist sosyal-şoven hareketlerden daha ileri olmasından kaynaklanmamaktadır. TİP kendi "sıçrama eşiği"ni, parlamenter sistemdeki performansına bağlamış ve bir sonuç da almıştır. İttifaka yüklenen anlamın TİP cephesinde tamamıyla seçim odaklı olduğunu parti temsilcilerinin yaptığı konuşmalarda görmek mümkün. TİP'in zaferden anladığı AKP-MHP faşist ittifakının egemenlikten düşmesi, kendilerinin de daha fazla milletvekili alması ve iktidarın boşluklarından daha fazla faydalanmaktır.

EMEP ise kökenini devrimci bir hareketten almış, kıdemli bir reformist partidir. Reformist arenada Kürt Hareketi ile uzun yıllara dayanan bir ittifak politikası belirlemiş, kendi imkân ve kaynaklarını bu ittifak boyunca kullanmış ve karşılık da almıştır.

Geleneğinin de etkisiyle "proleter enternasyonal" bir vurgu yapmaya çalışsa da EMEP statik ilerleyişini sürdürmektedir.

EHP ve TÖP, gitgide birbirine benzeyen ve esas ayırım çizgisini sosyal şovenizm (teknik karşılığı HDP ile ya da HDP'siz var olmaktır) üzerinden var eden reformist camiada öne çıkmak, sıyrılmak için ittifakın bir parçası olmuştur.

UTANGAÇ DEVRİMCİ, AMATÖR, REFORMİST SMF

İttifak bileşenlerini değerlendirirken SMF'ye ayrı bir başlık açmamız bizim için kaçınılmazdı. Zira SMF bu başlığı hem hâlâ devrimci bir yapı olarak değerlendirdiğimiz hem de Kaypakaya geleneğinden geldiği gerçekliği üzerinden hak ediyor.

SMF, ittifak ve özelde de HDP için kuşkusuz ki önemli bir yer işgal ediyor. Bunun birinci sebebi SMF'nin "komünist başkan" üzerinden tutturduğu Dersim hegemonyası, ikincisi de HDP'nin ittifakına dahil edebildiği uysal bir "Kaypakayacı" oluşu. Hiç şüphe yok ki SMF bu iki özelliğini de yer yer kullanıyor. Dersim Belediyesi, ittifakın bürokratik, reformcu bir odağı olması açısından SMF'ye büyük bir güç katıyor ve SMF de bu gücü "devrimci yerel yönetimler anlayışı" ile başlayan serüvenine parlamentarizmi de katarak ilerliyor.

Devrimci öncüsünü ancak, birkaç kişiye "savaş ilan etmek" üzerinden yaptığı açıklamalardan gördüğümüz, örgütsel ayrılığı bile tamamen legal alana dayanan, kurultay üstüne kurultay örgütleyen, Kaypakayacı geleneğin elit kesimini yaratarak gelenek-

tan başka bir şey yapamıyor.

Aslında SMF'nin problemi çok basit. Tamamen samimi olduklarına inandığımız koşulda izledikleri politik hattı illegalizmi, devrimci savaşa olanak tanıması, alan açması üzerinden tanımlayacaklardır. SMF ittifakın bir parçası olup legal alanı sonuna kadar değerlendirip kitlelere devrimci çizgiyi götürmek niyetindedir. On yılların hikayesi güncelliğini koruyor. SMF'nin atladığı, diyalektiğin devrimci gerçeği dayatıyor oluşudur: illegal faaliyeti ve silahlı mücadeleyi esasa almayan, legal alanda da başarılı olamaz. Tarih bütün çıplaklığıyla bu gerçeği gözler önüne sermiştir. İttifakın taşıyıcı kolunu HDP, böyle bir faaliyetin ve mücadelenin sonucu olarak bu noktaya gelebilmiştir. HDP kendisini besleyen o mekanizma olmaksızın neredeyse hiçbir şeydir. Legalden illegale sıçrama imkânsızdır, illegalden legale geçiş ise taktik bir hamledir. Legal alanın esasa alınması taktik bir hamle değil; ancak bir yenilgi olarak tanımlanır.

LEGAL ALAN KURUMSALLAŞTIRMAZ, TASFİYE EDER

İçinde bulunduğu açmazları kolaydan halletmeye çalışanlar, kitlelere ulaşmayı kolaylaştıran legal faaliyete sarılıyorlar. Oysaki kitlelere kendini anlatman yetmez. Kendi doğrunu düşmana dayatarak dostu anlatman gerekir. Bu pratik olmadan devrimci çizgide kalabilmek imkân dışıdır. İlegali esasa almayan bir hat, taviz gerektirir. Ülkemiz koşullarında etkili bir legal/demokratik alan faaliyeti bile illegal-silahlı mücadelenin yatağında gelişmektedir. Eğer tek başına legal alan kurumsallaştırabilseydi, Ovacık'taki "komünizm" 5 yıl sürmezdi. Eğer tek başına legal alan sıçrama yaptırsaydı, HDP'nin oyu katlanarak büyürdü. Eğer tek başına legal alan bir güç olmayı sağlasaydı, reformist sosyal şoven yapılar yüz binlerce üyeye sahip olurdu.

Bugün HDP'ye diplomasi yaptıran, onu kurumsallaştıran, yüzlerce, binlerce üyesi tutsak olmasına rağmen, belediyelerine kayyım atanmasına rağmen onu hâlâ ülkenin en büyük demokratik kurumu haline getiren bu birikimi yaratmış silahlı-illegal yapılanmadır. Böyle bir yapılanmayı esas almayan kendini güdük ittifaklarda bulur.

Haliç Kongre Merkezi'ndeki Halk Buluşması'nda gerçeğin bize anlattığı, "Beritan çizgisi"ni anlatan sloganlar, savaşan gerillaya duyulan saygı ve militan savaş çizgisiydi. Bugün, kimin kendini nereden var ettiği sorusunun cevabı, ezilen halkın yargı mekanizmasını oluşturacak yegâne ölçüttür.

KRİZİN FATURASININ KESİLDİĞİ BİR BAŞKA KESİM: ÖĞRENCİ GENÇLİK

Emperyalist kapitalist sistemin içinde bulunduğu ekonomik ve siyasal kriz, lise ve üniversiteli gençliği dünden daha yakıcı bir biçimde etkilemeye devam etmektedir. Ekonomik kriz, dünden çok farklı olmamakla birlikte bugün gençliğin öğrenim hayatını daha da olanaksızlaştıran bir pranga haline gelmiştir. Lise ve üniversiteli gençliğin ekonomik temelli sorunları, büyüyen imkânsızlıklar ve sorunları gündemleştirmeye çalışanlara yönelik engeller İçişleri Bakanlığı ve Gençlik Spor Bakanlığı'nın el ele vererek yayımladığı son genelge gibi faşist politika ve saldırılarla birlikte boyutlanmaktadır. İçinde bulunduğumuz eğitim-öğretim süreci önceki süreçlerden farklı olmayacaktır hatta içinde bulunduğumuz süreçte gün geçtikçe artmaya devam eden pahalılığa, liselerde, kampüslerde, meydanlarda devletin her türlü baskısıyla birlikte yokluğu tartışılmaz hale gelen özgürlük ve demok-

rasi sorununa karşı gençlikte büyüyen tepki önümüzdeki süreci daha politik bir atmosfere sokacaktır ve bu süreçte gençlikten doğacak muhalefet daha sert ve yoğun faşist saldırılarla karşılaşacaktır. Gençliğin derinleştikçe boyutlanan sorunlarına karşı sürekli biçimde ekonomik ve siyasal kriz içinde debelenen egemenler zaman zaman kısmi, yetersiz iyileştirmeler dışında çözüm üretememektedir. Bu yüzden gençlikten doğabilecek tepkinin potansiyelini bilenler, krizin can alıcı hale geldiği ve seçimlerin yaklaştığı böylesi bir süreçte aman vermeden toplumun bütün kesimlerine saldırdıkları gibi liseli ve üniversiteli gençliğe de saldıracaklardır.

BARINMA SORUNU DAHA GÜNCEL

Geçen yıl bu aylarda üniversite öğrencilerinin önemli bir kesimini et-

kileyen, en temel ihtiyaçlardan biri olan barınma sorunu ortaya çıktı. Geçen yıl yetersiz yurt kapasitesi, özel yurtların yıllık 70 bin TL'yi bulan fiyatı, "normal" in çok üstünde, uçuk rakamlarda belirlenen ev kiraları on binlerce üniversite öğrencisinin evsiz kalmasına sebep olmuştur. Aradan geçen bir yılı değerlendirdiğimizde var olan durum daha kötü bir hal almıştır. Üniversite öğrencilerini de derinden etkileyen ekonomik kriz daha çok üniversite öğrencisini KYK yurtlarında kalmaya zorlarken bu yurt kapasitelerinin yetersizliği 3 kişilik odalar 6 kişilik yapılarak çözü-

lunmasına özel yer ayıran genelge çıkarmaya yönlendirmiştir; fakat hiçbir baskı gerçekleri saklayamayacak ve gerçekleri gündemleştirenleri susturamayacaktır.

KANTİN VE YEMEKHANELERDEKİ FAHİŞ ÜCRETLER

Yeni eğitim-öğretim yılına girerken üniversitelerde art arda gelen yemekhane zamları, lise ve üniversite kantinlerindeki yüksek fiyatlar çok boyutlu ekonomik kriz ortamında beslenme sorununu da ortaya çıkarmaktadır. İstanbul Üniversitesi'nde yemeklere yüzde 71, Ege Üniversi-

layabiliyorlar. Böylece zaten niteliksiz eğitimden mustarip milyonlarca gencin ekonomik krizin yarattığı bu zorluklarla birlikte öğrenim hayatları hem kendileri hem de ekonomik olarak bağlı oldukları aileleri için daha da zorlaşmaktadır. Bütün temel ihtiyaçlar gibi beslenme de haklı ve ücretsiz, nitelikli olmalıdır.

PARA YOKSA EĞİTİM YOK

Son 30 yılda neoliberal politikalarla birlikte daha görünür hale gelen piyasalaşmış eğitim, eğitimi ekonomik krizden kaynaklanan fahiş zamlarla birlikte belirli kesimlerin yararlanabileceği bir ayrıcalığa doğru dönüşmektedir. Başarının tek ölçütü haline getirilen sınavlara en iyi şekilde hazırlanabilmek için öğrenciler en iyi eğitimi almak isterken nitelikleri günden güne yok olan, herhangi bir şey vadetmeyen devlet okulları yerine özel okullara, dershanelere yönelmektedir. Sınav başarısını, üniversiteyi, diploma-

yı, meslek garantisini satın almaya yönlendirilen, müşteri yerine konan öğrenci aileleri ekonomik olarak bütün ihtiyaçlardan kısıp paralı eğitime önemli miktarlar ayırmaktadırlar.

Cumhurbaşkanı kararıyla temmuz ayında devlet üniversitelerinin harç ücretlerine yüzde 36 zam yapıldı. Harç ücretlerine yapılan zamlarla birlikte 370-1000 TL arasında değişen harç ücretleri üniversite öğrencilerinin devlet üniversitelerinde bile okuyamamalarına sebep olmaktadır. Devlet üniversitelerinde bile parayı vermeyen düdüğü çalamamaktadır! Eğitim-öğretim süresince gerekli kitapları, araç-gereçleri, kısacası bölümle alakalı her türlü materyali böylesi ekonomik krizde öğrencinin karşılamak zorunda oluşu üniversiteli gençlere ve ailelerine ayrıyeten ekonomik yük oluşturmaktadır. Her

meye çalışılmaktadır. Bu yıl, yıllık 160 bin TL'yi bulan özel yurt fiyatları, ev kiralarna yapılacak zamlar için yüzde 25'lik üst sınır düzenlemesi getirilmesine rağmen ev kiralardaki yüksek artışlar Boğaziçi, Koç, İTÜ yurtlarının olduğu gibi üniversitelere bağlı yurtların kapasitelerinin yetersizliği ve pahalılığı barınma sorununu dünden daha yaygın hale getirmektedir. Yayımlanan genelgede barınma sorunu olan öğrencilere yardım edebileceklerini söyleyenlerin tarikat ve cemaat yurtlarıyla olan ilişkileri ortadadır! Bu durum da evsiz kalan öğrencilerin devlete bağlı tarikat ve cemaat yurtları gibi gerici, baskıcı kurumlara yerleşme tehlikesini beraberinde getirmektedir. Barınma hakkının bu kadar ulaşılmaz ve sorunun bu kadar yakıcı olması şüphesiz egemenleri daha eğitim-öğretim yılı başlamadan barınma

tesinde yüzde 85, Yıldız Teknik Üniversitesi'nde yüzde 60 zam yapılırken özel üniversitelerde yemekler devlet üniversitelerindekilere kıyasla fahiş fiyatlara satılmaktadır. Örneğin yakın zamanda İzmir Ekonomi Üniversitesinde yemeklere yüzde 100 zam yapılarak bir öğle yemeğinin ücreti 62 TL olmuştur. Özellikle özel lise ve üniversitelerde yemek ve kantin fiyatları yüksek kâr güdülerek belirlenmektedir. Dolayısıyla üniversite ve liselerde kantin fiyatlarının pahalılığı öğrencileri yemek saatleri dışında aç kalmaya ya da yiyecek-içecek ihtiyaçlarını daha uygun fiyata satan özel firmalara yönelmeye zorlamaktadır. Liseli milyonlarca genç okula aç gitmekte, derslere aç girmektedir. Kantinden alışveriş yapmak lüks haline geldiğinden su ihtiyaçlarını bile evlerinden karşılayan liseli öğrenciler okulda ne yiyecek ne içecek ihtiyaçlarını karşı-

ne kadar toplumun her kesiminden insana hitap etmesi adına "daha uygun" özel üniversiteler ve bölümler açılrsa da ekonomik kriz ve ardi kesilmeyen zamlar en uygun özel üniversiteleri bile ateş pahasına çevirmiştir. Üniversite gençliği, "Müşteri değiliz, öğrenciyiz." diyerek Doğu Üniversitesi'nde kayıt yenileme ücretine yapılan yüzde 300'lere varan zamma ve İzmir Ekonomi Üniversitesi'nin lisans bölümlerinde en az 43 bin TL, ön lisans bölümlerinde en az 18 bin TL'lik zamma tepki göstermektedirler. Okula devam ettikleri süre boyunca yapılacak zamların yüzde 10'u aşmayacağı vaadini sunan üniversite yönetimleri yaptıkları yüzde 10'u kat kat aşan zamlarla krizin faturasını öğrenci gençliğe kesmeye çalışmaktadırlar. Daha fazla parası olanın daha "nitelikli" eğitim görmesi ve parası olmayanın okuyamaması eşitsizliği ancak parasız, ulaşılabilir, nitelikli özerk-demokratik üniversite mücadeleyle ortadan kalkacaktır.

LİSE VE ÜNİVERSİTELER TERK EDİLİYOR

Siyasal ve ekonomik kriz girdabında gençlik geleceksizlikle kuşatılmıştır. En temel hakların ulaşılabilir hale gelmesi, gasp edilen haklarını talep edenlere karşı devletin faşist saldırıları, en az 16 yıllık öğrenim hayatının sonunda üniversiteden mezun olamamak, iş bulamamak ve iş bulsa bile insanca yaşayamamak... Gençliğin öğrenim hayatında fırsat eşitsizliği, eğitimin piyasalaşmasından kaynaklı ekonomik koşulu elverişli olanın "nitelikli" eğitim alabilmesi ve eğitimi süresince ihtiyaçlarını karşılayabilmesi, ülkenin ekonomik ve siyasal krizi, işsizlik gençliğin hayallerinin yalnız bir hayal olarak kalmasına sebep olurken gençlik, her geçen gün gelecek kaygısını daha içten yaşayarak geleceksizliğe mahkûm olmaktadır. Bugün lise ve üniversitelerin eğitimin niteliksiz olmasından kaynaklı geleceksizlikten başka bir şey vadetmemesi, lise ve üniversite mezunu olmanın ciddi ekonomik külfete sebep olması her geçen yıl daha fazla gencin lise ve üniversiteleri terk etmesine yol açmaktadır. 2021 yılında üniversitelerde toplam 195 bin 304 boş kontenjan kalırken bu yıl 122 bin 209 kontenjan boş kaldı. Boş kontenjan sayısının azalması kimseyi yanıltmamalıdır; çünkü 2021 yılında baraj varken bu yıl baraj kaldırılmıştır! Bu yıl 105 bin 772 öğrenci kayıt yaptırmadı. Son iki yılı bu koşulları göz önünde bulundurarak değerlendirdiğimizde boş kontenjanlar, yüzde 2'den yüzde 12'ye çıkmaktadır. 2021 yılında önde gelen tıp, diş, hukuk bölümlerinin boş kontenjan sayıları sıra-

sıyla 288, 216, 508'ken bu yıl ise 654, 344, 889 şeklinde artmıştır. İstatistik verilerin gösterdiği en "gelecek garantisi" taşıyan bölümlerin her geçen yıl daha az tercih edilir hale gelmesi gençliğin Türkiye eğitim sisteminden umidini ne denli kestiğini göstermektedir. Barınma ve beslenme sorunları, öğrenim gideri ve özel üniversitelerin fahiş ücretlerinden kaynaklı özellikle İstanbul'da 15 bin öğrenci kayıt yaptırmamıştır.

Liselerdeki durum üniversitelerden farklı değil. TÜİK verilerine göre geçen yıl açık öğretime kayıtlı öğrenci sayısı yaklaşık 1 milyon 585 binken bu sene sayı yaklaşık 1 milyon 738 bine yükselmiştir. Bugün lise kaydı bulunmayan 524 bin öğrenci vardır. Toplamda bakıldığında ise lise çağında örgün eğitim görmeyen 2 milyon 262 bin öğrenci vardır. Türk Eğitim Derneği'nin kuruluşu olan TEDEM'in açıkladığı verilere göre ise pandemi sonrası lise çağındaki yaklaşık 676 bin öğrenci okula dönmemiştir.

GELECEKSİZLİĞE MAHKÛM DEĞİLİZ

Her geçen gün egemenler sermayelerine sermaye katarken yoksul, emekçi ailelerin öğrenci çocukları her geçen gün sistemin çarkları arasında daha fazla öğütölmek istenmektedir. Egemen sınıfların ihtiyaçlarına göre dizayn edilmiş lise ve üniversitelerin asıl misyonu da nitelikli-bilimsel eğitim vermek yerine egemen sınıfların ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte geleceğin ücretli kölelerini yetiştirmektedir. Egemenler kendi saltanatlarını sürdürürebilmeleri için gençliğin en ufak örgütlülüğüne, hak talebine var gücüyle saldırmaktadır; çünkü gençliğin örgütlü hareketinin onlar için ne denli yıkıcı olduğunu ve olacağını biliyorlar.

Biz gençler egemenlerin krizinin faturasını yüklenmeye mecbur değiliz. Biz gençler yıllar boyunca eğitim görüp işsiz kalmak zorunda değiliz. Biz gençler geleceksizliğe mahkûm olmadığımızı, geleceğin bizim olduğunu kavramalıyız. Örgütlü mücadelemizin değiştirici gücüne inanmalıyız. Her zaman olduğu gibi bu yıl da egemenler gençliğin öfkelerini sandığa gömmek için el birliğiyle ellerinden geleni yapacaklardır; çünkü onların tek derdi sömürü düzeninin bekasıdır! Fakat biz haklarımızı sınıflarda, kampüslerde, sokaklarda mücadeleyi örgütlü bir şekilde adım adım örererek alacağımızı biliyoruz. Eşit-parasız-bilimsel-ulaşılabilir-anadilde bir eğitim için Yeni Demokratik Devrim perspektifiyle özerk-demokratik üniversite mücadelemizi büyötmek bugün gençliğin en önemli görevleri arasındadır.

Yunanistan'da "üniversite polisi" uygulamasına karşı eylemler

HABER MERKEZİ- Yunanistan'da üniversitelerde polisin "güvenlik" amacıyla konuşlandırılması yasa-sının 8 Eylül'de hayata geçirilmesi öğrenciler tarafından birçok yerde protesto ediliyor.

2019 yılında üniversitelere polisin girmesini engelleyen yasa kaldırılmıştı. Şu ana kadar pilot uygulamasıyla devam eden üniversite polisleri Atina ve Selanik'teki dört büyük üniversitede konuşlandırıldı.

Atina ve Selanik'te bulunan üniversitelerde kitlesel protestolar düzenlenerek polisin kampüslere sokulmasına karşı çıkıldı. Öğrencilerin 'üniversite polisi' olarak adlandırdığı "Üniversite Kurumlarını Koruma Ekipleri" ne karşı protestolarını bastırmak için bazı kampüslere çevik

kuvvet yollandı.

Yapılan eylemlerde sıklıkla polisin saldırısı oluyor ve basına yansıyan görüntülerde polisin ses ve gaz bombalarıyla öğrencilere saldırdığı görülüyor.

Öğrenciler tarafından üniversite polisinin konuşlandırılması ve akademik alanlarda artan gözetim, yaygın olarak hükümetin halk karşıtı politikalarına karşı kampüslerdeki radikal seferberlikleri engelleme girişimi olarak değerlendirildi.

Öğrenciler "Okullarımızın ve üniversitelerimizin polise ihtiyacı yok; daha fazla altyapıya, öğretmenlere, yurtlara, dersliklere ve kitaplara ihtiyacımız var!" diyerek hükümetin bu uygulamasına tepki gösteriyor.

Zürih Gençlik ve Kültür Evi 21. Kongresini gerçekleştirdi

HABER MERKEZİ- Uzun yıllardır iş-çiye Türkiye İŞçiler Federasyonu'na (İTİF) bağlı olarak faaliyet yürüten Zürih Gençlik ve Kültür Evi, 25 Eylül günü 21. Kongresini başarıyla gerçekleştirdi.

Saygı duruşuyla başlayan kongre, üye tespiti, divan seçimi ve gündemlerin onaylanmasıyla devam etti.

Yönetim Kurulu tarafından bir yılın değerlendirilmesinin yapıldığı faaliyet raporunun okunmasının ardından, üyeler tarafından faaliyete dair tartışmalar ve eleştiriler yapılarak önümüzdeki süreç yönelik öneriler sunuldu. Yönetim kurulu tarafından yapılan konuşmasının ardından İTİF tarafından sunulan perspektif raporu okundu.

Perspektif raporunda emperyalist-kapitalist sistemin içinde bulunduğu kriz ve ortaya çıkan enerji krizi sonrası hayat pahalılığının giderek arttığı, astrono-

mik zamlar yapıldığı ve bunun sonucunda yeni saldırı dalgasının geleceği vurgulandı. "...Onların örgütlenme durumuna paralel bizler de örgütlülüklerimizi daha fazla, daha güçlü örgütlemek, geliştirmek zorundayız. Kurumlarımızı geliştirecek, yeni örgütlülükler yaratacak, halk kitle-

leriyle buluşacak ve onları örgütlü mücadeleye dahil edecek alanlar, örgütlülükler yaratmak zorundayız. Tepe den tırnağa her kademesiyle

örgütlü ama derinleşen krizleriyle her an yerle bir olabilecek bir güce karşı, işçi sınıfı ve ezilen emekçi kesimlerin örgütlü gücüyle karşı koymak durumundayız..." denilen perspektif raporuna yönelik yapılan eleştiri ve önerilerden sonra federasyon yönetim kurulu adına toparlama yapıldı. Yeni yönetim organları seçimine geçilen Kongrede, beş yönetim, üç denetim ve üç yedek yönetim kurulu üyesi oy birliğiyle seçildi.

AVRUPA'DA SİYASİ KRİZ OLASILIĞI ARTIYOR

Avrupa'nın en güçlü ekonomilerine sahip ülkelerinin bile önümüzdeki kış ayında ve yıllarda kendilerini bekleyen enerji krizine karşı ciddi bir çıkmaz içine girdiklerini görüyoruz. Peş peşe açıklamalar yapan, kamuoyunu enerji tasarrufu konusunda uyaran, yer yer tehdit eden kerli ferli emperyalizm ve kapitalizmin sözcüleri yürüttükleri politikaların ve kendi aralarındaki çelişkilerin faturasını emekçi kesimlere kesmeye devam ediyorlar.

Son yılların en çok konuşulan, tartışılan ve kitlesel eylemlerine neden olan kapitalizmin iklim üzerindeki etkisi güncelliğini korumaktadır. Rusya'nın Şubat 2022'de Ukrayna'yı işgal etmesiyle başlayan ve hâlâ devam eden savaş, "Batılı emperyalist ve kapitalistlerin" Rusya'ya yaptırımlar uygulamalarına neden oldu. Ukrayna'ya açıktan destek verilmesine ve uygulanan amborgoya karşı Rusya'nın enerji kartını etkili kullanması enerji krizine neden olmuştur.

Gelinen aşamada, savaş öncesi çoğunluğu Almanya'ya olmak üzere, gaz ithalatının yüzde 40'ını Rusya'dan yapan AB, enerji ihtiyacının kesintisiz bir şekilde karşılanabilmesi için çare arıyor. Buldukları çözümün ne kadar çare olacağını önümüzdeki haftalarda göreceğiz. Ancak şimdiden ortaya çıkan bir durum var ki emperyalist ve kapitalist sistem var olan krizin sebebi halkmış gibi onlardan çözüme yönelik fedakârlık istemektedir.

Avrupa ülkelerinin halka yaptığı "enerji tasarrufu" çağrılarının bazıları...

Kömürle çalışan elektrik santrallerini 2024'e kadar yeniden devreye sokmaya karar veren Hollanda, hane halkları için tasarruf çağrısı yaptı.

Finlandiya'da hükümet halkın duş ve saunada geçirilen süreyi azaltmasını istedi.

Macaristan'da odunla ısınma için kampanya başlatıldı.

Fransa'da en az 30 yüzme havuzu artan ısıtma maliyetleri nedeniyle, artık işletilebilir olmadıkları gerekçesiyle operatörleri tarafından kapatıldı.

İsviçre vatandaşlarına birlikte duş alma veya haftanın belli günlerinde duş alma ve evde sürekli mum bulun-

durma çağrısı yaptı. Bazı ülkeler daha radikal kararlara imza atarak, daha az enerji harcanması yönündeki uygulamalara katılmayanların hapis cezası ile karşılaşabileceklerini duyurdu. AB ülkelerinin çoğu belli saatlerde kamu binalarında ve sokaklarda ışıkları kapatacak. Yine kamu binalarında ısıtma 19 derecenin üzerine çıkarılmayacak.

Bu "önlemler" in yanında, bazı ülkeler, alternatif olarak yeniden kömür ve nükleer enerjiye yöneldi. Örneğin Rusya'ya doğal gaz bağımlılığı en çok olan ülkelerin başında gelen Almanya, enerji krizini hafifletmek için nükleer santralleri yedekte tutmayı kararlaştırdı.

Eylem ve Protestolar, Geri Vites Sinyalleri...

Avrupa'nın yaklaşık 4,2 trilyon dolarla en büyük ekonomiye sahip ülkesi olan Almanya yaşanan enerji krizinin

10,5 olarak tespit edildi.

Avusturya'da son 47 yılın en yüksek enflasyon değeri açıklandı. Enflasyon 9,3'e yükseldi. Bu istatistik Avusturya tarafından bildirildiği üzere, Şubat 1975'ten bu yana en yüksek enflasyon oranıdır.

Avrupa'nın neredeyse bütün ülkelerinde son 20-30 yılın en yüksek enflasyon oranları görülmektedir. Bunun en önemli nedeni Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik başlattığı işgal saldırısı NATO- ABD tarafından açıkça ekonomik olarak ve silah yardımıyla desteklediği Ukrayna ve uygulanan yaptırımlara karşı Rusya tarafından doğal gaza konan sınırlamadır.

Bu krizle birlikte özellikle Almanya ve Avusturya gibi ülkelerde hayat pahalılığına karşı "Maaşlar Yukarı, Fiyatlar Aşağı!" sloganıyla kitlesel eylem ve etkinlikler yapıldı. Bu eylem ve protestoların önümüzdeki günlerde de

de yavaş yavaş ibreyi tersine çeviren açıklamalar yapmaya başladılar. Bunlardan Macaristan Başbakanı Viktor Orban, yaptırımlara yıl sonuna kadar son verilmesini istedi. AB kuralları uyarınca yaptırım kararlarının AB'de oy birliği ile alınması gerekiyor. Macaristan'ın muhtemel itirazı da AB içinde bu konuda görüş ayrılıklarının yaşanabileceğine işaret ediyor.

Alman yazar Peter Vonnahme "Almanya'nın Ukrayna'daki Hesabı Tutmadı" başlıklı makalesinde "Her şey apaçık ortada: Hükümetimiz pusulasını kaybetti. Bir yol arayışında fakat hangi istikamete doğru ilerlemek istediğini bilmiyor. Bazı çözülmemiş endişelere rağmen Almanya, Ukrayna'ya ağır silah tedarik ediyor ve aynı zamanda en çok kendi ülkesine zarar veren yaptırımların öncüsü konumunda. Halk haklı olarak hükümetinden siyasetini açıklamasını bekliyor... Ukrayna'daki savaş bir zaman sonra

sona erecek. O zaman, devasa maden kaynakları rezervleri ve muazzam askeri gücüyle dünyanın yüzölçümü olarak en büyük ülkesi olan Rusya'nın, Putin ile ya da Putin olmadan, hâlâ orada olduğunu göreceksiniz. Ve bu Rusya, hoşumuza gitsin ya da gitmesin, hâlâ komşumuz olacak. Rusya ile öyle veya böyle yaşamak zorunda kalacağız..." diyerek Rusya'yla müzakerelere başlanması ve yaptırımların kaldırılması gerektiğinin altını çiziyor.

Yaşanan hayat pahalılığı, astronomik zamlar, yükselen faturalar ve bu-

nun karşısında eriyen ücretler işçi ve emekçilerin yaşamını her geçen gün daha da yaşanılmaz kılmaktadır. Bu durum var olan tepkiyi öfkeye çevirmeye gebedir. Dün Fransa'da yapılan zamlara karşı aylarca sokakları işgal eden "Sarı Yelekliler" in eylemleri, Yunanistan'da, İspanya'da, İtalya ve Almanya gibi ülkelerde onbinlerce işçi ve emekçinin haklarının gaspı, hak arayanlara karşı çıkarılan polis yasaları ve uygulamalarına karşı alanları, sokakları inleyen direnişleri, yarın yemlerinin gelebileceğinin sinyalleridir.

Bugün dünyanın dört bir yanında ezilen emekçi kesimler var olan mevcut sistemleri sorgulamakta, bu sistemlere alternatif aramakta ve bu arayışını yüksek sesle haykırmaktadır. Bu sese kulak verenler, bunu doğru bir rotaya çevirenler başarının anahtarını ellerinde tutuyor demektir.

den en çok etkilenen ülkelerden biri. Almanya Federal İstatistik Ofisi (Destatis), fiyat artışlarına ilişkin ağustos ayı verilerini açıkladı. Buna göre, temmuzda yüzde 7,5 olan yıllık enflasyon, ağustosta 2 ay sonra yeniden yüzde 7,9'a çıkarak ilk petrol krizinin yaşandığı 1973-1974 kışından bu yana en yüksek orana geri döndü. Son 50 yılın en yüksek enflasyon oranları bunlar. Almanya Ekonomi ve İklimi Koruma Bakanlığı tarafından hazırlanan rapora göre enerji krizi nedeniyle ülkede Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın (GSYH) yılın ikinci yarısında sabit kalması veya düşmesi bekleniyor.

Yaşanan enerji kriziyle birlikte İspanya'da enflasyon oranı art arda son üç aydır çift hanelerde seyrediyor. Ülkede enflasyon oranları haziranda yüzde 10,2, temmuzda yüzde 10,8 seviyesinde olurken, ağustosta yüzde

süreceği açıklandı. Bu eylemlerde ön plana çıkan tema emperyalist ve kapitalistlerin bu krizi yarattığı ve faturasını halka mal etmeye çalıştığı vurgusu oldu. Bununla birlikte savaşın ilk dönemlerinde bizzat emperyalistler tarafından geliştirilen Rusya karşıtlığında azalma olduğu ve uygulanan yaptırımlardan geri adım atılması çağrısı da dikkat çekicidir. Savaşın ilk dönemlerinde durumu tam olarak anlamayan, ancak gelinen aşamada hayat pahalılığı, işsizlik ve geleceğe dair karamsarlık hali halkın düşüncelerinin değişmesi eğilimi oluşturdu. Savaş konusunda hâlâ belli bir duyarlılık ve Rusya karşıtlığı olsa da ekonomik olarak ilişkilerin kesilmesi ve yaptırımlar konusunda geri adım atılmasının daha doğru olacağı yönünde ciddi bir eğilim gözlenmektedir.

Politikacılar ve gazeteciler de bu yön-

BİR SEÇİM APARATI OLARAK "DOĞU MASASI"

Ekonomik krizle birleşerek ilerleyen ve giderek derinleşen siyasal kriz Türk hâkim sınıfları nezdinde kaçınılmaz olarak "seçim sath-ı mâilî"ni zorunlu kılıyor. Mevcut kriz işçi ve emekçilere zam, yoksulluk ve derinleşen bir sefaleti dayatırken faşist baskılar egemenler açısından kaçınılmaz bir yönetim biçimi olarak uygulanıyor. Verili siyasal süreç, klikler arası çatışmanın ve karşılıklı hamlelerin arenasına dönüşmüş durumda.

Seçim ve seçim gündemli politik iklimde kuşkusuz Kürt ulusal meselesi önemli bir yer tutuyor. Kürt meselesine yaklaşım ve politikalar seçim gündeminin ana tartışmalarını oluşturuyor. Geçtiğimiz günlerde faşist Millet İttifakı'nın başını çeken CHP'den Gürsel Tekin'in açıklamaları Kürt meselesi ve HDP'ye dair tartışmaları yeniden gündeme taşıdı. Tekin'in "Elbette HDP'ye bakanlık verilebilir, her partiye verilebilir" sözlerine faşist Millet ve Cumhuriyet İttifaklarından itirazlar ve eleştiriler peş peşe geldi. Tekin'in bu çıkışı AKP-MHP faşist blokundan bildik "terör" söylemleriyle Millet İttifakı'na karşı kullanıldı. Millet İttifakı'ndaki faşist koronun başını zamaında Kürt Ulusal Mücadelesinin bastırılmasından sorumlu "İçişler Bakanı" M. Akşener çekiyordu. M. Akşener, "HDP'nin olduğu masada biz olmayız. Bizim olduğumuz masada da HDP olmaz. Bu hassasiyetimiz devam edecek" sözleriyle feveran ederken aynı zamanda Kürt meselesi ve HDP bağlamındaki "kırmızı çizgi"sini de dile getiriyordu. Millet İttifakı'nın milliyetçi kanadının başını çeken İYİP'in açıklamaları niteliğiyle uyum içinde gelişti. İYİP'in aksine CHP çubuğu ittifaka ve onun akdine bükerek mevcut konuyu ele aldı. K. Kılıçdaroğlu HDP'ye bakanlık tartışmasına, "Hayır yok böyle bir şey. Burada önemli olan altı liderin Türkiye'nin sorunlarıyla ilgili karar alması ve kamuoyuna duyurması. Karar alınırken altı lider oturup karar alacağız. Burada önemli olan altı liderin karar almaları. Ve aldıkları kararları kapı arkasında değil kamuoyu önünde duyurmaları" sözleriyle yanıt verdi. Kılıçdaroğlu'nun mevcut tartışmaya dair sözleri ve yaklaşımı CHP'nin Kürt meselesine dair politikasının kodlarını içermesi bakımından önemliydi.

Kılıçdaroğlu seçim sürecinde önemli bir fay hattını oluşturduğunu bildiği Kürt meselesi ve HDP'ye dair daha

temkinli bir dil kullanıyor. "Demokrat amca" imajı ile demokrasi havarisini kesilen Kılıçdaroğlu'nun şüphesiz bu yaklaşımı seçime dair bir hesabı barındırıyor. "Ötekileştirmeyeceğim, helalleşeceğim" düsturuyla hareket eden Kılıçdaroğlu bu "ılımlı" politikasının Kürt halkı nezdinde karşılık bulduğunu biliyor. Faşist düzen partisi CHP, AKP-MHP faşist blokunun karşısında ehven-i şer bir tercih olarak kendisini Kürt halkına sunuyor. Bu bağlamda Kürt meselesinde yeni bir imaj çizmeye dönük politikalar, söylemler kullanılıyor.

CHP ilk olarak Kürt meselesinde çözümün "meşru" adresi olarak HDP'yi göstermiş, Kılıçdaroğlu Demirtaş'ın serbest bırakılması gerektiği vurgusuyla öne çıkmıştı. Devamında ise "helalleşme" hamlesi ile Kılıçdaroğlu

Roboski'ye gitmiş, Urfa'da Şenyaşar ailesini ziyaret etmişti. Kılıçdaroğlu'nun bu politikası ve çalışmaları CHP bünyesindeki "Doğu Masası" tarafından koordine ediliyor. "Doğu Masası" CHP'nin Kürt meselesine yaklaşımını anlamak adına önemli veriler sunuyor. Bu masa "biz Kürt masası değiliz" sözleriyle inkâr etse de esas olarak T. Kürdistanı'na yönelik politikaların belirlendiği ve yönetildiği organ. "Doğu Masası" kendini tanıtırken ilk olarak "Kürt masası değiliz" in uzunca bir izahını yapıyor. Bu izah esas olarak "Kürt" varlığını inkârda resmî ideolojiye bağlılığı içeriyor.

"Doğu Masası", "CHP Genel Başkanı K. Kılıçdaroğlu'nun Türkiye genelindeki gezi, konuşma ve izlenimlerini örnek alarak her kesimle ilişki kuruyoruz. Sayın Kılıçdaroğlu, faaliyetlerimiz konusunda önemli oranda bize inisiyatif vermiştir. Deyim yerindey-

se çalışma ve gayretlerimiz hususunda elimizi serbest bırakmıştır. Onun toplumsal helalleşmeye ilişkin söz ve faaliyeti, Irak'taki Kürt yönetimi yetkililerini ziyarete izin vermesi, kendisinin Suruçlu Şenyaşar ailesi ve Roboski ziyaretleri işimizi kolaylaştırmaktadır" ifadeleriyle de açık olarak rolünü ve inisiyatifi ortaya koyuyor. Başta inkâr ettiği "Kürt"ün siyasetlerinin nesnesi olduğunu itiraf ediyor. Faşist bir düzen partisi olarak CHP, bugün her ne kadar "demokratlık" kisvesine bürünse de Kürt meselesindeki yaklaşımından ödün vermiyor. Kürt ulusal kazanımlarını boğmaya dönük işgal tezkerelerine verdiği onaydan, milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına değin bir dizi gelişmede CHP tarihsel kodlarıyla hareket etmiştir. "Doğu Masası" da bu temele vurgu yaparak

politikalarının sahada karşılık bulması CHP'yi oy bağlamında iştahlandırıyor. "Doğu Masası", "Bölgede yapılan kamuoyu yoklamaları ve anketlere göre Doğu-Güneydoğu'da CHP'ye yönelik bir teveccüh olduğu görüldüğünden, partiye olan ilgiyi doğru temelde yönetmektir. Bu bölgelerde CHP'nin kazanmasını sağlamak ve milletvekili sayısını artırmaktır" ifadeleriyle esasta seçime ve oya odaklı bir strateji izlendiğini açıkça söylüyor.

Kürt halkının belli kesimlerinde CHP'ye dönük "iyimser" bir beklentinin gelişmesinin salt mevcut siyasal iklime indirgenemeyecek kimi yanları da söz konusudur. Bu noktada Kürt Ulusal Mücadelesinin kimi temsilcilerinin ve HDP'nin belli ifadelerinin de bahse konu imajı güçlendirdiğini söylemek mümkün. Kılıçdaroğlu'nun "helalleşme" çıkışına Demirtaş'tan gelen "Sayın Kılıçdaroğlu'nun açıklamasını toplumsal uzlaşma ve ülkemizin iç barışı açısından çok önemsiyor ve yürekten destekliyorum" sözleri ve devamındaki "Geçmiş hatalarımızla samimi, dürüst ve cesur bir şekilde yüzleşip karşılıklı helalleşmeden hiçbir sorunumuzu kalıcı olarak çözemeyiz. Bu nedenle, Cumhuriyet'in kurucu partisi CHP'nin Genel Başkanı sıfatıyla yapılmış bu açıklama tarihi önemlidir ve mutlaka sahiplenilmesi, desteklenmesi ve güç verilmesi gereken ciddi bir adımdır" ifadeleri faşist CHP'nin tarihsel imajını silikleştirmekle kalmamış bugünkü niteliğini de silikleştirmiştir.

CHP'nin Kürt ulusunu inkârda, tarihsel niteliğinden ödün vermeksizin konumlandığını "Doğu Masası" bağlamında görmek mümkün. Yine Kürt meselesinin çözümüne ilişkin politika esas olarak tek bayrak, tek millet ve tek devlet üzerinden şekillenen üniter yapıyı güçlendirmeye dönüktür. Çeşitli ulus ve inançların katliamları üzerinden yükselen TC'nin kurucu partisinin bugün aynı nitelikte olduğunu tekrar tekrar kitlelere anlatmak "demokrat" görünümü maskeyi al aşağı etme noktasında önemlidir. "Helalleşme" ve "demokratlık" söylemleriyle kitlelerin manipüle edilerek sisteme yedeklenmesine karşı gerçek anlamda kurtuluşun ancak halkın mücadelesi ile gelişeceğinin propagandasını yapmak ve bu temelde halkı örgütlemek faşist düzen partilerinin hesaplarını boşa düşürecek yegâne yoldur.

CHP'nin Kürt meselesindeki yaklaşımının altını yeniden çiziyor: "Başta Kürt sorunu olmak üzere, toplumsal sorunlarımız demokrasi temelinde ve TBMM'nin öncülüğünde çözülecek; Türkiye'nin tam bağımsızlığı, demokrasi ve üniter yapısı güçlendirilecektir. Toplumsal barışın kalıcı hale getirilmesi için, tüm terör örgütleri ve yeraltı suç örgütleri ile mücadele ödün vermeksizin sürdürülecektir."

"Doğu Masası" bağlamında CHP, Kürt meselesinde AKP'den farklı pozisyonda olmadığını göstermiş olsa da mevcut siyasal iklimi kullanarak Kürt halkından oy almanın hesabını yapmaktadır. CHP'nin tarihsel olarak Kürt inkârcısı ve katliamcı niteliğinin silikleştirdiğini bir Kürt gencinin, "Bu adamlar gelseler bile, yine dinden imandan dem vurup aynı yolsuzluk ve haksızlıkları yaparlar. Bu yüzden Atatürk ve onun getirdiği laiklik ilkesinin önemini daha iyi kavriyoruz" sözlerinden anlamak mümkün. Po-

Program Doğrultusundaki Çalışmalar

Komünist Partisinin Marksizm-Leninizm-Maoizm teorisine ve deneyimine dayanarak oluşturduğu program “tüm savaş dönemi için operasyonların karakterini önceden belirler.” demişti Stalin yoldaş. Demek oluyor ki sonraki bütün devrimci hareketin doğrultusu bu program ile belirlenmiş olur. Programın önemini anlamamız gerektiğini net olarak vurgular nitelikteki bu cümleden sonra yoğunlaşmamız gereken nokta programın kavranması ve uygulanması olmalıdır.

Bazıları “ileriye doğru atılacak bir adım bir yığın programdan daha iyidir” dediğini hatırlatabilirler. Hiç kuşkusuz öyledir. Ne var ki bu söz programsızlık amacıyla söylenmemiştir; programın amacının kavranması için söylenmiştir. Amaç toplumsal ilerlemeyi başarmaktır. Program bu amaca uygun olmalıdır.

O halde bizim programdan beklenimiz ve onunla kuracağımız ilişki toplumsal ilerlemenin şartlarını içermesi üzerinden olmalıdır. Kuracağımız ilişkinin bu özelliği onu kavrayışımızı, kavrama biçimimizi ve doğaldır ki onu hayata uygulama tarzımızı da belirleyecektir.

Mesele bu bakımdan irdelendiğinde esasen başarılı olmadığımızı kabul etmemiz gerekir. Çünkü “programatik görüşlerin” kavranması ve uygulanması ciddi derecede sorunludur. Bunu kabul etmek için özel veya yoğun bir incelemeye gerek olmadığı açıktır. Sorun sadece bu tarafla değil, aynı zamanda “programatik görüşlerin” tamamlanması için yapılmayanlar tarafından irdelendiğinde de sorunludur. Elbette biz bu görüşlerin derinliğini, önemli ölçüde yol gösterici ve hatta yol açıcı olduğunu savunmaya devam ediyoruz. Bugün “tamamlanmış” bir programın bu görüşlerin “biçimlenmiş” hali olacağını da biliyoruz. Burada, buna rağmen altını çizmemiz gereken hususları konu ediyoruz.

Programatik görüşlerin biçimlendirilmemiş olması ve aslında bununla aynı soruna işaret eden esasta hayata geçirilmemesi olguları bizim “Marksist teoriye” ve Marksist programa Stalin yoldaşın dikkat çektiği düzeyde önem vermeyişimizin sonucudur. Bu noktada çok önemli olmasa da bir küçük parantez açmak gerekir: bu “önem vermeme” hali genel bir haldir, tek tek kişileri de genel içindeki yerleri düzeyinde kapsar. Örneğin bazı önderlerin genel içindeki yerleri onları başka “önemli görevler ve sorumluluklarla” karşı karşıya bırakmış ve bu asli

görevden uzaklaştırmış olabilir ve ancak karşılına çıkan farklı görev ve sorumlulukları yerine getirmekle bu asli göreve yoğunlaşmaları mümkün olacaksa onların bunlara öncelik vermek zorunda kalmaları yadsınacak bir şey olamaz. Karşılına çıkan farklı türden ama gene önemli, olmazsa olmaz görev ve sorumluluklarını yerine getirmelerini biz program oluşturma koşullarının sağlanması olarak değerlendirmeliyiz. Onlar aslında aynı görevin farklı bir aşamasını tamamlamış olarak değerlendirilmelidirler.

AYNI GÖREVE KİLİTLENMEK

“Aynı görev” burada temel kavramdır. Nedir bu görev? Açık ki devrimin şartlarını hazırlamak. Bunun, bizim özgülümüzde “özel güçlerin olgunlaştırılması” olduğunu ileri sürüyoruz. Nesnel koşulların yer yer gerilemeler olsa da bazı özel şartların bu olgunluğa olumsuz etkiler yaptığını görsek de esasen olgun olduğunu savunuyoruz. Özel güçlerin olgun olmaması devrimin önündeki temel sorundur. Bu temel sorun ortadan kaldırılmadıkça “bir adım ilerlemek” de esasen olanaklı değildir.

Devrimin özel güçlerinin olgunlaşması devrimin nesnel şartlarının kavranması ve ileriye doğru ilerlemenin önündeki nesnel engellerin (karşı devrimci güçlerin) ortadan kaldırılması, toplumun zorunlu olarak, temel gereksinimlerinin karşılığı olarak ilerleme yönündeki hareketinin zincirlerinden kurtarılması için bilinçlenmeleri ve bu bilincin gereklerine uygun olarak örgütlenmeleri ve tüm toplumu ileriye doğru adım atmak yönünde harekete geçmeleri demektir. İşte programın temel işlevi bunu sağlamaktır. Onu olmazsa olmaz kılan budur.

Topluma bir Marksist program, bir devrim programı sunulduğunda onlara yürünecek bir yol açılmış olur. Şu açıktır ve defalarca yinelenmiştir: Bu yolu halk yürüyecektir. Yolun açılmış ve aydınlatılmış olması hiçbir zaman o yolun halk tarafından yürünecek olmasına bir karşıtlık oluşturamaz...

Başa dönersek eğer; Stalin yoldaşın vurguladığı önem bir komünist partisinin Marksist programa, bir devrim programına yüklediği anlam olarak onun ileriye doğru atılacak adımları belirleyecek olmasından başka bir şey değildir. Bir program oluşturulduğunda biz kesinlikle salt teorik bir tartışma yapmış olmayız. Bir program oluşturulduğunda biz kesinlikle bir durgunluk, bir

düşünme evresine girmiş olmayız. Bir program oluşturulduğunda biz kesinlikle dağınık ya da “kendi kendine komutlar veren ve ilerleyen parçalar” halinde yürümeye devam etmeyiz. Bir program tüm bunların tam tersini içerir. Çünkü o “tüm savaş döneminin operasyonlarının karakterini önceden belirler.” Böylece komünist partisinin tüm parçalarını, unsurlarını “aynı görev” üzerinde birleştirir. Doğrultu belli olduğunda tüm hareketin eylemlerinin de karakteri belirlenmiş olur.

Buna ne derecede gereksinim olduğu Komünist Partisinin tüm sürecini bilenler için gayet açık olmalıdır. Buna günümüzü de dahil etmek yanlış olmayacaktır. Halen “el yordamıyla” yürüyenler var, halen kendi hareketini bütünü hareketi çerçevesinde belirlemede sorun yaşayan ve “kendi kendine komutlar vererek ilerleme” anlayışında olanlar var. Aslında bunların varlığı içinde olduğumuz koşullarda anlaşılabilir hatta önemli ölçüde kaçınılmazdır. Çünkü “bir adım ilerlemek yeğdir” fikri içinde olduğumuz koşullarda esasen böyle gerçekleşir. Hiçbir devrimci, “yetersiz örgüt” karşısında onun neden olduğu boşlukları doldurmak amacıyla hareket eden, çalışanı yadırgamaz veya yadırgamamalıdır. “Bir adım ilerlemek” kavramına biçilen anlam “toplumsal ilerleme” ile birlikte ele alınmadığında ve bu anlam bir Marksist teori ve Marksist programa ihtiyaç duymadan da ilerlenebileceği olduğunda bu sonuç gayet normaldir. Normal olması bunun doğru olduğu anlamına gelmeyecektir elbette. Normal olması eksikliğin esas olarak nerede olduğunu anlamak bakımından önemlidir. Eksik olan Komünist Partisinin bir Marksist program yani doğrultu belirlemede, bu doğrultuyu biçimlendirmekte ve olabildiğince “örgütlü” bir tarzda kavratmak ve uygulamadaki sorumluluğudur.

Özetle sorunlarımızın ve başarısızlıklarımızın kökeninde ne olduğunu bildiğimizde, onunla baş etme şansı da elde edeceğimizi kavradığımızda sözünü ettiğimiz türden yanlışların da ortadan kalkabileceğini bilince çıkarmış oluruz.

Marksist bir programın eksikliğini tüm olumsuzluklarımızdaki belirleyici etkenlerden biri olarak görmeliyiz. Bunu böyle görmek bir Marksist programın oluşumuna “öncelik” vermeyi koşullar ve devamında böyle bir program oluşturduğunda bunun kavranmasına, hayata geçirilmesine tam bir gayretle katılmayı beraberinde getirir.

ÇÜRÜYENDEN ARINMAK VE HEDEFLE UYUMLULUK

Kuşkusuz programı oluşturmak veya kavranması ve uygulanması için tam bir gayret içinde olmak tabii edicidir. Ne var ki bunları bilmek ve bu yönde hareket etmek kendi başına yeterli olmaz. Bunu belli bir sistematik içinde, doğru bir anlayışla ve tabii ki amaca uygun biçimde gerçekleştirmek gerekir. Bir görevimizin de bu sistematigi oturtmak, doğru anlayışı olabildiğince açıklamak ve kavratmak olduğunu ihmal etmemeliyiz. Bu işlerin olabildiğince ağır işlediği bir gerçekliktir. Bu olumsuz bir gerçekliktir ve bununla nasıl baş edeceğimiz de öyle bilinmez ve gizli değildir. Bunlar çalışmakla, amacı benimsemekle, onu bir yaşam biçimine dönüştürmekle ilgili sorunlardır.

Marksist bir programın sosyalizm hedefini içerdiğini Stalin yoldaştan bir alıntıyla vurgulamıştık: “Marksizmin teorisi, burjuvazinin çöküşü ve iktidarın proletaryanın eline geçmesi gibi kaçınılmaz olan sonuca varır, çünkü kapitalizm zorunlu olarak yolu sosyalizme açmaktadır.” Bu Marks’tan itibaren Marksist tüm ustaların ve dolayısıyla Marksist hareketlerin temel anlayışı olarak vurgulanmıştır. Sosyalizm hedefi burjuvazinin çöküşünü ve proletaryanın iktidarı ele geçirmesi sürecinin kaçınılmazlığına uyarlı bir hedeftir. Buradaki ilk vurgunun burjuvazinin çöküşü olduğuna dikkat çekmeliyiz. Bu kavram kapitalizmin tarihin yolunu zorunlu olarak sosyalizme açtığını içerir. Kapitalizm her toplumsal süreç gibi sonlanacaktır. Bu bir çürüme sürecidir. Bir toplumsal sistem oluşur, gelişir ve gelişimi tamamlandığında çürümeye başlar. Onun artık toplumu ileriye doğru taşıması mümkün olmaktan çıkar. Kapitalizm şartlarında bu sosyalizmin koşullarının olgunlaşması anlamına gelir. Marksist programlar bu koşulların tespitiyle başlar. Ancak bu koşulların tespitini içeren ve bu koşullarda proletaryanın süreci hangi yoldan nihai sonuca taşıyabileceğini doğru olarak belirleyen program Marksist bir nitelik kazanır. Lenin, Marksist olmanın kıstasının proletaryanın iktidar için mücadelesini proletaryanın diktatörlüğüne kadar götürmek olduğunu ileri sürdüğünde bu niteliğin şartlarına dikkat çekmiştir.

O halde şunu anlamak durumundayız: Programın kavranmasının ve hayata geçirilmesinin temel sistematigi toplumsal düzeni, bu düzen içindeki sınıfların karşılıklı konumlanışını, sosyalizm yönündeki hare-

Şmaların Birleştirciliği Üzerine

ketle bu sınıfların ilişkisini kurmakla ilgilidir. Programı kavramak sınıflarının analizini, sınıfların birbirleriyle ve devrimle ilişkisini kavramakla aynı anlama gelir. Öteden beri dikkat çektiğimiz noktaya geliyoruz.

Nedir bu? Tüm Marksist hareketlerin belirleyici özelliği: içinde oldukları koşulları proletaryanın çıkarları temelinde, bundan kopuk olmamak üzere çürümüş kapitalizm koşullarında üretimin sosyalizm temelinde örgütlenmesi doğrultusunda incelemeleridir. Ne proletaryanın çıkarları göz ardı edilebilirdir ne de koşulların incelenmesi sorumluluğu. Burada koşulların incelenmesi görevi bir teorik çalışma değildir; bunu da içermekle beraber bu görev eyleme dönüktür yani toplumun ileriyeye doğru bir adım atmasına hatta adımlar atmasına dönüktür. Program bize bunun için bir anlayış ve perspektif sunar. Bu nedenle “bir yığın programdan daha iyi olan bir toplumsal ilerleme” hakkında söylenen söz toplumsal ilerlemenin koşullarını olgunlaştıran, bunun için perspektif sunan ve adımların sürekliliğini, örgütlü halde gerçekleşmesini sağlayan programı kesinlikle olumsuzlamaz.

HAREKETİN KOMÜNİST NİTELİĞİ

Program oluşturmanın, onu kavramanın ve uygulamanın sistematığı komünist hareket için tayin edici bir özelliktir.

Bu programın kitlelere taşınmasından söz ettiğimizde onun sözcük sözcük, madde madde anlatılmasını konu etmediğimiz açık olmalıdır. Bir programın kitlelere taşınması kitlelerin program temelinde örgütlenmesi anlamındadır. Bunun için koşulları kavramak ve bu koşullar içindeki kitlelerin devrimle olan bağı programın gösterdiği içerikte gerçekleştirmek, bu bağı toplumsal olarak kurmak gerekir. O halde koşulları kavramak belirleyicidir.

Koşullar hakkında programda bir genel tez olacaktır. Toplumsal ilerlemenin hangi aşamasında olduğumuza dair bu genel tez devrimin karakterini, çözeceği çelişkileri ve sınıfların genel konumlanışını gösterir. Çalışmaların gerçekleşeceği koşulların özel incelemesi bu tez doğrultusunda olur. Bölgeler, iller, ilçeler vd. bu incelemelerin alanlarıdır.

Stalin yoldaştan yaptığımız alıntılardan birinde program için “Örneğin mutlakiyetçi-feodal sistemin kalıntılarının yıkılarak kapitalizmin

serbest gelişme şartlarının yaratılması olarak özetlenebilir. Böylece programın, biri azami ve diğeri de asgari olmak üzere iki kısımdan oluşur.” dendiği hatırlansın. Programın “mutlakiyetçi-feodal sistemin kalıntılarının yıkılarak kapitalizmin serbest gelişme şartlarının yaratılması olarak özetlenen” kısmı, içinde olduğumuz koşulların açıklanmasıdır. Burada bir ek yapmaya gerek vardır: Kapitalizmin “serbest gelişme şartları” proletaryanın egemenliğinde, demokratik halk diktatörlüğü dediğimiz bir sistem içinde gerçekleşecektir ve dolayısıyla “kapitalizmin serbest gelişme döneminden” farklı bir nitelikte olacaktır. Bizim burada kapitalizmin serbest rekabet dönemi ile ortaklaştığımız nokta “mutlakiyetçi-feodal sistemin kalıntılarının yıkılmasıdır.” Serbest gelişiminde kapitalizm bu özelliğe sahiptir. Burjuvazinin egemenliğinde serbest gelişimin sosyalizm hedefi yoktur oysa proletaryanın egemenliğinde kapitalizmin serbest gelişimi feodal kalıntıların tasfiye edilmesini sağlamak üzere zorunlu bir aşama olarak kabul edilir. Serbest gelişim bu zorunlulukla ve tabii ki proletaryanın çıkarları bakımından değerlendirilmelidir. Nihayetinde bu aşamanın temel işlevi sosyalizmin şartlarının hazırlanmasıdır. Bunun burjuvazi tarafından sağlanamayacağı açıktır, tarihsel olarak bu kanıtlanmıştır. Emperyalizmle birlikte burjuvazinin bu şartları yaratmasının koşulu onun proletaryanın hegemonyasına alınması, proletarya tarafından yönlendirilmesidir. Emperyalizmle baş edecek tek güç proletarya olduğu için bu olmazsa olmazdır.

Programın, içinde olduğumuz döneme dair sunduğu tez bütün çalışmaların nesnel zeminini içerir. Bu tez tarihsel sürecin nereden nereye doğru olduğuna dair bir tez olmakla hareketin temel yönelimini sunar. Tüm şeyler ve özellikle de sınıflar bu tez doğrultusunda kavranabilir. Bu olmadan, örneğin herhangi bir doğru sınıflar arası birlik siyasetinden bahsedilemez. Çünkü böylesi birliklerin şartları, görevleri ve sınıflara dair tutumları içeren tüm unsurları bu teze ilgili olacaktır. İçinde olduğumuz toplumsal sürece yönelik bir tezimiz olmadığında bu konularda doğru, somut, tutarlı ve anlaşılır bir çizgi izlemek mümkün olmayacaktır.

Günümüzde yarı feodal ülkelerde üretimin bütün alanlarda bağımlı hale getirildiğini, sanayisizleştirme (kendi sanayiini geliştirememeye) ile birlikte tarımın da verimli, üretken, kendini yeniden gerçekleştirebilir olmaktan çıktığını, dahası en başın-

dan beri sermaye birikimini esasen olanaksız kılacak biçimde talana maruz kaldığını görüyoruz. Bu köylülerin tarımdan uzaklaşmasıyla da sonuçlanmaktadır. Şunu unutmamak gerekir: Bunun, bize özgü nedenleri de olmakla birlikte temel nedeni tarımın gelişmiş kapitalist ülkelerde sürekli sermaye birikimine olanak veren sisteminin bir sonucu olarak daha üretken, güçlü bir biçimde makinalaşmış, yapılanmış bir tarıma ve aynı biçimde hayvancılığa yoğunlaşması ve pazarlardan daha büyük paylar almasıyla ilgili vardır. Bu kaçınılmaz bir sonuçtur. Emperyalizmin yarı feodal ülkelerle kurduğu ilişkinin dinamiği buna yol açmaktadır. Bu ülkelerde tarım ancak emperyalizmin tahakkümü kırıldığında “serbest gelişim” olanağına sahip olacaktır. Dolayısıyla bizde de görülen ve sıklıkla “tarımın tasfiyesi” ya da “köylülüğün tasfiyesi” olarak tanımlanan süreç aslında sosyalizm için şartların olgunlaşması, proletaryanın görevlerinin ya emperyalizm ya da bu gibi ülkelerdeki tamamen gericilemiş, uşak niteliğindeki iş birlikçi sınıflar tarafından gerçekleştirilmesi değildir. Aksine bu türden süreçler toplumun kurtuluş sorununu dünden daha yoğun biçimde gündemleştiren süreçlerdir. Tarımın, hayvancılığın geliştirilmeden “tasfiye” edilmesi kendi dinamikleriyle gelişmek şartlarını ortadan kaldırmaya denk gelir. Bu ne kalkınmadır ne sanayileşmedir ne proletarya lehine sosyalist üretimin örgütlenmesi şartlarının olgunlaşmasıdır. Bu tam olarak emperyalizme ve feodalizme karşı devrimin olgunluğuna dair bir veridir.

Programın, içinde olduğumuz devrim dönemine dair tezi bu ve benzeri konularda bize bir perspektif sunar ve bu yöndeki görevleri aynı biçimde ve doğru anlamamızı sağlar. Bu görevleri hayata geçirme sorumluluğu söz konusu şartların özel olarak da tanımlanmasını, somutlaştırılmasını gerektirir.

Hiç kuşkusuz bu sınıf ayrımlarını yapabilmek bakımından da belirleyici bir konudur. Sınıfları neye göre, hangi kıstaslarla birbirinden ayıracağız? Örneğin işçi sınıfının özellikleri Marksist hareket tarafından tanımlanmıştır. Günümüzde bu tanıma yığınla kafa karıştıran unsurla müdahale edilmektedir. Ülkemizdeki işçi sınıfı özellikleri de kafa karıştıran bu müdahaleleri etkili kılmaya uygundur. Emeği ile yaşayan herkesin işçi ilan edildiği koşullarda her “çalışan” işçi sınıfına dahil edilebilmektedir. Öyle ki sosyalizmin inşası sanayi işçilerinin dışındaki yığınların başara-

bileceği bir görev olarak tanımlanır olmuştur. Sanayinin bağımlı ve sürdürülemez özellikleri ihmal edilerek sosyalizm için koşulların uygun olduğu savunulabilmektedir. Dolayısıyla sınıf tanımlarının da bu tez üzerinden anlaşılması büyük önemdedir. Kimleri hangi sınıf çıkarları doğrultusunda ve hangi devrim görevleri bakımından örgütleyebileceğimizi kavramak için bu tez temel önemdedir.

Toplumumuzun nereden nereye doğru yol aldığını bilmek, içinde olduğumuz devrimin görevlerini açığa çıkarmak, sınıfların bu yol üzerinde hangi somut çıkarlarla ve dolayısıyla görevlerle karşı karşıya olduğunu kavramak tüm sınıf analizlerinde temel rol oynar. Sınıfları neye göre ve hangi kıstaslarla tanımlayacağımızı buna göre saptayacağımız için programın bu kısmı belirleyici derecede önemlidir.

Günümüzün bütün yarı feodal ülkelerinde dünün temel özellikleri varlığını sürdürmektedir. Bu ülkelerdeki gelişmeler hiçbir zaman burjuva devrim yani demokratik devrim aşamasının aşılmasıyla sonuçlanmadı. Bu ülkelerde “toprak devrimi” gerçekleşmediği gibi, günümüzde artık bunun “gereksizleştiği” de bu ülkelerdeki acınası tarım üretimi koşullarından hareketle ileri sürülebilmektedir. Oysa kitleler tam da buna karşı çıkarısına özellikle bu alandaki üretime yoğunlaşan bir ekonomi modelinden yana olduklarını söylemekte. Biz de sanayileşmenin dinamiklerinin oluşması bakımından, sosyalizm yönündeki gelişme için aynı türden bir ekonomi modeline dikkat çekmekteyiz. Biz tam da değindiğimiz bu özel koşullarda devrimin aynı anlama gelen somut görevlerini açıklamak üzere koşulları incelemeyi, sınıf analizlerine dayanan çalışmalarını hayata geçirmeliyiz. Marksist program bu türden incelemelerin, çalışmaların aynı doğrultuda, aynı amaçlarla ve aynı örgütsel birlik içinde gerçekleşmesi için bir çatı görevi görecektir.

Başarmaya zorunlu olduğumuz bu şey bugün daha güçlü ve daha açık olarak gördüğümüz halkların karşı karşıya olduğu tehlikeleri alt edebilmek bakımından belirleyici derecede önemlidir. Lenin yoldaşın dediği gibi “ya devrim savaşı önler ya da savaş devrime yol açar.” Ekonomik krizin derinliği her gün biraz daha açığa çıkarken egemen devletlerin önlemleri kitleleri daha fazla zorlamaktadır. Bu koşullarda görevlerimize sarılmakta hiçbir tereddüt göstermeyelim...

KADINLARIN SAVAŞMAK İÇİN HERKESTEN ÇOK NEDENİ VAR

Gazetemizin bir önceki sayısında kadınların siyasetteki yerini incelemiştik. Bu sayıda ise kadının savaşta yerini inceleyeceğiz. Savaş ile siyaset ilişkisinden başlayarak kadının savaşla ilişkisini, kadının devrimci savaşta yerini ve savaşta kadının konumu açısından burjuva anlayışı ele alacağız. Öncelikle toplumda genel olarak savaşın siyasetle bir ilişkisi olmadığı düşüncesi hâkimdir. Savaşın, politikasızlığın bir ürünü olduğu, hatta kimi çevrelerden yükselen “siyasi çözüm”, “demokratik çözüm” vb. söylemleri ile savaşla bir çözüm olamayacağı düşüncesi ortaya konmaktadır. Burjuva liberaller öncülüğünde, siyasetin savaşla ilişkisinin koparıldığı yaklaşımlar açığa çıkmakta, siyasetin ayrı bir yerde savaşın ayrı bir yerde durduğu yorumları yüksek perdeden dillendirilmekte ve savaş, haklı-haksız ayrımı yapılmaksızın temelden reddedilmektedir. Oysaki MLM bilimi bize savaşla siyasetin birbirinden kopuk şeyler olmadığını, birbiriyle bağlantılı, iç içe olgular olduğunu anlatır.

Siyaset, toplumsal yaşamı örgütleme, düzenleme ve değiştirme eylemini hem düşünsel düzlemde hem de pratik düzlemde gerçekleştirmeyi de içerir. Yani çelişkileri çözme eyleminin perspektifi olarak siyaseti anlayabiliriz. Savaş ise “çelişmelerin çözülmesi için uygulanan en yüksek mücadele biçimidir.”

Öyleyse, “...‘Savaş, politikanın uzantısıdır.’ Bu anlamda savaş politikadır; politik bir fiildir.” (Mao Zedung, Gün Yayınları, İhtilalin Özü, 1967, s.39) Yani savaş politikanın yaşama uygulanma biçimlerinden sadece biridir. En yüksek biçimi olması onun, normal yollarla çözülemeyen çelişkilerin çözümünün önündeki engelleri fiziksel olarak ortadan kaldırmak suretiyle çelişkileri çözmesinden gelmektedir. Bu aşamada engellerin ortadan kaldırılması kana kan bir mücadeledir. Bu bağlamda “politikaya kan akıtılmayan bir savaş, savaşa kan akıtılan bir politika dense yeridir.” (age)

Kadınların savaşlarda nasıl yer aldıklarından savaşlardan nasıl etkilendiklerine, kadın bedeninin, kimliğinin nasıl savaş arenasına dönüştürüldüğünden savaşın kadın için ne anlama geldiğine kadar kadının savaşla ilişkisi çok yönlü incelendiğinde kadının toplumsal yaşamdaki konumuna da ışık tutulmuş olacaktır. Kadınların ikinci cins olarak görülmelerinin, toplumsal yaşamın tamamında ikincil güç olarak konumlanmalarına yol açtığı anlaşılacaktır.

Özel mülkiyetin gelişmesiyle birlikte kadın bedeni, emeği, kimliği de metaya dönüşmüştü. Metalar dünyasına

savaşlarda kadın aynı zamanda güçlenen, özgürleşme yönünde gelişim gösteren olanaklar bulur. Kadın haksız savaşlarda uğradığı vahşet erkek egemen burjuva anlayıştan beslenir. Erkek egemen burjuva bu anlayışta kadın, “fethedilen”, “işgal edilen” bir nesne olarak “savaş ganimeti” kabul edilmektedir. Burada kadının savaşla ilişkisi dolaylıdır. “Erkeklerin” savaşında kadına erkek egemen topluma ait olan diğer metalara yaklaşıldığı gibi yaklaşmaktadır.

Bunun yanı sıra kadının savaşla doğrudan ilişkisinde ise siyasetin “erkek işi” kabul edilmesinde olduğu gibi

toplumsallaşan insanın bilinci olarak gelişmiş toplumsal bir bilinçtir. Bu bilinç, bir anda oluşan ya da gökten inen yargılara dayanmamaktadır. Toplumsal gelişmeler içerisinde, binlerce yıllara varan insanlık tarihinde bin bir mücadele ile oluşan bilinçtir: yeniye, geleceğe ait değil eskiye, geçmişe aittir. Bu sebeple yıkılmak, değiştirilmek zorundadır.

Savaş, toplumsal yıkmaya ve yapma eylemini içinde barındırır. Bu bağlamda savaş, ne yıkılıp yerine ne kurulduğu incelendiğinde savaşa neden hâkim olmak gerektiği, neden savaşmak gerektiği, kadınların neden savaşa katılmak zorunda olduğu daha anlaşılır olacaktır.

Savaş yıkıcıdır. Ancak bu yıkıcılık hangi sınıfın yararına? Savaş aynı zamanda yapıcıdır. Bu yapıcılık hangi sınıfların çıkarına olacaktır? Tarihsel gelişme içerisinde bir dizi savaş erkek egemenliğini süregelenleştirmiştir. Yine burjuva egemenlik bir yıkma ve yapma eyleminin sonucudur. Çünkü savaş sadece bir toplumun yok olması ya da bir insanın ölmesinde değil bir toplumun yaratılmasında, bir insanın yaşamasında varlığını bulmaktadır. Savaşın yasalarına hâkim olan, savaş yasalarına göre uygulayan geleceğe hükmeden olmaktır. Yani savaşa hükmetmek geleceğe hükmetmektir. Kadının özgürleşmesi, köleliğine son vermesi için işçi ve

emekçi kadınlar savaşa hükmetmek zorundadır. Peki bu nasıl başarılacaktır? Bugüne kadar savaşa hükmeden erkek egemen burjuva feodal anlayışlar olmuştur. Bu anlayışlar sürmektedir.

Kadının ev ve aile içine hapsedilmesiyle birlikte özellikleri ve yetenekleri de bu kapsamda gelişim göstermiştir. Bu durum insanlığın gelişmesi pahasına kadının sınırlandırılması gibi durmaktadır. Nihayetinde insanlığın hareketi ileriye doğrudur. Erkeğin savaşa hükmetmesi, kadının savaş alanından koparılması aile içinde köleleştirilmesi bu gelişimin içindedir.

kimin hükmedeceğini belirlemek için oluşan haksız savaşlarda kadının ganimet olarak görülmesi kaçınılmazdır. Bu açıdan hiçbir haksız savaş yoktur ki kadın erkek egemen bir vahşete uğramasın. Bu demek değildir ki kadın haklı savaşlarda erkek egemen saldırılara maruz kalmamıştır veya kalmamaktadır. Nitekim sınıflı toplumlarda gerçekleşen tüm savaşlarda erkek egemen taraf vardır. Bununla birlikte her haklı savaşta söz konusu haklılığın dayanağı olan özgürleşme eylemi kadına da alan açar, onun kurtuluşuna zemin de hazırlar bir özellik taşıdığından bu savaşlardaki erkek egemen saldırılar nitelik olarak haksız savaşlardaki gibi değildir. Bu

savaşın da “erkek işi” olarak kabul edilmesi söz konusudur. Nesnel gerçeklikte toplumsal ve tarihsel olarak erkek kendini savaş alanında da gerçekleştirme ve geliştirme ayrıcalığını eline almıştır. Bu ayrıcalığını bin yıllardır kullanmaktadır. Savaşa hâkim olmak, savaşma ayrıcalığını elinde bulundurmaya, savaşan güçler içinde olmak bu bağlamda iktidar olmak çok önemlidir. Çünkü tarihin akışını bu hükmü elinde bulduran ve kullananlar şekillendirmektedir. Bu bağlamda erkek egemen anlayış, erkeğin savaşma hakkını korumak için de savaşmaktadır. Savaşma hakkının erkeğe ait olduğu düşüncesi ise tekil erkeğin ereği olarak açığa çıkmamıştır,

Bu bağlamda savaşın gerçek koşulları, niteliği ve diğer şeylerle olan ilişkisi doğru kavranmadığında kadınların savaşın içindeki yeri doğru anlayamayacağı gibi devrimci savaş da zafere ulaşamaz. Savaşın gerçek koşullarını toplumsal üretim ilişkilerinin içinde aramak, niteliğini hangi sınıfların çıkarları için geliştiğinde sorgulamak ve diğer şeylerle ilişkisini ise toplumsal her olguda bulmak gerekmektedir. Savaşın siyasetle ilişkisi çok yönlüdür. Bu çok yönlülük toplumsal tüm çelişkilerin kendinde vardır. Cinsiyet eşitsizliği de bu ilişkiler içerisindedir. Cinsiyet eşitsizliğini savaşın politikasında, araçlarının kullanımı ve üretiminde, bir fiil savaşın uygulanmasında var olduğunu kavramak için kadınların yaşamla, üretimle, siyasetle, savaşla ilişkisine bakmak gerekir.

ERKEK EGEMEN ANLAYIŞIN İKİYÜZLÜĞÜ

Tarih iki türlü savaşa sahne olmuştur. Savaşın başka bir türü yoktur. Haklı ve haksız savaş... Kadınlar haksız savaşlarda, çok büyük saldırılara maruz bırakılmış, köleleştirilmiş, esir alınmış, köle pazarlarında satılmış, en ağır işkenceleri görmüş, tecavüze uğramıştır. Bir savaş politikası olarak kadına yönelik saldırı, hâkim sınıfların halka karşı yürüttüğü, karşı devrimci savaşın bir parçası olarak uygulanmıştır. Haksız savaşlarda kadın düşmanı her

saldırı aynı zamanda kadının men-subu olduğu toplumu, ulusu, inancı, aileyi esir alma anlayışıyla geliştirilmiştir. Dünya halklarına yönelik tüm savaşlarda bu özellik görülmektedir. Emperyalist kapitalist devletlerin "demokrasi, özgürlük götürüyoruz" propagandaları eşliğinde geliştirdikleri saldırılar, bölgesel savaş ve işgaller iki yüzlülüklerini ortaya koyan binlerce örneğe sahne olmuştur. Metalaşan kadının bedeni savaş alanına dönüştürülmüştür. Bunlara son örnek Azerbaycan- Ermenistan savaşında katledilen Anush Apetyan'dır. Azerbaycan askerleri tarafından yakalanan Apetyan işkence edilerek katledilmiş, cenazesine yapılan işkenceler videoya çekilerek sanal medya üzerinden yayımlanmıştır. Erkek egemen savaş politikalarının en vahşi biçimlerini içeren görüntülerde Apetyan'ın bedeni teşhir edilmiş, bacakları, parmakları kesilmiş, gözleri oyulmuş, memelerine ve karnına yazılar yazılmış, göz çukuruna taş konmuştur. Bu görüntülerde kadın düşmanlığı öyle bir boyuttadır ki yaptıkları hiçbir işkence savaşan kadınlara karşı duydukları öfkeyi bastırmaya yetmemektedir. Güçsüz, zayıf olarak gördükleri kadınların güç ve iktidar alanlarında erkek egemen anlayışa kafa tutmasına karşı geliştirilen bu nefret sayısız işkence ile dahi dizginlenememiştir. Ukrayna Rusya savaşında Ukraynalı kadınlara sanal medya üzerinden yöneltilen

saldırıları da bu içeriktedir. Rojava'yı işgale girişen Türk hâkim sınıflarının çeteler eliyle örgütlediği savaşta kadın düşmanlığının binlerce örneği vardır. IŞİD çetelerinin Ezidi kadınlara yönelik saldırılar kadın düşmanı erkek egemen savaş politikalarını ortaya koymak bakımından ibretliklidir. Faşist Türk devletinin T. Kürdistan'ında yıllardır uyguladığı savaş politikası bunlarla birebir örtüşmektedir. Bütün alanlarda ve her tarihsel çağda halkı için savaşan kadınlara düşmanlık çok büyüktür. Egemenlerin niteliği "kutsal annelik" söylemlerinde değil buralarda arandığında gerçek "değer"lerinin kadına, doğaya, insana, yaşama, özgürlüğe eşitliğe düşmanlık olduğu hemen anlaşılacaktır. Ataerkiye dayanan burjuva anlayışın kadınların toplumsal cinsiyet rollerini parçalamasına tahammülü yoktur. Esir almak istediği, işgale giriştiği toplumların da kölesi olarak görülen kadınların kendilerine karşı gelmesi, silahlanıp haksızlığa karşı savaşması, hâkim sınıfların sınıf düşmanlıklarını vahşice uyguladıkları politikayla bastırılmak istenmektedir. Buradan hem kadınlara hem halka gözdağı verilmek istenmektedir. Kimliksizleştirme, kişisizleştirme, teslim alma ve diz çöktürme politikalarında kadına yönelik düşmanlık apaçık ortaya çıkmaktadır. Bu yaklaşımları ezilenlerin öfkesinden ne kadar korktuklarını göstermektedir. Önce kadınları vurma politikaları bu korkularından ileri gelmektedir. Kadın üzerindeki tahakkümün sürdürülmesi, her cephede bunun savaşının verilmesi sistemlerinin olmazsa olmaz özelliğinden biridir.

DEVİRİMCİ KADIN, DEVİRİMCİ SAVAŞIN ÖZNESİDİR!

Ataerki sistem kadınlara kölelik dayatırken, kadının köleliğe karşı her başkaldırısını vahşice cezalandırırken kadınların savaşmak için herkesten çok nedeni vardır. Binlerce yıllık ezilmişlik her türlü eşitsizlik, sömürü kadınların savaşmak zorunda olmalarının temelidir. Bu sebeple işçi ve emekçi kadınlar, devrimci savaşa onlara zorla kabul ettirilen toplumsal cinsiyet rollerini parçalamaya başlayarak katılmaktadır. Savaşın "erkeğin işi" olduğu görüşüne başkaldırıldır eylemleri. Bu başkaldırı, işçi ve köylü kadınların devrimci savaşa katılmalarının sadece bir yanısıdır. Aslında savaşları önce kendileriyle başlamaktadır. Devrimci savaşa katılım her insan için büyük bir sıçramadır. Kadınlar için bu sıçrama başka bir boyut içermektedir. Binlerce yıllık zincirlerin çok keskin biçimde parçalanmasıdır. Bin yıllara yayılan isyanın birikimini de içermektedir

devrimci savaştaki yerleri. Toplumsal dayatmalardan köklü bir kopuştur. İşçi ve emekçi kadınlar binlerce yıllık köleliğin uyuşukluğu üzerinden atıp ayaklandıklarında biriktirmiş oldukları öfkenin derinliği, mücadele içindeki sağlamlıklarında, tutarlı çizgilerinde, karşılarına hangi güç dikilirse dikilsin baş eğmeyen duruşlarından anlaşılmalıdır. Bu açıdan kadınlar komünist saflarda, nesne olarak görüldükleri haksız savaşa karşı haklı savaşın öznesi olmaya başlarlar. Halk Savaşının içinde sadece kendi cinsiyet kimliklerine yönelik saldırılara karşı değil, tarihin akışını değiştirecek olan sınıf savaşına hükmetmeyi öğrenirler. Kadınlar bunu ancak ve ancak devrimci savaş içinde komünist bir çizgide öğrenebilir, geliştirebilir, değiştirebilirler. Bu yukarıda ifade ettiğimiz, savaş, siyaset ilişkisinde devrimci savaşın yıkıp yaptıklarından biridir aynı zamanda.

Elbette devrimci savaş içinde de cinsiyet eşitsizliği çeşitli biçimlerde vardır. Ancak bu çeşitli biçimlerde açığa çıkan cinsiyetçiliğin yıkılma olanağı da yenisini yapma olanağı da devrimci savaştır. Kadınlar devrimci savaşın nesnesi değil öznesidir. Bu sayede devrimci kadınlar, kadın ve erkek arasındaki eşitsizliğe dayalı tüm şekillenişleri pratikleriyle parçalamış sınıf düşmanlarının en büyük korkuları haline gelmişlerdir. Tüm devrimci kadınlar gibi 2020 yılının Eylül ve Ekim aylarında yitirdiğimiz Rosa ve Asmin yoldaş şahsında halk savaşçısı kadınlar kadının binlerce yıllık köleliğine nasıl son verileceğinin yolunu kanlarıyla döşemiş, erkek egemen, tecavüzcü, kadın düşmanı Türk devletine karşı savaşın en amansız alanlarında kadınları örgütlenmeye çağırılmışlardır.

Özetle, kadın özgürlüğü sıkı sıkıya sınıfın kurtuluşuna ve insanlığın özgürleşmesine bağlıdır. İnsanlığın kurtuluşu davası bu sebeple kadınların özgürleşme savaşının, kadının şiddet eyleminin ana sahasıdır. Burada sınıf ve kadın düşmanları tarih sahnesinden silinecektir. Kadınlar bu mücadelede hâkim sınıfların haksız savaş politikasının, tehdit ve şantajlarının ikiyüzlü kadın güzellemelemlerinin nesnesi olmayacak, haksıza karşı haklılığın saflarında savaşa önderlik etmeyi başardıkça toplum, burjuva feodal sistemin ikiyüzlü değerlerinden arınacak ve kadınlar savaşın içinde savaşla özgürleşecektir. Tarih böylesi yiğit kadınların direnişiyle yazılmaya devam etmektedir.

KENDİLİĞİNDENCİLİK NEDİR, NASIL AŞILIR?

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!

(V.I. Lenin)

Teori, program ve strateji sorunları hakkında gazetemizde çıkan yazılar, yürütülen tartışmalar ilgimizin, bilgimizin esasta ne olması, neye dönük olması gerektiğini gösteriyor. Devrimin nerede akşam orada sabah vari bir konumlanışla veya güncel gelişmelerin arkasından sürüklenmekle ilerletilemeyeceği açıktır. İşçilerin ve işyerlerinin sorunları, yaşadığımız il-ilçe veya mahallelerdeki hayat, lise ve üniversitelerin bugünkü durumu, yoksul-orta ve zengin köylülüğün gerçekliği; Kürt ulusal sorunu, ezilen cins ve ezilen inanç kesimlerinin içinden geçtiği süreç doğru kavranılır, program ve stratejimiz değişen gerçekliğe doğru uyarlanırsa devrimi geliştirebiliriz. Teorimiz, program ve stratejimizle pratiğimizin birliğine işaret ediyoruz. Komünist hareketin genel veya yerel planda düştüğü her kendiliğindenci durum teori ve pratik arasındaki kopukluktur. Teori ve pratik arasındaki birlik pratikten gelen ve pratiğe dönen, böylece değişen, daha yüksek teori ve pratik haline gelen birlik demektir. Ancak böyle bir birlikle devrim ve Halk Savaşı ilerler, devrimin partisi sağlamlaşır. Böyle bir birlikten uzak her pratik, her komünist hareket kendiliğindencilik içerisinde demektir. Mustarip olduğumuz bu kendiliğindencilik sorununa tarihselliği içerisinde bakmamız yararlı olur.

Kendiliğindencilik sorununun Lenin'de güçlü biçimde tartışıldığına tanık oluyoruz. Lenin bu tartışmayı ağırlıklı olarak 1898-1904 tarihinde yürütmüştür. Bu tarih aralığı Rusya'da komünist hareketin ideolojik, politik ve örgütsel saflaşmaya doğru gittiği, saflarda yer alan çok sayıda küçük burjuva aydın üzerinde komünist bir hegemonyanın kurulmadığı, kısaca Leninist otoritenin henüz inşa sürecinde olduğu ve **legal Marksizmin, ekonomizmin ve Menşevizmin** bir akım olarak ortaya çıktığı bir dönemdir. Lenin, daha sonraları bu üç akımın ya da eğilimin sadece ideolojik değil, dolaysız tarihsel devamlılık açısından da birbirine bağlı olduğunu söyler.

"Dogmacılık, doktrincilik" eleştirilene karşılık Lenin "**Devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz.**" diyor ve pratiğin devrimci teoriyle aydınlanmaması halinde söz konusu pratiğin karanlıkta el yordamıyla yürümeye benzediğini söylüyordu. Teori-pratik ilişkisinde pratiğin belirleyici olduğuna bilhassa dikkat çeken, teorinin pratik içerisinde doğacağını ve gelişeceğini söyleyen Lenin'di; devrimci pratiği devrimci teoriye bağlamasının Rusya'daki komünist hareket açısından, proletaryanın iktidar mücadelesi ve önderlik sorunu gibi hayati derecede önemli nedenleri vardı. Mesele proletaryanın komünizme doğru olan yürüyüşüydü; amansız ve acımasız biçimde, burjuvaziyle boğaz boğaza geçecek bu yürüyüş de proletaryayı zafere taşıyacak bir önder ve öncü partinin inşasıydı. Mesele ve kendiliğindencilik o uğrakta kesişme noktasıydı. Bunu, yani kendiliğindencilik en kapsamlı biçimde ekonomizmi hedeflediği "Ekonomizm Taraftarlarıyla Bir Konuşma" da yer alan makaleler ve "Ne Yapmalı" da tartıştı. Ekonomistler işçi sınıfının mücadelesini fabrika içi sorunlara, ekonomik taleplere sıkıştırıyor, sınıf bilincinin ekonomik mücadele uğrağından geçtikten sonra edinileceğini savunuyordu. Siyasal mücadeleyi ise ekonomik mücadeleyle eşitliyordu. Bolşevik Parti ilkelerini oluşturan temellerden biri olan "İşçi sınıfına bilinç dışarıdan götürülür." anlayışı bu çatışmalar içerisinde gelişti. Lenin'in ekonomizme ve ekonomizme içkin **kendiliğindencilik** karşı açtığı teorik savaş ve ulaşılan görkemli zaferle Leninist Parti/Bolşevik Parti arasında doğrudan bir bağ var. Hatta bu teorik savaş olmasaydı, Leninist Parti modeli de olmazdı, biçiminde bir tespit mübalağa değildir. Nitekim sonraları kaleme aldığı "On İki Yıl Derlemesine Önsöz" de Lenin, ekonomizm/kendiliğindencilik tartışmasını yürüttüğü Ne Yapmalı'yı "örgütlenme politikasının bir özeti" olarak değerlendirecekti. **Leninist Parti/Bolşevik Parti** proletaryanın en ileri, en militan, en gelişmiş unsurlarını bağrında toplayan, sıkı, de-

mirden disiplinli bir profesyonel devrimciler örgütü demektir. Leninistler böyle bir örgüt için özellikle 1901 ve 1902'de son derece şiddetli bir mücadele verdi, hâkim olan ekonomizmi yenilgiye uğrattı ve sonunda 1903'te bu örgütü yarattı. Lenin'in siyasal mücadele ve parti sorunu hakkında yaptığı çalışmalar ve yürüttüğü keskin polemikler Ekonomizm taraftarları ve Menşevikler cephesinde "aşırı" olarak değerlendiriliyor; Lenin'in "bilinç unsurunu abarttığı" söyleniyordu. Abartı değil, kitlelerin kendiliğinden hareketine boyun eğen veya KP'yi sıradanlaştıran bir dalga karşısında bilinç unsurunu, parti sorununu öne çıkartmak sadece stratejik açıdan değil güncel olarak da bir zorunluluktur.

Ekonomizme karşı mücadele her aşamada kendiliğindencilik karşı bir mücadeledir ve bu nedenle ekonomizmle birlikte kendiliğindencilik de yenilgiye uğratılmıştır. Kendi siyasal, örgütsel, askeri çizgisini kitlelerin eğilim ve hareketiyle yüzleştiren, buradan siyasal, örgütsel ve askeri perspektif oluşturan veya perspektifini güncelleyen KP'ler sınıf mücadelesi içerisinde gelişmiş, güçlenmiş biçimde yer alırlar. Lenin kendiliğinden hareket karşısında KP'lerin görevini açıklarken "Kendiliğinden hareketin üzerinde dolaşan bir ruh olmak ve bununla yetinmeyip bu hareketi kendi programı düzeyine taşımaktır." diyordu. Buradan KP'nin bütün sinir uçlarıyla kendiliğinden harekete temas etmesi, hareketi siyasal iktidar mücadelesine doğru taşıması gerektiğini anlıyoruz. RSDİP'in Papaz Gapon hareketi ve 1905 Devrimindeki tutumu tam da Lenin'in belirttiği gibi olmuştur. Bir de kendiliğinden hareketin gerilediği 1905-1907 sonrası gelen "gericilik yılları"nın kitlelerin eğilim ve hareketlerine damgasını vurduğu negatif örnek var. 1905 Devrimi veya yenilgi yılları siyasal durum ve kendiliğinden hareketteki eğiliminin değiştiği koşullardır; RSDİP her iki koşulu birbirinden farklı siyasal, örgütsel ve askeri politikalarla karşılamıştır. Bunu sağlayan değişen her duruma ait politika ve perspektifler oluşturması, stratejiye tabi taktikler geliştirilmesidir. Bütün o kendiliğindencilikten mustarip akımlarla ve tam da kendiliğindencilik hedef alan hesaplaşmalar siyasal bilincin gelişmesini sınıf bilincinin berraklaşmasını sağlamıştır.

Kendiliğindencilik ideolojik bir sorun olduğunu yinelememiz gereki-

yor. Siyasal bilincin güdük, yeterince gelişmemiş olması kendiliğindenci eğilimler için ideal ortam demektir. Oportünizm kendiliğindencilik vahasında yeşerir, boy verir, onun sağ ve sol görünüm altında ortaya çıkması kendiliğindencilik dönük olarak yapılan ama yine kendiliğindenci olan müdahalelerden öte bir şey değildir. Aşamalı bilinçlendirme anlayışı kendiliğindencilik en kaba biçimidir. Bu görünüm altında bir kendiliğindencilik bugün için pek rastlanılır değildir. Bugün kendiliğindencilik elbette teori ve pratik arasındaki birliğin kopması, pratiğin siyasal iktidar perspektifinden kopuk biçimde gerçekleşmesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Gerçekleştirdiğimiz her pratik, geliştirdiğimiz her politik kampanya teori ve stratejimizin güncel hali olmalıdır. Somut şartların somut tahlili ilkesi de bu değil midir?

Kendiliğindencilik güncel planda KP'ye ait politikaları uygularken bulunulan alanın özgül koşullarının değerlendirilmemesi, mevcut koşullarda politikaların nasıl uygulanacağına kafa yorulmaması, bu amaç doğrultusunda plan ve program çıkarılmaması yani işlerin "oluruna" bırakılmasıdır. Kendiliğindencilik, müdahalesizlik ve denetimsizliktir. Hedeflere ulaşmanın yolu doğru politikalar belirlemek, bu politikaların uygulanıp uygulanmadığını ya da nasıl uygulandığını denetlemek ve gereken yerde eksikliklere müdahale ederek. Eksiklikleri gidermektir. Bunun için üstlerin altları ve altların da üstleri sıkı bir şekilde denetlemesi gerekir. Kendiliğindencilik bugünkü devrimci pratiğimizde ciddi oranda hissedilmektedir. Bazı olumlu örneklerimiz olsa da somut koşulların somut tahlilini yapıp sürece uygun politikalar üretmede oldukça edilgen kaldığımız, bu yönlü inisiyatif kullanmadığımız bir gerçektir. Bu da objektif olarak alanlardaki faaliyeti kendiliğinden bir sürece bırakmaktır.

Kendiliğindencilik, kitlelerin hayatına yani toplumsal pratiklerine program ve stratejimizle bakmak, program ve stratejimizi bu hareket içerisinde somutlamakla geriletir. Kendiliğindencilik mücadele alanlarımızı inceleyerek, kitlelerin gerçekliğini sorgulayarak, çok yönlü değerlendirip, somut koşulların somut tahlilini yaparak, planlı ve programlı çalışarak aşılabilir bir engeldir. Teorimizi, program ve stratejimizi incelemek, tartışmak, her özgül duruma uyarlayabilmek yeteneği kazanmak, yetkinleşmek kendiliğindencilikle mücadelelen önemli unsurlarıdır.

ÖZGÜRLÜĞÜN TÜRKÜSÜ YARIM KALMAYACAK...

Özgür yoldaş, onu tanıyan herkesin yüreğinde mutlaka bir iz bırakmıştır. Bende de öyle derin izler bıraktı ki birini anlatsam diğeri eksik kalacak sanki. Bir ömre karşılık gelecek kadar yoğun geliyor şimdi Özgür yoldaşla paylaşımlarımız. Birçok insanın bir ömür boyu yaşayamadığı duyguları, onu, onları tanıdığım şu birkaç yılda yaşamış olmanın gururunu, onurunu yaşıyorum.

Defalarca yazmaya çalıştım ve hiçbiri anlatmak istediklerimi tam olarak ifade edemedi.

Onu anlatmak için nereden başlayacağımı bir türlü bulamasam da bu bana çok zor gelse de anlatmam gerektiğinin bilinciyle ondan, onlardan öğrendiğim, bende derin izler bırakan bazı yaşanmışlıkları paylaşmak istiyorum.

Özgür yoldaş, ilk tanışan insanların üzerinde hemen bir etki yapan yoldaşlardandı. Bende de hemen güçlü bir etki bırakmıştı. O dönemler kardeşimin gerillaya katılması bende Halk Ordusu gerillalarıyla tanışma isteğini daha da güçlendirmişti. Ve ilk görüştüğüm grupta Özgür yoldaşla karşılaştım. O güzel ve içten gülüşüyle karşıladı beni. Sonra Çiğdem, Yurdal, Orhan, Sefkan... Hepsiyse sanki yıllardır tanışıyormuşum gibi sıcak derin sohbetlere daldık. Niye görüştüğümü dahi unutmuştum. Öyle ki ikinci görüşmem bir görev için oldu. Kopamıyordum yoldaşlardan. Ne deseler ne görev verseler hemen yerine getirmek için elimden geleni yapıyor, kısa sürede yeniden onları göreceğim günü ipe çekiyordum.

Bu görüşmeler bazen köylülerin yaşadığı sorunları yoldaşlara taşımak, bazen örgütlenmek isteyen gençleri gerillalarla görüştürmek, bazen de eylem çalışmalarını için toplanan istihbaratları iletmek için oluyordu.

Her görüşme benim için bir eğitim çalışması gibiydi sanki. Her anı dolu dolu geçen tartışmalar, sorunların çözümü benim ve benim gibi yeni örgütlenen yoldaşların kafasında partiyi, örgütü ve yoldaşları daha iyi tanımamızı sağlıyordu. Özgür yoldaş kendilerini, ne için mücadele yürüttüklerini, neden örgütlenmek gerektiğini, halkın yaşadıkları çelişkileri nasıl çözmek gerektiğini, düşmanı bizim anlayacağımız dilde ayrıntılarıyla anlatıyordu. Görüşmelerde bizlere sorular soruyor, tanımaya, çelişkilerimizi anlamaya çalışıyordu.

Gerilla bölgelerinde yaşamayanlar gerillanın halkla iç içe yaşadığını, köylülerin yaşamlarında gerillanın vazgeçilmez olduğunu pek bilmezler. O yüzden de farklı şehirlerden gelip de ilk defa gerillayla karşılaşanlara rüya gibi gelir bu karşılaşma. O güne kadar hikâyelerini dinledikleri, romanlarda okudukları gerillalar işte şimdi capcanlı karşılarında durmaktadır. Bu heyecanla ne konuşacaklarını ne söyleyeceklerini bilmezler çoğu zaman. İşte böyle anlarda Özgür yoldaş imdadına yetişiyordu. Gelen kişiyi hızlıca gözlemleyip neyin ilgisini çekeceğini bildiğinden hemen ortama dâhil ediyor, onun ilgi alanına göre konular açıp meseleyi sisteme, mücadeleye güzel bir şekilde bağlıyordu. Her yaştan insan onda mutlaka kendinden bir şeyler bulabiliyordu. Çocuklarla oyun oynarken, ekmek yapan kadınların elinden hamuru alıp ekmek açarken, odun kırarken vb. birçok biçimde görmek mümkündü onu.

En çok dikkat çeken yanı sürekli gülen gözleriyle yaşam dolu olmasıydı. Yüksek sesle konuşur, sürekli güler, güldürür, ama mutlaka bir ortamda ne yapıp eder ilgi odağı olurdu. Bir dönem uyuşturucu batağına saplanan, madde bağımlısı, gelecekte umudu kesmiş gençlerle görüşmesine şahit

olmuştum. Pek umudum yoktu o insanların bize katılacaklarından. Özgür yoldaşın yaklaşımlarını gözlemledim. Neler anlatacağını merak ediyordum. Özgür yoldaş önce onları hiçbir ayrıntıyı kaçırmadan dikkatlice dinledi. Yaşamlarına dair sorular sordu. Gençler kendilerini ifade ettikten sonra Özgür yoldaş sistemin gençleri nasıl yozlaştırdığını, bu ortama nasıl itildiklerini, faşist devletin özellikle emekçi halkın çocuklarına yöneldiklerini, devrimcilerden uzaklaştırılıp bu batağa ittiklerini onların anlayacağı dilde çok yalın anlattı. Gençlerin dikkatle Özgür yoldaş dinlediklerini gördüm. Özgür yoldaş bu bataklıktan nasıl çıkacaklarını anlatıyordu onlara. Çıkan, bunu başaran yoldaşları örnek vererek onları cesaretlendiriyordu. Hakan (Ersin Erel) yoldaş en çarpıcı örnekti ve umuttu onlar için. Özgür yoldaş dinleyenler sanki o ortamlarda yaşamış sanırdı onu. Kullandığı terimler, gidilen yerlere nasıl da hâkimdi... Bu bile gençlerin onun samimiyetine inanmalarını sağladı. Bir sonraki görüşmelerde halk için ölümsüzleşen yoldaşları anlatarak durmamak gerektiğini, az ya da çok herkesin bu mücadelenin bir parçası olabileceğini söyleyerek onlara küçük küçük görevler verdi. Bu görevler o zaman belki çok önemli değildi. Bizim de yapabileceğimiz şeylerdi ama Özgür yoldaş onların yapmasını istedi. Yapılan bu işler onları örgüte bağlayacak, onların bu mücadelenin bir parçası olduklarını hissettirecekti, öyle de oldu...

Özgür yoldaş daha sonra da kitlelere yaklaşımında çokça gözlemledim. Bu gözlemler bizim için aynı zamanda eğitim oluyordu. Onu can kulağıyla dinliyor, sorunları çözme biçiminden bir şeyler öğrenmeye çalışıyorduk.

Bu ilişkilendirmelerde en çok dikkatimi çeken şeylerden birisi de hiçbir olayda tek taraflı bilgiyle yetinmemesiydi.

Bir evde hem erkeği hem de kadını ayrı ayrı dinler, kadını sorunun çözümüne katılması için cesaretlendirirdi. Bu da onu köylülerin gözünde daha güvenilir yapardı. Özgür yoldaş kendini bu halkın hizmetine adanmış, kendinden vazgeçmeyi birçok yönden başarmış bir yoldaştı. Bir görüşmemizde elinde bastonla gelmişti. Merakla sordum. Bir şey mi oldu diye. Dizinin rahatsız olduğunu söyledi. Baktım o kadar çok şişmişti ki bu halde nasıl yürüyebildiğine hayret ettim. Üstelik de Munzurlardan geliyordu. Ve orası genelde kayaların olduğu sarp bir araziydi. O kendini öyle zorluyordu ki gülen gözleriyle hatta durumla alay ediyordu. Bu beni çok etkilemişti. Demek ki inancın gücü bütün sorunların üstesinden gelmeye yetiyor diye düşündüm içimden. Ona olan saygım daha da güçlendi. Onunla aynı değerler için mücadele ettiğim için bir kez daha onur duydum.

Yoldaşlarına o kadar çok düşküdü ki her zaman önce yoldaşlarım derdi. Bunu gerilladaki bütün yoldaşlarda gördüm. Savaş alanında omuz omuza düşmana karşı çarpışırken önce yoldaşını düşünmenin anlamı gerçekten bir başkaydı. Bunu tanıdığım bütün yoldaşlarda gördüm, yaşadım. Son süreçte ölümsüzleşen yoldaşların hepsinden çok şey öğrendim. En çok da ölümsüzleşen yoldaşların mevzilerini boş bırakmamayı, yarım kalan görevleri tamamlamak için silahın kabzasına daha sıkı sarılmayı öğrendim.

And olsun ki yoldaşlar, şu dağların doruklarında, ormanların kuytuluklarında söylediğiniz türkülerini yarım bırakmayacağız. Hayalimiz ne kadar zor ve ulaşılmaz gözükse de ona ulaşmak için mücadele etmekten vazgeçmeyeceğiz.

Bir Yoldaş

İRAN'DA ATEŞ SÖNMÜYOR, HALK İSYAN EDİYOR

İran'da Mahsa Amini adlı genç kadın başörtüsünü düzgün takmadığı gerekçesiyle "ahlak polisleri" tarafından gözaltına alınmıştı. Genç kadın gözaltı esnasında gördüğü işkence sonucu yaşamını yitirdi. Bunun üzerine başkent Tahran ve Kürt illeri başta olmak üzere ülke genelinde eylemler başladı. İran'da genele yayılan bu tarz eylemler şaşırtıcı değil. İran devletine duyulan öfkenin birikmesi, cinsiyet ayrımcılığının ve ezilen uluslara yönelmiş baskıların artmasına koşut olarak ülkede bu gibi halk hareketleri gerçekleşmektedir. Birikmiş öfkenin bir yolunu bularak akacağı yatağı bulmasıyla halk sokaklara dökülmektedir. Çelişkilerin bu denli yoğun olduğu bir ülkede halkın isyana yatkın olması açıktır ki şaşırtıcı olamaz...

Mahsa Amini'nin ahlak polislerince katledilmesi eylemlerin hızlı ve şiddetli bir biçimde yaygınlaşmasında belirleyici oldu. Özellikle katledilen kadının Kürt olması eylemlerin Kürt illerinde daha fazla yankı bulmasının da bir sebebi... Kürt ulusu üzerindeki ulusal baskı ve ülkedeki başlıca çelişmelerin buralardaki yoğunluğuna ek bir Kürt genç kadının katledilmesi İran Kürdistanı'nı direniş alanına çevirdi. Direniş bu bölgede görece daha güçlü gerçekleşmektedir. İran Kürdistanı'nda toplumsal olaylara yönelik ilginin ulusal hareket ile de bağlantısı var. Kürt halkının daha kolay ve hızlı örgütlenebilmesinin olanakları yıllardır verilen mücadelenin sonucudur. Bunu yapılan çağrılarının güçlü bir karşılık bulmasından, genel greve gidilmesinden, polislerle yaşanan çatışmaların şiddetinden görebiliyoruz.

Şiddetli çatışmalar buralarda yaygınlaşmış olsa da iktidara yakın kesimlerin bulunduğu Meşhed ve Kum şehirlerinde de halk sokaklara çıktı. "İran İslam Devriminin" ardından faşist devletin baskıyı artırmasıyla yıllardır halkta büyüyen öfke ve değişim isteği eylemlerin şiddetlenmesinin öncelikli sebeplerinden olmuştur.

Bazı kentlerde karakollar, banka şubeleri ve polis araçları, hatta İran bayrakları ateşe verildi. Hamaney ve Humeyni'nin resimleri devlet binalarından indirildi. Halk bazı yerlerde saatlerce direnerek polislerin geri çekilmesini sağladı.

İŞKENCE RAPORLANDI

Polisler klasik bir tarzda 22 yaşındaki Mahsa Amini'nin katledildiğini inkâr ettiler. Polislerin söyleminde Mahsa'nın ani kalp yetmezliğinden dolayı yaşamını yitirdiği ve bunun "talihsiz bir olay" olduğu belirtildi.

İran International'da yer alan habere göre tomografi taramasında, Mahsa'nın aldığı darbeler sonucu oluşan komplikasyonlar nedeniyle kafasının sağ tarafında kırık ve çatlakların olduğu gözlemlendi. Aynı zamanda ciğerlerinde sıvı birikmesi ve kafasına aldığı ağır darbelerin ardından komaya girdiği de raporda yer aldı. Amini'nin, zamanında müdahale edilmemesinden kaynaklı komaya girdiğini ve hayatını kaybettiğini belirten ailesinin beyanlarına rağmen İran İçişleri Bakanı Ahmed Vahidi, Mahsa'nın tıbbi tedavisinin eksiksiz ve zamanında yapıldığına ısrar ederken İran devleti de Mahsa'nın çeşitli hastalıklarının olduğunu, herhangi bir darp izi olmadığını iddia etmişti. İran devletinin açıklamalarını genç kadının ailesi reddetti. Mahsa'nın babası Emcet Amini kızının otopsi raporunu görmesine izin verilmediğini, otopsi raporunu görmek istediğinde de doktorun kendisine "Ne istersem onu yazarım, seni ilgilendirmiyor." yanıtını verdiğini aktardı. Ayrıca Emcet Amini vücut kameralarına bakmak istediğini söylemiş ancak polislerden "Kameranın pili bitti." yanıtını almıştı. Anlaşılabileceği üzere İran devleti tüm kurumlarıyla Mahsa'nın katledilmesini örtmeye soyundu.

KİMDİR BU AHLAK POLİSLERİ?

Mahsa Amini'yi katleden "ahlak polislerinin" kuruluşları yeni olmakla birlikte sicilleri pek parlak değil. Eylemlerde zorunlu başörtüsü uygulamasının kaldırılması talep edilirken ahlak polislerinin uygulamalarına da tepki gösteriliyor. Farsça "Geşti İrşad" yani İrşad Devriyesi olarak bilinen ahlak polisliği 2005 yılında Mahmud Ahmedinejad'ın cumhurbaşkanlığı döneminde kuruldu. Özel olarak kurulan ekip kılık kıyafet kurallarına aykırı giyinenleri alıkoyuyor ve karakola götürüyor. Bu ekibin kuruluş amacı "uygunsuz" giyinen kadınları karakola götürüp nasıl giyinmeleri ve örtünmeleri gerektiği konusunda

onlara "eğitim" vermek. Kadınların karakola götürülmeleri esnasında ne tür bir şiddete maruz kaldıkları halkın geneli tarafından bilinmektedir. Çoğu kadın, polisler tarafından "uygunsuz" görüldükleri için işkenceye ve tacize uğradı. Uygulamanın yürürlüğe girmesinden beri halkın yoğun bir tepki verdiği de bilinmektedir. Halk kendini korumak için ahlak polislerinin devriye gezdikleri yerleri deşifre eden bir mobil uygulama geliştirdi. Bu durum ahlak polisleri ile halk arasındaki çelişkinin keskinliğini göstermesi bakımından dikkat çekicidir. Nitekim basına yansıyan görüntülerde bu başkaldırı esnasında ahlak polislerinin halk tarafından nasıl cezalandırıldığını görülmüyor.

KADINLAR ÖZGÜRLEŞİYOR

Eylemlerde kadınlar ve gençler en ön saflarda direniyor. Kadınlar bir kadının işkence görmesine sebep olan başörtüsünü sokaklarda ateşe veriyor. "Saç Yoksa Günah Da Yok" diyen kadınlar saçlarını keserek tepki gösteriyor. Eylemlere başörtüsü katılan kadınlar "Diktatöre Ölüm", "Kardeşimi Kim Öldürürse Onu Öldürürüm", "Sözde Güvenlik Güçleri, Sizler Bizim Katilimizsiniz", "Jin, Jıyan Azadi" sloganlarını hep bir ağızdan yükseltiyor. Kadınların direnişin ön saflarında yer alması şaşırtıcı değil. Devletin tamamıyla kontrol etmek istediği kadınlar tüm öfkeleriyle mücadele ediyor. 1979 yılında Humeyni'nin kadınlara hediye olarak dağıttığı başörtüler artık sokaklarda yakılarak devlete meydan okumanın bir aracı haline geliyor.

Öğrenmeye yatkın ve dinamik olan gençlik ise üniversitelerde, sokaklarda taleplerini haykırıyor. Çoğu üni-

versitede Mahsa Amini için çeşitli eylemler düzenlendi. Bu eylemlerde öne çıkan Mahsa olsa da "Besic* Ellerim Gençlerimizin Kanıyla Lekelendi", "Kürdistan Faşistlerin Mezarlığıdır", "Öğrenciler Ölür Ama Zulme Boyun Eğmez" sloganlarında görüldüğü üzere biriken öfkenin patladığı anlara tanıklık ediyoruz.

*Besic: Humeyni tarafından Kasım 1979'da İran'da kurulan gönüllü milis teşkilatı ve İran Devrim Muhafızları Ordusu'nun bir alt koludur.

KATLIAMLAR BİR GELENEK

Mahsa Amini'nin katledilmesinin ardından başlayan eylemlerde çok sayıda kişi gözaltına alınıp tutuklandı. İran İnsan Hakları Örgütü'ne göre şimdiye kadar 700'den fazla kişi yaralandı, en az 57 kişi katledildi. Polisler halkın üzerine ateş açtı. Birçok bölgede internete erişim kesildi ve sokaklara tankların konumlandırıldığı görüldü. İran gibi varlığını önemli ölçüde şiddete dayanarak sürdürmeye çalışan yarı sömürge bir ülkede böylesi durumlar artık olağanlaştı. Eylemlere katılan kadınlar "Polis vahşeti bizim günlük hayatının bir parçası. Biz 40 yılı aşkındır en temel haklarımızdan mahrum bırakıyoruz." diyerek nasıl bir baskı altında olduklarını aktarıyor.

İran devletinin hak arama talepli en küçük bir araya gelişlere saldırdığını önceki süreçlerden biliyoruz. Örnek verecek olursak 2019 yılında benzin zamlarına karşı düzenlenen eylemlerde resmi olmayan rakamlara göre 208 kişi katledilmişti. Yine bugünkü eylemlerde olduğu gibi 2019'da da internete erişim kesildiğinden katledilenlerin sayısı netleştirilememiştir.

İran tarihi 1979'dan sonra birçok direnişe, eyleme ve isyana tanıklık etti. Bunun farklı olmasının sebebi kadınların başat aktör olması. Kadınlarla birlikte işçi sınıfı, gençlik ve halk kesimleri eylemlere katılım gösterdi.

Su kesintileri, benzin zamları, artan yaşam maliyetleri gibi nedenlerle yapılan daha önceki eylemlerde kadınların bu kadar aktif katılımı görülmemişti. Bugüne baktığımızda ise sokaklarda direnişe katılanlar arasında kadınların bunca yıllık çeşitli türden baskılara isyan edişini görüyoruz.

“DEVİRİM” ARİFESİ KAPANDI

İran'da 1979 yılında gerçekleşen “devrimin” ayrıntılarını incelemeyeceğiz; ancak bugünün koşullarını yaratan faktörleri barındırdığından bu “devrime” kısaca değinmekte fayda var.

Muhammed Rıza Şah Pehlevi'nin devrilmesi için girişilen mücadeleye neredeyse halkın tüm kesimleri katılmıştı. Devrimci ve komünistlerin de güçlü olduğu bir dönemde Şah'a karşı mücadelede hareketin inisiyatifi çeşitli yetmezlikler sonucu Humeyni'ye kaptırılmıştı. “Emperyalizme ve kapitalizme karşı dini değerleri esas alarak eşit ve adil bir yaşam vaat eden” İran İslam Devrimi Humeyni önderliğinde gerçekleşmişti. “Devrim” sonrası komünistler, devrimciler büyük bir kırımından geçirildiler. Devrimciler, özellikle de komünistler burada tarihi yenilgiye imza attılar.

Devrim naralarıyla kandırılan Kürtler, komünistler, devrimciler ve bununla beraber halk kendileri için aydınlık bir çağın açıldığına inanarak destek vermişlerdi. Günümüze kadar gelen süreçte bunların koca birer yalan olduğu devletin attığı her adımda ortaya çıktı. Bütün özgürlüklerin kısıp alınması, kadınlara getirilen yasaklar, Kürtlere yönelik politikalar “devrim” sürecinde vaat edilenlerle hiçbir biçimde örtüşmüyor. İran bu süreçte kadın düşmanı, şoven, faşist devlet yapılanmasını geliştirdi. Demokratik soslara bulanmış vaatler eşliğinde halkın ilerici kesimleri zindanlara tıkıldı, katledildi. Halkın bunun farkına varmasıyla devlete duyulan güven-sizlik ve öfke arttı. İran'ın şiddetli eylemlere ev sahipliği yapması ve eylemlerde devletin saldırılarının daha fazla olmasının sebeplerinden biri de geçmişte bu yaşananlardır. Umutsuzluğa sürüklenen ve baskılanan halkın bilincinde gerçeklerin açığa çıkması, bunun egemenlere yöneleceği korkusu egemenleri tek çareyi daha fazla baskı ve saldırıya itmiştir. Halkı, yalan vaatlerle arkasına alan devlet resmen mezar kazıcılarını da yaratmıştır. Amini'nin katledilmesine yönelik

eylemlerde hep bir ağızdan söylenen “Ölüm Olsun Zalime İster Şah Olsun İster Molla” sloganında İran devletine duyulan öfkeyi görebiliriz.

Egemen sınıflar halk isyanlarını engellemek için türlü yöntemlere başvurmaktadır. Halkın meşru taleplerle sokakları doldurmasından rahatsız olan egemenler “emperyalizm” vurgusu ile halk kesimlerini bölmeye çalışmaktadır. “Anti emperyalist” söylemlerle iktidara gelen Humeyni'nin devamcıları halk isyanlarını emperyalizmin oyunu olarak görmekte, yandaşlarını da buna göre şekillendirmektedir. Geçtiğimiz hafta Hamaney taraftarları sokaklara dökülerek Mahsa'nın katledilmesine yönelik eylemlere katılanlar için idam çağrısı yapmıştı. “Din düşmanları”, “emperyalizm” gibi vurgular Hamaney'in söylemlerinde sıkça yer bulduğundan onun etkisinde olan kitleler de buna göre şekillenmişti.

Tabii ki emperyalizmin dahil olmadığı bir alan bulmak oldukça zordur; ancak bu isyanda karşımıza çıkan en önemli şey halkın öfkesinin artık sokaklara taşmasıdır. Eylemlere katılan kişilerin “Mahsa Amini'nin katledilişi bardağı taşıran son damlaydı.” demesi isyanın niteliğini açıkça göstermektedir. Egemenlerin “emperyalizm” vurgusunu kendi ülkemizde de gördük. Gezi İsyanı'nda karşılaştığımız gibi “emperyalistlerin oyunu”, “camide içki içtiler” gibi söylemler halk isyanlarını önlemede egemenlerin dilinde pelesenk olmuştur.

İran devletinin halkı bölmek için uyguladığı şoven politikalar, kadınları kendi hâkimiyetine aldığı uygulamalar, derinden hissedilen yoksulluk ve daha birçok sebep bu bölgede ateşin sönmeyeceğinin işaretidir. Arapların, Farısların, Gileklerin, Beluçların, Kürtlerin ve Azerilerin devletin şoven politikalarına yanıt olarak sokaklara dökülmesi İran devletinin dinci-şoven politikalarının halktaki karşılığının azaldığını gösteriyor. Tebriz'de “Azerbaycan Uyanıktır, Kürdistan'ın Arkasındadır” sloganının yükseltilmesi buna önemli bir örnektir. Önderlikten yoksun olan eylemlerde halkın birliğinin sağlanması ve öfkenin tümünden faşist düzene yöneltilmesi gerekliliği karşımıza çıkmaktadır. Eylemlerin kendiliğinden biçimiyle neyi hedef alacağı bilinmemektedir. Ne zaman çelişkiler kavranır ve MLM biliminin güzergâhında örgütlenme gerçekleştirilebilirse işte o zaman isyanlar devrime dönüşebilir. İran halkının meşru direniş hakkını kullanması kadar onun kurtuluşu için mücadelenin meşrulaşacağı günler gelecektir. Bir kez daha görüyoruz ki gelecek halkın ellerindedir...

Mahsa Amini için İran Başkonsolosluğu önünde eylem

İSTANBUL- 21 Eylül'de Kadınlar Birlikte Güçlü'nün çağrısıyla Mahsa Amini'nin İran'da ahlak polisi tarafından katledilmesi Çağaloğlu'nda bulunan İran Başkonsolosluğu önünde protesto edildi. Polis konsolosluğun önünü saatler öncesinden ablukaya aldı. Protestoya Türkiye'de yaşayan İranlılar da yoğun katılım gösterdi. Polis barikatının arkasında çevreden geçen İranlılar yapılan eyleme destek verdi. Eylemde “Özgürlüğümüz Ellermizde, Mahsa Amini İsyanimızdır” pankartı açıldı. Eylem sırasında sık sık Farsça olarak “Kahrolsun Hamaney”, “Diktatöre Ölüm” sloganları atıldı. “Jin, Jiyan, Azadi” sloganı da eylem sırasında sık sık atıldı. Basın açıklaması öncesi Amini'nin başörtüsü takmadığı için katledilmesine dikkat çekmek ve kıyafet dayatmasına tepki göstermek için İranlı bir kadın saçlarını kesti. Daha sonra söz alan İranlı bir kadın Mahsa için Türkiye'deki dayanışmaya teşekkür ederek konuşmasına başladı. “Bir trans gender, kadın ve sporcu olarak İran'da yaşayamadım. Spor yapmama izin vermediler çünkü bir kadını, bu kadar.” dedi. Kadınların her yerde mücadelelerine devam edeceklerini vurgulayıp konuşmasını sonlandırdı. Basın açıklamasını kadınlar adına Rüya Kurtuluş okudu. Kurtuluş, günlerdir dünyanın her yerinde kadınların öfkesi ve isyanının büyüdüğünü söyledi. 22 yaşındaki Kürt kadın Amini'nin İran'da Molla rejimi tarafından yönetilen ve “Ahlak Polisi” diye bilinen İrşad devriyeleri tarafından katledildiğini belirterek “Polis karakoluna götürülen Mahsa, aynı gece hastaneye kaldırıldı ve oradan da ölüm haberi geldi. Amini'nin başına aldığı darp ne-

deniyle beyin kanaması geçirmesi sonucu yaşamını yitirdiği kesinleşti. Yani Amini polis tarafından katledildi.” ifadelerini kullandı. Yıllardan beri İranlı kadınların, başörtüsü dayatması başta olmak üzere, “şeriat kuralları” adı altında yaşamlarına müdahale eden erkek egemenliğine karşı mücadele ettiklerini dile getiren Kurtuluş, “Zorunlu başörtüsüne karşı mücadele, kadınların bir bütün olarak patriyarkal ve kadın düşmanı rejime karşı mücadelesinin sembolü olmuş durumda. Geçtiğimiz yıllarda dünyaya yayılan ‘beyaz çarşambalar’ bugün bireysel eylemler olmaktan çıkıp kolektifleşiyor. Bugün İran sokaklarından aşına olduğumuz bir ses yükseliyor. Jin, Jiyan, Azadi. Bizler de Türkiye'den İranlı kadınların sesini yükseltiyoruz. Mahsa Amini'nin katili İran Molla rejimidir. Mahsa'nın katili erkek egemen sistemdir. Mahsa'nın ve İranlı kadınların mücadelesi hepimizin mücadelesidir.” dedi. Atılan sloganların ardından basın açıklaması sonlandırıldı. Dağılan kitle caddede yürürken sloganlar attı. Duruma müdahalede bulunan polis slogan atılması ve dağılınmaması takdirde gözaltı yapma tehdidinde bulundu. Dağılan kitleyi polisler takibe alarak gözdağı vermeye çalıştı. 26 Eylül'de de kadınlar İran Başkonsolosluğu önünde toplandı. Mahsa Amini'nin ve İran'daki isyanda katledilenlerin fotoğraflarını taşıyan İranlılar, İran devletinin halkın sesini kısmak için interneti kestiğine dikkat çekerek kamuoyuna İran halkının sesine ses olma çağrısı yaptı. Eyleme katılan İranlı yazar Sebete Derviş, yazdığı 3 kitabın yasaklandığını ve bunun için gözaltına alınıp işkenceye uğradığını belirterek İran devletinin faşist politikalarını teşhir etti.

TARIM VE KURAKLAŞTIRILAN TOPRAK

Son süreçte Ukrayna-Rusya savaşının yansımaları (buğday krizi) olarak değerlendirilip dar bir kalıba sokulan, daha kapsamlı bir incelemede de gıda ve iklim krizi maskeleriyle gerçeğinden farklı lanse edilen ezen ve ezilen uluslar arasındaki, ezen ve ezilen sınıflar arasındaki, egemen devletler arasındaki çelişkilerin derinleşmesiyle bağlantılı olarak tarım arazileri üzerindeki sermaye tahakkümü de artmaktadır.

Marks, sanayileşmedeki gelişme sonucunda kapitalizmin daha büyük çapta ikmale ve hammaddeye ihtiyaç duyacağını belirtir. Bu alanda yaşanacak darlık ve kesintilerin krizlerin tetiklenmesinde veya oluşumunda önemli bir rol oynadığını vurgular (*griveyeşil, 2005, Marksizm ve Ekoloji*). Çelişkilerin keskinleşmesi, kapitalistleri üretim koşullarında, kâr elde edecekleri pazarda ve hammadde kaynaklarında değişiklikler yapmaya zorlamaktadır. Sermayeye ihtiyacın olmadığı veya daha az sermayeyle kullanılabilir doğal kaynaklar, kapitalizmin ekonomik durgunluk (resesyon) süreçlerinde başlıca sömürü alanlarına dönüşür. Bu süreçlerde yeni pazara elverişli doğal kaynaklara ve siyasi koşullara sahip ülkelerde -yarı feodal ülkeler gibi, hatta tüm yarı sömürgeler- emperyalist saldırıların arttığını gözlemlemek kaçınılmazdır.

Bu saldırıların nesnelere biri olan yarı feodal ve yarı sömürge Türkiye’de de maden, jeotermal, nükleer santral inşalarında ve tarım alanlarının tekelleştirilmesinde son süreçte büyük gelişmeler yaşanmaktadır. Bu doğrultuda öncelikle Türkiye’nin sahip olduğu tarım arazilerinin ve bu araziler üzerindeki tarım faaliyetlerinin tekelleştirilmesinin incelenmesi güncelliğinden dolayı önemlidir.

TÜRKİYE’DE TARIM ARAZİLERİNİN KULLANIMI

Türkiye’de mevcut arazilerin 3/1’i tarım için elverişli arazi olarak kabul görmekte ve araziler bu amaç için kullanılmaktadır (*Tarım ve Orman Bakanlığı, 2005, Toprak ve Arazi Sınıflaması Standartları Teknik Talimatı*). Arazi sınıflandırmasına göre 8 ayrı sınıf arazi bulunmaktadır. Bunlardan tarım için kullanılanlar ilk 4 sınıfı kapsamaktadır. Arazinin tarım için uygunluğu toprağın ph değeri, sürülebilirliği, toprağın yapısı ve işlenebilirliği göz önünde tutularak belir-

lenmektedir. Tarım için kullanılacak arazilerin “korunurluğu” toprak koruma kanuna göre belirlenmişse de bu kanunda yer alan “istisnai durumlar haricinde” eklemesi istisnai olması gereken durumları önemli derecede normalleştirmiştir. İstisnai durumlar içinde güvenlik, stratejik konum, jeotermal, maden sahası gibi koşullar bulunmaktadır. Dolayısıyla toprağı koruduğu söylenen bu kanunun somut bir karşılığı olmamaktadır.

Bununla birlikte tarım arazilerinin kullanım görüngüsünü Türkiye’nin siyasi ve ekonomik koşullarından ayrı değerlendirmek bizleri yanlış veya eksik sonuçlara ulaştıracaktır. Türkiye’nin yarı sömürge halinin kaçınılmaz olarak karşımıza çıkardığı yerli sermayedarların rant doyumsuzluğu ve emperyalist kuşatma gerçekliği tarım arazileri üzerindeki sömürün,

dolayısıyla tarım arazilerinin kullanım şekillerinde de belirleyici role sahiptir. O halde emperyalizmin yarı sömürge ülkelerdeki tarım arazileri üzerindeki nihai amacının iki farklı görünümüne büründüğünü düşünebiliriz: ülkenin sahip olduğu tarım koşullarını, yani toprağın özellikleri ve iklimsel uygunluk gibi ürün çıkarımı için esas koşulların ilke edindiği geleneksel tarımı sonlandırarak tekelleşmenin önünü açan yeni bir düzen yaratmak; bir diğeri ise tarım arazilerinin doğrudan satın alınarak veya kiralanarak kapitalist pazarın sömürü aracı haline getirmek.

SANAYİLEŞMENİN GÖLGESİNDE TARIM

Şehir merkezlerinin değişen sosyo-kültürel yapısının, konut siyasetinin ve ekonomik koşulların işçi sınıfını merkezlerden itmesi, ulaşımın bu alanlara yönlendirilmesi gibi etkenler

sanayinin şehir merkezlerinden kırık alanlara doğru kaymasına neden olmaktadır. Bu, verimli topraklara sahip kırık alanların tarım için kullanımını engellemekle birlikte tarım arazilerini verimsizleştirmektedir. Başka araçların da bu süreçte kullanılmasıyla birlikte egemen devletlerin tarım verimliliği ve artan sermaye birikiminin sonucunda tarım üretiminin yeterince gelişmemesi, hatta zayıflaması Türkiye’yi tarım ürünlerini ithal etmeye mecbur bırakmaktadır. Bu mecburiyet emperyalizme bağımlı ekonominin politikalarının bir gereği olarak Türkiye’nin yarı sömürge halini de pekiştirmektedir. Bunun yanı sıra tarım için elverişli arazilerin sanayiye açılması, tarım faaliyetlerinin tarım için elverişli olmayan arazilerde gerçekleştirilmesini doğurmaktadır. Bu değişen üretim faaliyeti somut

hanesiyle Afyon’da tarıma elverişli büyük bir alanın verimsizleştirilmesinde görmekteyiz. Maden, sanayi, jeotermal amacıyla gerçekleşen talan sonucunda endemik olarak görülen bitki türleri de tamamen yok oldu.

Son süreçte Akkuyu Nükleer Santrali’nde, İliç, Amed, Aydın ve birçok ildeki maden ve kum ocakları, Kaz Dağları’nda altıncılık faaliyetleriyle ormanın yok edilmesi ve daha birçok örneğin ortaklaştığı nokta arazi üstünde kurulan şirketlerin yabancı sermayedarlara ait olması ve bu şirketlerde yerli sermayedarlarının küçük bir paya sahip olmasıdır. Sanayileşme, emperyalistlerin yarı sömürgelerin tarım politikaları üzerinde hegemonya yaratımının bir sonucu olarak karşımıza çıkabilmektedir. Üretim tekelleştirilmesi ve toprağın kullanım konsepti arasındaki çelişkiler ancak

ülkenin siyasi-ekonomik yapısıyla kavranabilir. Üretim için zaruri ekonomik koşulların ve gücün olmaması ile siyasi olarak yarı bağımlı olma ve emperyalist gözetim altında olma hali, yarı sömürge ülkelerin özgün üretim tarzı izlemesinin önünde engel teşkil etmektedir. Bu anlamda sanayileşme süreci de kapitalizmin yarı sömürgeler üzerinde emperyalist güçler aracılığıyla kurduğu hegemonya içinde değerlendirilmelidir. Kapitalist egemenliğin varlığını sürdürmek için yok etmek zorunda olduğu bizler için aşikârdır. Tarım arazilerinin sanayileşmeye bağlı olarak talan edilmesi, kaydırılması ve yok edilmesi de siyasi-ekonomik bağımlılığın uzlaşmaz bir zorunluluğu olarak önümüzde durmaktadır.

HAYVANCILIK POLİTİKALARININ TARIM ARAZİLERİNİN KULLANIMINA YANSIMASI

Kişi başına düşen et miktarı hakkında yapılan tartışmalardan sonra hayvancılık üzerine yeni politikalar belirlemek zorunda kalan bakanlık, var olan durumu daha da sorunlu hale getirmeyi başardı. Bu politikalar sonucunda küçük ve büyük baş hayvan üretimi artırıldı. Bu artış beraberinde tarım arazilerinin meralleştirilmesini getirdi. Meralleştirilen verimli tarım arazilerinin tekrar tarım için kullanılması genel olarak imkânsızdır. Hayvancılık için ekonomik koşulların sağlanmaması, üreticinin yoksullaştırılması ve yeni çobanların bulunmaması gibi etkenler hayvancılığın sürdürülebilirliğini engellerken kişi başına düşen et miktarında da artış değil, düşüşü getirdi. Sonuç olarak

bu politikaların da tarım arazilerinin kullanım dışı kalmasına katkısından başka bir işlevi olmadı.

TARIMDA GIDA GÜVENLİĞİ

Tarımdaki gıda güvenliğini iki uygulamada inceleyebiliriz. Birincisi ilaçlama, ikincisi gübrelemede.

Daha önceleri çiftçilerin kullandığı ata tohumları, elde edilen ürünün kalitesini artırdığı gibi tarımın da sürdürülebilirliğini sağlamaktaydı. Günümüzde ise ata tohumları devre dışı bırakılmaktadır; onun yerini fabrikasyon üretimi sonucunda kullanılan tohumlar kullanılmaktadır. Ata tohumları azot ve potasyuma ihtiyaç duymazken fabrikasyon tohumların azot ve potasyum ihtiyacı bulunmaktadır. Bu eksikliğin ise çiftçiler tarafından karşılanması beklenmekte ve bu da yanlış dozda kullanım sonucu bozulmalara yol açmaktadır.

EMPERYALİSTLER İÇİN TARIM

Geçtiğimiz süreçte Rusya ve Türkiye arasında domates krizine şahit olduk. Bu domatesler pestisit değerlendirmesinden geçmediği için iade edilmiş ve aynı domatesler Türkiye’de pazara açılmıştı. Bunu yalnızca ihracat sorunu olarak görmek sorunun özünden ayrı düşünmek demektir. Domates krizinin yalnızca sonucuna -Rusya’nın domatesleri iade etmesi- dair bir yorumdur bu. Oysa domatesler tamamen Rusya’nın talebi doğrultusunda ve onun şekillendirmesiyle üretilmişti. Üretilen domates ve diğer ihraç ürünü sebze-meyvelerin tohumu emperyalist kliklerin belirlediği tohum özelliklerine sahiplerdi. Bunlar, Türkiye’deki tarım arazilerinin yapısına uymamakla birlikte bu arazilerde bozulmalara da yol açan tohumlardır.

TC Rusya ve diğer emperyalist ülkelere taleplerini karşılamak için üretim biçiminde değişimler gerçekleştirilmektedir. Bu değişimler gerçekleştirilirken tarım arazilerinin yapısı ve sahip olunan özellikler bilinçli olarak ihmal edilmekte, dükkanında talebi karşılayamadığı halde müşteriyi kaçırmak istemeyen esnaf üslubuyla hareket eden TC bir tür kurnazlık sergilemektedir.

TARIM ARAZİLERİNİN TEKELLEŞTİRİLMESİ

Ekonomik krizin neden olduğu artan tarım maliyetleri -gübre, su, işleme vb. maliyetleri- üreticinin faaliyetlerini olanaksız kılmaktadır. Çiftçilerin ekmediği, süremediği ve üretemediği tarım arazileri sermayedarlar tarafından kiralanmaktadır. Maliyetlerin sermaye sahipleri tarafından

karşlanması ve çok düşük kira bedelleri ile üretim yapmaya zorlanan üreticiler bu sebeplerle de üretimden uzaklaşmayı seçmek ya da en azından düşünmek durumunda kalmaktadır. Sermayenin yalnızca kâr amacı güdeyerek seri üretim gerçekleştirmesi, seri üretim için geleneksel tarım yöntemlerini ve kuralları hiçe sayması tarım arazilerini 5 ila 10 yıl arasında kullanılamaz hale getirmektedir.

Yine küresel olarak yaygınlaşan “seri üretime” çokça şahit oluyoruz. Kapitalist egemenler gıda krizinin nedenini seri üretime geçilmemesi olarak açıklamakta ve bunu desteklemek üzere geleneksel yöntemlerin yani toprağı koruma anlayışına dayanan tarım yöntemlerinin toprağı ve doğayı zehirlediği yalanını yaymaktadır. Oysa durum bu söylemlerin tam tersidir. Toprağı işlevsiz hale getiren ve yaşanan krizlerin de kaynağı olan egemen kapitalist şirketler ve onlar için politika belirleyip dayatan uluslararası kuruluşlar, devletler seri üretimi dayatanlardır. Böylece belirledikleri pazarlarda reyolları tamamen kendi inisiyatiflerinde düzenlemeyi sağlamaktalar. Egemenler bunun için allaya pullaya, öve öve bitiremedikleri yeni yöntemler geliştirdiklerini iddia etmektedir. Bunları dikey tarım, susuz tarım, örtü altı (güneş görmeyen) ve topraksız tarım gibi adlandırmalarla görmekteyiz. Doğal kaynakların talancı tekeller tarafından tüketilmesi, egemenleri gerçekten de yeni tarım yöntemleri geliştirmektedirler. Ne var ki bu yöntemlerde, her ne kadar reklamlarla pozitif sonuçlar üreten yöntemler biçiminde lanse edilse de ürünler besin, vitamin ve mineral değerlerinden yoksun kalmaktadır.

Türkiye’de tarım ve tarıma dayalı üretim ülkenin sahip olduğu elverişli toprak ve iklim koşulları doğrultusunda önemli bir yerde bulunmuştur. Türkiye’de tarımın üretimdeki belirleyici rolü tarihsel süreçte geçmişe göre nazaran düşüş göstermişse de toplumsal görüngüde toprağı bağlılık ve toplumun tüketim alışkanlıklarında varlığını korumaktadır. Bu anlamda tarım politikalarını ve tarım arazileri üzerindeki tahakkümü, ekonomik ilişkiler doğrultusunda biçimlenen üretim ilişkilerini barındıran maddi unsurlar (temel veya altyapı) ile toplumun siyasi, düşünsel ve duygusal unsurlar (üstyapı) arasındaki çelişkilerde aramak gerekmektedir. Bu çelişkiler başlı başına bir başka yazının konusu olacağından şu an yazımızı sonlandırırken yalnızca sorunun çözümünü nerede bulacağımız sorusuna değiniyoruz.

Brezilya Güney Bahia’da köylüler toprakları için direniyor

HABER MERKEZİ- 15 Eylül günü köylüler BA-001’in (Bahia’daki otoban) iki tarafını kapayarak polise karşı taş, molotof ve sopalara direndiler. Eylemler, toprakların Moacir Andrade adındaki bir toprak ağasına verilmesini öngören karar üzerine başladı.

Köylüler 90 gün boyunca tarlaları işgal etti ve Trancoso ile Cariva şehirlerini birbirine bağlayan otoyolu kapattılar.

4 saatlik direnişin ardından polis bölgeye girebildi ve köylülere işkence yapmaya başladı. Köylü önderleri de gözaltına alındı. Gözaltında işkence yapılan köylüler hakkında “suç örgütü üyeliği”, “polise karşı silahlı direnme ve kamu malını gasp” ve “hırsızlık” suçlamalarıyla dava açıldı.

Köylüler Bahia’nın güneyinde uzun yıllardır toprak mücadelesi veriyorlar. İşkence, katliam ve tutuklamalarla sindirilmeye çalışılan bölgede köylü liderlerinden Alexandros dos Santos Gomez polis tarafından katledildi.

GÜNEY BAHİA’DAKİ KÖYLÜ HAREKETİ

Güney Bahia’da toprak için mücadele eden hareketler, toprak ağası devletinin cezai eylemlerinden uzun süredir zarar görüyor. Köylülerin toprak hakkı için savaştığı bölgelerde cinayetler, tutuklamalar ve işkence olağan

hale geldi. 2016 yılında, Sandro olarak bilinen MRC köylü lideri Alexandro dos Santos Gomes, Recôncavo Baiano’daki Cachoeira bölgesi, São Francisco do Paraguaçu şehrinde öldürüldü.

Güney Bahia’daki köylüler komprador bürokrat kapitalizmin saldırılarına karşı direniyor. Köylüler toprak mücadelesinin kriminalize edilmesine rağmen mücadelelerine devam ediyor.

Uzun yıllardır devam eden saldırılar da birçok köylü katledildi. Köylülerin topraklarına haksuzca yerleşen şirketler özellikle paramiliter grupları kullanıyor. Köylüler orak, sopa ve palalarla paramiliter gruplara karşı direniş gösteriyor

YOKSUL KÖYLÜLER BİRLİĞİ (LCP): “KARARLILIKLA MÜCADELE EDECEĞİZ”

Yoksul Köylüler Birliği (LCP), “Eski devlet, basınıyla birlikte tüm toplumu karalamaya ve çarpıtmaya çalışıyor. Toplumsal mücadele geliştikçe onu karalamaya ve kriminalize edilmeye çalışmaktadır.

“Ancak yöntemlerini ve amaçlarını ifşa etmek yetmez, bunlarla kararlılıkla mücadele edilmelidir. Bu da ancak bir öz savunma politikasının tanımlanması ve tüm hareketin bunu uygulamaya hazırlanmasıyla yapılabilir.” dedi.

KAVGADA

ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Ergin Altın: Ardahan Hanak Suluçayır doğumlu olan Ergin Altın 30 Eylül 1978'de Ardahan'ın Damaş ilçesinde Dev-Yolcular tarafından katledildiğinde Proletarya Partisi militanıydı.

Özcan Doyuranlar: Osman Özcan Doyuranlar Haziran 1982'de gözaltına alındı, Ekim 1982'de Lüleburgaz'da işkencede katledildi. İşkencede katledildiğinde Proletarya Partisi militanıydı.

PÜLÜMÜR ŞEHİTLERİ

3 Ekim 1990'da diğer birliklerle buluşmak üzere Dersim Pülümür kırsalına gelen Halk Ordusu'na bağlı gerillalar bir hain tarafından ihbar edildiler. Yeterli silah olmaması nedeniyle çatışmaya girmeden katledilen gerillalar Medet Hoşafçı, Yılmaz Talayhan, Halil Erciyas ve Ayhan Altunbaş'tı. Daha sonra ihbarcı hain, Halk Ordusu gerillaları tarafından ölümle cezalandırıldı.

TUZLA KATLIAMI

Gebze'den İstanbul'a giden İsmail Hakkı Adalı, Kemal Soğukpınar, Reha Şen ve Fevzi Yalçın, Proletarya Partisi'nin sempatizan çevresine sızmış olan Engin Kaya adlı ajanın verdiği bilgiler doğrultusunda 7 Ekim 1988 günü Tuzla Köprüsü'nde pusuya düşürülerek katledildiler. Önce arabayı durduran polis daha sonra inen Partizanları kurşun yağmuruna tuttu. Herhangi bir çatışma yaşanmamasına rağmen polis arabaya silah koyarak katliamı meşrulaştırmaya çalıştı. Aileler tarafından AİHM'e taşınan dava sonrası TC devleti suçlu bulundu ve şehit ailelerine tazminat ödemek zorunda kaldı. Bu katliam 12 Eylül'ün karanlık günlerinden sonra gerçekleştirilen ilk sokak infazı olma özelliği taşıyor. '88 sonrası gelecek yargısız infazların da habercisi oluyordu. Tarihe Tuzla Katliamı olarak geçen dört Proletarya Partisi militanının katledilmesi faşist TC'nin ajan faaliyetinin bir sonucudur.

Behzat Firik: 10 Ekim 1981'de Dersim'in Ovacık ilçesinin Hülüküşağı köyündeki evinden abisiyle birlikte sorgulanmak üzere alınır. Halk Ordusu gerillaları hakkında bilgi vermesi için en ağır işkencelerden geçirilir ama o "ser verip sır vermeme" geleneğinin takipçisi olmayı seçer. Çaresiz kalan düşman, onu kurşuna dizerek katleder.

•10 Ekim 1984'te Malatya Kürecik Harunuşağı köyü doğumlu Kemal Özgül, Salih Kaynar ve Abdullah Yıldır Fransa'da faşistler tarafından katledildi.

KAHRAMAN AİLESİ

Dersim'in Çemişgezek ilçesi Doğan köyünde oturan Veli Kahraman, kızları Meral ve Zeynep Kahraman 9 Ekim 1993'te PKK'nin o dönem girdiği yönelimin sonucu olarak PKK tarafından katledildiler.

Aslan Yıldız: Dersim Ovacık Karaoğlan doğumludur. 1994'te Ekim ayında kontrgerilla tarafından kaçırılarak katledildi. Katledildiğinde Proletarya Partisi militanıydı.

Hasan Hakkı Erdoğan: 1960 Elazığ Karakoçan Pamuklu köyü doğumlu olan Hasan Hakkı Erdoğan (Ozan) 1978'de Proletarya Partisi üyesi oldu. O tarihten itibaren Elazığ, Dersim, Malatya, Maraş, Mersin, İzmir ve İstanbul'da görev yaptı. İşçi Köylü Kurtuluşu (İKK) yazı kurulunda görev aldı. Elazığ ve Adana'da iki kez yakalandı ve yoğun işkencelerden geçirildi. Tutuklandı, işkencede "ser verip sır vermeme" tavrının takipçisi oldu. Neşeli, araştırmacı ve ısrarcı yapısı ile yoldaşları arasında çok seviliyordu.

18 Eylül 1984'te Proletarya Partisi'ne yönelik bir operasyonda İstanbul'da yakalanan Hasan Hakkı Erdoğan, 30 Eylül tarihine kadar yoğun işkencelerden geçirildi. Ama tavrı netti. Hiçbir parti sırrını düşmana vermedi. Üzerindeki sahte kimliği de kabul etmeyerek işkencecileri adeta çılgına çevirmişti. Son çare olarak işkence timi-

nin başında bulunan Ekrem Yiğit ve diğer işkenceciler çareyi O'nun katletmekte buldular. İhanetin diz boyu olduğu bir ortamda O'nun bu kararlı tavrı düşmana kendi ininde bir kez daha yenilgiyi tattırmıştı. İşkencede düşmana sarf ettiği "Siz karşınızda kim var sanıyorsunuz. Bizim mücadelemiz haklı bir mücadele. Siz halk düşmanısınız. Sizin göreviniz halk için savaşan bizleri çözmeye çalışmak; bizim görevimiz halkın onurlu mücadelesini buralarda yaşatmaktır. Çabalarınız boşuna..." sözleri onun düşmana sınıf kininin yansımasıdır. O gördüğü işkenceler sırasında yalpalayan, kararsızlık gösterenlere hatta çözümlere de direnişi aşılıyarak devrime olan inancını kanıtlamıştır.

Suzan Zengin: 52 yıllık yaşamının büyük bölümünü, baskılara ve eşitsizliğe karşı mücadele ederek geçiren Suzan Zengin defalarca gözaltına alınmış, işkencelerden geçirilmiş ve tutuklanmıştır. Hapishane koşullarının tetiklediği ağır sağlık sorunları nedeniyle açık kalp ameliyatı olan Suzan Zengin 17 gün yoğun bakımda kaldıktan sonra 12 Ekim'de ölümsüzleşti.

28 Ağustos 2009 sabahı Suzan Zengin'in evi polis tarafından basılmış ve bir komplo sonucu tutuklanmıştır. Bir buçuk yıl boyunca tamamen keyfi ve hukuksuz bir şekilde Bakırköy Kadın Kapalı Hapishanesinde tutsak edilen Suzan Zengin'in birçok kronik rahatsızlığı bulunuyordu. 14 Haziran 2011'de hapishaneden çıkan Suzan Zengin'in tutsaklık sürecinde tedavisi yapılmamış, hastalığı ilerlemişti. İşçi-Köylü ve Özgür Gelecek gazetelerinde çalışan Suzan Zengin, gazeteciliği devrimci bir çizgide yapmıştı. Zengin yaşamını yitirdiğinde Proletarya Partisi ileri militanıydı.

Ali Kemal Yılmaz: Ali Kemal Yılmaz (Özgür) 1985'te Sivaslı emekçi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. 16 yaşında Komsomol içinde sınıf mücadelesine girdi. Kısa sürede Komsomol faaliyetinde öne çıkmayı başardı. 2003 yılında Komsomol üyesi olan Ali Kemal Yılmaz T. Kürdistan Bölge Komitesi'nde örgütlendi ve 2007'de Halk

Ordusu'na katılana kadar Komsomol'un etkin bir kadrosu olarak sınıf mücadelesinde yer aldı. Kısa sürede kitle çalışmasındaki yetenekleri, cüreti ve ataklığı ile komutanlık basamaklarını hızla tırmadı. 2011 yılında Dersim Bölge Komutanlığı'nda örgütlendi ve Bölge Komutan Yardımcısı oldu. 2017'den ölümsüzleşene kadar ise Bölge Komutanlığı yaptı. 2015 yılında Özgür yoldaş Proletarya Partisi Aday Üyesi oldu. Sağ tasfiyeci Parti ve savaş kaçkını güruhunun ayrılmasından sonra Parti Üyeliği onaylandı. 2015'te Proletarya Partisi içinde boy veren hizipçiliğe karşı etkin tutum aldı. Sağ tasfiyeci Parti ve savaş kaçkını güruhunun gerilla alanında gerçekleştirmeye çalıştığı hizipçi çalışmaya karşı aktif bir partili olarak konumlandı. Gerilladaki bozgunculuga prim vermedi.

Özgür, kavgada kararlı olduğu kadar sorun çözmede de iradelidir. Gerilla Savaşı'nda sorumluluk almaktan asla geri durmaz. Ancak gerillada en fazla öne çıkan yanı; en kötü koşullar içinde gerillanın moralini yükseltmek, kavgaya ve partiye daha sıkı bağlanmasını sağlamaktır. Onun olduğu yerde, bulunduğu koşullarda umutsuzluk yoktur. Onun olduğu yerde kitlelerle sağlam ve sıkı ilişki vardır. Onun olduğu yerde yoldaşlarının tereddütsüzlüğü ve sonsuz bir güven hali vardır.

Gökçe Kurban: Gökçe Kurban (Asmin) 1997 Dersim Pertek-Karcalar köyünde doğdu. Asmin devrimci düşüncelerle daha çocuk yaşta tanıştı. Dersim Atatürk Anadolu Lisesi'nde okurken Komsomol'un lise faaliyetinde örgütlendi. Kısa zamanda eylemlerin aktif bir militanı haline geldi. Halkın hele de kadınların, çocukların yaşadığı acıları, çelişkileri en derinden hissetti. Sınıf arkadaşı ve can yoldaşı olan Rosa (Fadime Çakıl) ile birlikte bir grup liseli genç "Kimse karanlıklara uyanmasın diye sabahlara güneş olmaya" karar verdi. Rosa yoldaşın ilk adımı atmasının ardından 2014 yılının ekim ayında cüretini ve inancını kuşanarak gerillaya katıldı. Kısa zamanda canlılığı ve coşkusuyla gerilla içinde büyük bir yer kapladı. Yanı başında ölümsüzleşen her yoldaşı onun düşmana olan kinini ve hesap sorma bilincini artırdı. Ne sağ tasfiyeci kaçkınılığın yaratmaya çalıştığı umutsuzluk ne düşmanın yoğun operasyonları ne de yaşanan kayıplar onu gerilettili.

yazının başlangıcı 24. sayfadadır

üs alanını kaybetti. Yüz binlerce savaşı ve bir o kadar insan, çıktıkları uzun yürüyüşte yaşamını yitirdi. ÇKP tüm bunlarla birlikte sınıf mücadelesindeki ısrar ve Çin halkına duyduğu derin sevgi sayesinde devrimin gerçek stratejisini keşfetmeyi başardı. Hatalarından büyük dersler çıkararak Guomindang'a ağır darbeler indirdi, Halk Savaşı stratejisini uygulayarak yeni kızıl üsler kurdu ve nihayet tüm Çin'de iktidarı ele geçirecek bir kızıl ordu kurmayı başardı. ÇKP, kurulduğu 1921'den devrimin zafere ulaştığı ana kadar büyük bedeller ödeyerek, ağır darbeler alarak, geri çekilerek ancak her defasında hatalarından öğrenerek yeniden ayağa dikilerek yol aldı. Başkan Mao önderliğindeki ÇKP Marksizm-Leninizm'in evrensel yasalarını Çin özgülüne uyarlayarak devrimi zafere taşıdı. Başkan Mao, Lenin'in usta bir öğrencisi olarak ondan öğrendiklerini Çin'de yaşama geçirdi. Devrimin alacağı biçimi ortaya çıkardı. Çin Devrimi uzun süreli

Halk Savaşı stratejisi ile yol alacak ve zaferi kazanacaktı. Başkan Mao, Çin Devrimi'nin özgün koşullarından hareketle Marksizm-Leninizm'i geliştirdi ve onu ileri bir aşamaya yükseltti. Yarı sömürge, yarı feodal ülkelerde devrimin izleyeceği rotayı çizdi, Proletarya Diktatörlüğü altında sınıf mücadelesinin alacağı biçimi gösterdi, ekonomi ve felsefe alanında Marksizm-Leninizm'e katkılarda bulundu. ÇKP önderliğinde Kızıl Ordu son düşman mevzilerini de ele geçirdiğinde gökyüzüne dünya halklarına yol gösterecek yeni bir kutup yıldızı yükselmişti. Çin Devrimi'nin ışığı tıpkı Ekim Devrimi'nde olduğu gibi dünyanın ezilen yığınlarının yüreğinde büyük bir umudu yeniden tutuşturdu. Başkan Mao önderliğinde inşa edilen Çin ile tüm dünyada komünizm hayaleti daha çok korku salmaya başladı.

HER DEVRİM KENDİ YATAĞINDAN AKAR!

Ülkemizde de Başkan Mao'nun yak-

tığı bu ateş ile yüreği alazlananlar az değildi. Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin yaktığı kıvılcımın ilk tutuşturduğu yerlerden biriydi coğrafyamız. Gençlik, her zamanki gibi bayrağı ilk eline alan, güneşi ilk gören, söylenenleri ilk algılayan ve yola koyulan oldu. Çin Devrimi nasıl kendi yatağından aktıysa Türkiye Devrimci Hareketi de aynı yolu izleyecekti. Mustafa Suphi'lerin katledilmesinden sonra sessiz ve derinden akan ırmak şimdi büyük bir coşku ile kıyıları döverek ilerliyordu. İrmak kendine yeni bir yatak arıyordu. '68 gençlik hareketi bu akışın bir yansımasıydı. '71 silahlı devrimci çıkışı ile sınıf mücadelesi yeni bir aşamaya yükselmişti. Genç bir komünist, Başkan Mao'nun kızıl sancağını devralmış, bunu kırmış yolu açmıştı. Çin'den esen rüzgârların etkisi ile kitle hareketleri bir çığ gibi büyüdü. Darbeler, kitle katliamları bu akışa vurulan birer prangaydı. 12 Eylül öncesinde milyonlarca kitleyi peşinden sürükleyen devrimci hare-

ketler tarih sahnesinden yok olacak, sınıf mücadelesi "gerçekten sağlam" olanları ayıklayacaktı. Her şeye rağmen nehrin devinimi sürüyordu. İktidarın namlunun ucunda kazanıldığı Çin'de olduğu gibi, silahlı mücadele yürüten örgütler varlığını sürdürecekti. '71'den bu yana ülkemiz sınıf mücadelesinin tecrübesi; yarı sömürge, yarı feodal yapıya sahip Çin örneğinde ete kemiğe bürünen "Bir halkın ordusu yoksa hiçbir şeydir" tezinin geçerliliğini ispatlayacaktı. Çin Devrimi göstermekteydi ki silahlı mücadele, gerilla savaşı olmadan hedefe ulaşmak imkânsızdır. Çin Devrimi'nin ortaya çıkardığı birikim ülkemiz topraklarının gerçeği ile buluşarak kendi yolunu çizmektedir. Bu güzergâh emperyalizme, feodalizme ve her türden gericiğe karşı amansız bir mücadeleyi zorunlu kılmaktadır. Halk savaşı nehrin tüm ihtişamı ile kavuşacağı yatağı olacaktır!

HKP (Maoist) 18. yıl dönümüne dair açıklama yayımladı

Hindistan Komünist Partisi (Maoist) 21-27 Eylül'de kuruluşunun 18. yılı vesilesiyle bir açıklama yayımlandı. Son dönemde faşist Modi hükümetinin Hindistan'da süren halk savaşına yönelik saldırıları artmış durumda. Açıklamada Hindistan'da HKP (Maoist) önderliğinde süren halk savaşının verilen kayıplara rağmen tüm kararlılığıyla süreceği belirtiliyor. Açıklamanın tamamı şöyle:

"21-27 Eylül'de Partinin 18. Kuruluş Yılı dönümünü Kutlayalım!

"Hindistan Komünist Partisi (Maoist) Merkez Komitesi, Partinin tüm saflarını, Halk Kurtuluş Gerilla Ordusu'nu (PLGA), devrimci halk organlarını ve devrimci halkı, Partinin 18. kuruluş yıl dönümünü ülkenin dört bir yanındaki kır ve kent alanlarında devrimci coşku ve sağlam bir iradeyle kutlamaya, ülkenin her köşesinde kitle tabanını genişletmeye, partiyi güçlendirmeye, Hindistan'da Halk Savaşını ilerletmeye ve karşı-devrimci stratejik 'SAMA-DHAN'-Prahari saldırısını bozguna uğratmaya çağırıyor.

"Partinin 18. yıl dönümü vesilesiyle MK, Partimizin sevgili kurucu önderleri Yoldaş Charu Mazumdar ve Yoldaş Kanhai Chatterjee de dahil olmak üzere halkın kurtuluşu için hayatlarını feda eden tüm şehitlere mütevazı devrimci saygılarını sunuyor. Peru Komünist Partisi lideri Yoldaş Gonzalo,

Filipinler NPA sözcüsü Yoldaş Ka Oris ve Galiçya Maoist Komünist Partisi kurucu lideri Yoldaş Martin Naya gibi birçok önder yoldaşın şehadeti Uluslararası Komünist hareket için ciddi birer kayıptır.

"MK, PLGA'nın yaralı savaşçılarına derin üzüntülerini iletmekte ve savaşçıların kısa sürede iyileşerek Halk Savaşı arenasına atılacaklarına yürekten inanmaktadır. MK, aralarında Parti ve MK Polit Büro emektarı Yoldaş Kishanda, MK üyeleri Yoldaş She-eladi, Kanchanda, Krishnamurthy ve Vijay Kumar Arya'nın da bulunduğu hapisanelerde Devrimin Kızıl bayrağını taşıyan tüm yoldaşlara devrimci selamlarını iletiyor.

"Geçtiğimiz bir yıl içinde Parti organları, PLGA ve Stratejik ve Taktik Birleşik Cephe, düşmanın şiddetli faşist saldırısı karşısında Partinin 17. yıl dönümü sırasında kabul edilen görevleri yerine getirmek için çabalarını sürdürmüştür.

"İdeolojik güç, siyasi eğitim, askeri becerilerin geliştirilmesi, halk iktidarının organlarının ve halk mücadelelerinin genişletilmesi gibi tüm sektörlerde göreceli bir gelişme vardır. Devrimci halkın iktidar organları ilçe düzeyine kadar çalışmakta ve alternatif kalkınma modelini embriyonik bir aşamaya yerleştirmektedir. Tüm bu sektörlerde henüz başarılması gereken çok şey var.

"Ülke şu anda şirketleşmeye-militarizasyona karşı bir 'halk hareketi dalgasına' tanıklık ediyor. Geçen yıl Chhattisgarh'daki Silinger'de başlayan mücadele, ülkede ve dünyada halk mücadelesinin bir simgesi haline geldi. Telangana'daki yerli halk uzun süredir Podu topraklarını korumak için militanca mücadele ediyor. Devrimci hareketin hemen hemen tüm alanlarında mücadeleler yaşandı. Halk mücadeleleri sürecinde Parti, siyasi iktidarın silahlı mücadele yoluyla ele geçirilmesi siyasetini yaymak için çaba sarf etmiştir.

"Uluslararası duruma gelince, emperyalist mali ve ekonomik kriz derinleşerek devam ediyor. Emperyalistler krizi aşmak ve dünyayı kendi güç dengelerine göre bölmek ve sömürmek için küreselleşme politikalarını her geçen gün daha fazla uyguluyorlar. Zenginler ve yoksullar arasındaki farkta daha önce görülmemiş bir artış var. Geri kalmış Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkeleri tamamen bağımlı ülkeler haline geldi. Ukrayna savaşı gıda, işsizlik ve diğer krizleri yoğunlaştırdı. Emperyalizm ile ezilen uluslar ve halklar arasındaki çelişki daha da yoğunlaştı. Emperyalistler arasında yeniden soğuk savaş başladı. ABD'nin NATO, QUAD (Dörtlü Güvenlik Diyaloğu), AUKUS (-çn Avustralya, İngiltere ve ABD tarafından ilan edilen üçlü bir güvenlik paktı) gibi ittifaklar temelinde yeniden örgütlenmeye çalıştığı,

Rusya ve Çin'in her alanda çekiştiği bir savaş atmosferi tüm dünyayı sarmış durumda.

"Hindistan'da Hindutva faşisti Modi hükümeti küreselleşme politikalarını benimsedi ve kendine yeterlilik nutukları atarken Hindistan'ı 'bağımlı' hale getirdi. Demokratik hakların bastırılması ülkenin olağan bir özelliği haline gelmiştir. Ezilen sınıflar, katmanlar ve milliyetler sömürü, baskı, sindirme ve ayrımcılık devam ettiği sürece sınıf mücadelesi vermeye devam edecektir. Ülke, Modi hükümetinin Üç Tarım Yasasını geri çekmek zorunda kalması nedeniyle bir yıl boyunca devam eden militan çiftçi mücadelesine tanık oldu. İşçiler, banka ve sigorta şirketi çalışanları ve diğer kamu ve özel sektör çalışanları özelleştirmeye karşı mücadele yolundadır. Ülkenin tüm ezilen sınıfları, milliyetleri ve kesimleri faşist rejime karşı giderek daha fazla ayaklanıyor.

"Verili koşullarda, Partinin 18. yıl dönümü vesilesiyle, HKP (Maoist) MK olarak, sınıf mücadelelerini ve halk mücadelelerini geliştirmeye ve Uzun Süreli Halk Savaşı yolunda sağlam adımlarla ilerlemeye söz veriyoruz.

"Çok Yaşasın Hindistan Komünist Partisi (Maoist)

Devrimci Selamlar

Hindistan Komünist Partisi (Maoist) MK Sözcüsü Abhay "

ÇİN DEVRİMİ 73 YILDIR YOL GÖSTERİYOR

1 Ekim 1949 tarihinde Başkan Mao, Tiananmen Meydanı'nda toplanan insan denizine Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunu ilan ettiğinde bu devrimin kendi ülkesi ile sınırlı kalmayacağını ve tüm dünya ezilen halklarına yeni bir yol gösterdiğinin farkındaydı.

Başkan Mao, 28 yıl önce Lenin'den devraldığı kırmızı bayrağı şimdi dünyanın en kalabalık ve en geniş coğrafyasına sahip ülkelerden birinin doruklarında dalgalandırıyor. Lenin'in önderliğinde Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi (RSDİP) tarihin ilk proleter devrimine önderlik ederek yeni bir çağın kapısını aralamış, dünyanın dört bir yanında yaşayan işçilere, emekçilere, ezilen milyarlarca insana kurtuluşun ışığını taşımıştı. Yüzyıllar boyunca sömür-

len, horlanan, baskı altında tutulan, aşağılanan; işçiler, köylüler emekçiler, çeşitli milliyetlerden azınlıklar buna bir son vererek özgürlüklerine kavuşmuştu. Ekim Devrimi'nin dünya tarih sahnesine açtığı bu yeni sayfaya yazılacaktı artık dünya halklarının direniş öyküsü. Rusya'da gerçekleşen devrim ile halkların kurtuluş umudu güçlenmiş dünyanın birçok bölgesinde emperyalizme, gericiliğe ve faşizme karşı savaşmak üzere komünist partiler kurulmuştu. Ekim Devrimi sadece Rusya'da yaşayan milyonlarca emekçinin kaderini değiştirmekle kalmamış aynı zamanda Asya'dan Avrupa'ya, Latin Amerika'dan Orta Doğu'ya kadar birçok ülkenin sınıf mücadelelerinde yeni bir döneme girilmesini de tetiklemişti. Çin bunlardan sadece biriydi.

Ekim Devrimi'nin ayak sesleri Çin'de büyük bir coşku ile karşılandı. Çinli komünistler Ekim Devrimi'nin ışığının görüldüğü yoldan yeni bir tarih yazmak üzere ileri atıldılar.

1900'lü yıllarda Çin siyasal yaşamı oldukça hareketliydi. Emperyalist işgale karşı Sun Yat Sen'in yürüttüğü direniş fabrikalarda, köylerde ve en çok da üniversitelerde hareketli bir siyasal atmosfer hüküm sürmekteydi. 1919'da öğrenci hareketinde Ekim Devrimi'nin de büyük etkisi ile yaşanan sıçrama ve ÇKP'nin kurulması ile Çin'de sınıf mücadelesi yeni bir döneme girdi. Yüzyıllardır imparatorların, hanedanların, savaş ağalarının baskıları, zulmü ve sömürsü altında korkunç bir yoksulluk içinde karanlığa mahkûm edilen Çin halkı için yeni bir

geleceğin ışıkları ağır ağır yeryüzüne vurmaya başladı. Çin Komünist Partisi emperyalist işgale, Guomintang gericiliğine ve toprak ağalarına karşı verdiği mücadele içinde çelikleşti, gelişti ve yüz milyonlarca insanı ayağa kaldırmayı başardı. Çin Komünist Partisi yürütücüsü olduğu bu savaşım sırasında devrimin ilerleyeceği güzergâhı öğrendi. Guomintang'a karşı izleyeceği politikayı kararlaştırdı, kurtarılmış bölgeleri kurdu ve partinin aynı zamanda devrimin önderliğini de yarattı. Ancak Guomintang'a karşı izlediği yanlış politikanın sonucunda binlerce üyesini kaybetti. Toplu ayaklanma stratejisini uygulayarak şehirleri kuşattı, ağır darbeler aldı. Kurtarılmış bölgelerde "tek karış toprak vermeme" politikası izleyerek birçok

yazının devamı 23. sayfada

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!

OKU OKUT!

 [yenidemokrasi1](#)

 [ydemokrasi11](#)

 yenidemokrasigazetesi@gmail.com

 [yenidemokrasi](#)

 [yenidemokrasi30.net](#)

Özgür Gelecek İçin **Yeni Demokrasi Gazetesi** Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No:6 Daire:3 Beyoğlu/İstanbul İletişim: 0212 534 54 76- yenidemokrasigazetesi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok, 1 Kat, No: 349 Zeytinburnu/İst-0212 501 21 20